

Typografidefinition: Brødtekst:
Mellemrum Efter: 6 pkt., Linjeafstand:
Præcis 10 pkt.

1. Indledning	525
1.1 Arbejdsgruppens nedsættelse og kommissorium	525
1.2 Arbejdsgruppens sammensætning	626
1.3 Arbejdsgruppens arbejde	727
1.4 Rapportens opbygning	827
1.5 Sammenfatning af arbejdsgruppens overvejelser og forslag	828
2. Kort om udlændingeområdet	10298
2.1 Fællesanliggende - lovgivning	1029
2.2. Generel beskrivelse af de karakteristika, der kendetegner administrationen af udlændingeområdet i Danmark og i Færøerne.	1129
2.2.1. Familiesammenføring	11240
2.2.2. Opholds- og arbejdstilladelser med henblik på beskæftigelse	12241
2.2.3. Asylområdet	1324241
2.2.4. Visum	14242
2.2.5. Grænsekontrol og afvisning	14243
2.3. Kompetencebestemmelser på udlændingeområdet	15244
3. Udlændingemyndighedernes administration af opholdsområdet	17246
3.1. Udlændingestyrelsens myndighedsområde	1824746
3.1.1. Familiesammenføring	18247
Ægtefællesammenføring	18247
Mindreårige børn	2224120
Familiesammenføring i tilfælde, hvor ganske særlige grunde taler derfor	2322224
Opholdstilladelse meddelt som au pair	2522322
Generelt om opholdstilladelser	2522423
• Særligt vedrørende familiesammenføring i Færøerne	3022827
Ægtefællesammenføring	3022928
Mindreårige børn	3323130
Familiesammenføring i tilfælde, hvor ganske særlige grunde taler derfor	33234
Opholdstilladelse, hvor særlige grunde i øvrigt taler derfor	3323234
Opholdstilladelse med henblik på uddannelse	3323234
Videregående uddannelser	3323234
Grund- og ungdomsskoler	3423332
Folkehøjskoler	3523332
• Opholdstilladelse med henblik på uddannelse i Færøerne	3523433
3.1.2. Opholds- og arbejdstilladelse meddelt med henblik på beskæftigelse	3623433
Almindeligt lønarbejde	3623534
Ikke-almindeligt lønarbejde	3823635
Jobkort-ordningen	4023837
Fritagelse for arbejdstilladelse	4124038
Opholds- og arbejdstilladelse til at etablere selvstændig virksomhed	4224039
• Særligt vedrørende arbejdstilladelse i Færøerne	4224139
3.1.3. Forlængelse af opholdstilladelser	4424241
• Særligt om forlængelse af opholdstilladelser i Færøerne	4524342
3.1.4. Nægtelse af forlængelse/inddragelse af opholdstilladelser	4524442
• Særligt vedrørende nægtelse af forlængelse/inddragelse af opholdstilladelser i Færøerne	4724544
3.1.5. Bortfald af en opholdstilladelse	4824644
• Særligt vedrørende bortfald af en opholdstilladelse i Færøerne	4924745

3.1.6. Tidsubegrænset opholdstilladelse.....	5024746
• Særligt vedrørende tidsubegrænset opholdstilladelse i Færøerne	5325149
3.1.7. Sager om administrativ ud- og afvisning samt frihedsberøvelse	5525250
Udvisning.....	5525250
Udvisning ved dom	5525251
Administrativ udvisning	5725553
Afvisning	5925654
Frihedsberøvelse	5925755
Klageadgang	6025756
• Særligt vedrørende administrativ ud- og afvisning samt frihedsberøvelse i Færøerne	6025756
3.1.8. Visum.....	6125856
• Særligt vedrørende visum til Færøerne	6225957
3.1.9. Meddelelse af fremmedpas/konventionspas	6226058
• Særligt vedrørende meddelelse af fremmedpas/konventionspas i Færøerne	6426159
3.1.10. Organisation	6426160
3.1.11. Økonomi og administration.....	6426160
3.2. Integrationsministeriets myndighedsområde	6626361
3.2.1 Klagesagsbehandling	6626361
3.2.2. Visum.....	6826562
3.2.3. Humanitær opholdstilladelse.....	7026664
3.2.4. Øvrige sagsområder	7226866
3.2.5. Dansk indfødsret.....	7427068
3.2.6. Sekretariatsbetjening af Flygtningenævnet.....	7427068
3.2.7. Økonomi og administration.....	7527169
3.2.7.1. Udlændingeafdelingens ressourceforbrug.....	7527169
3.2.7.2. Redegørelse for antallet af sager, som er afgjort, og som er indgået i ministeriet i 2002	7627270
3.2.8. Prøvelse af ministeriets afgørelser.....	8127573
Genoptagelse	8127573
Domstolsprøvelse	8327774
Folketingets Ombudsmand	8427875
3.4. Lovforslag om ændring af udlændingeloven	8527876
4. Arbejdsgruppens overvejelser vedrørende administration af opholdsområdet vedrørende Færøerne	8628077
4.1 Indledning	8628077
4.2 Forudsætninger.....	8628077
4.3 Generelt vedrørende administration af udlændingesager vedrørende Færøerne	8728078
4.3.2. Klageinstans	8728179
4.4.1. Personale	8928380
4.4.2. Ressourceforbrug i forhold i Danmark	8928380
4.4.3. Overordnet administration	9028381
4.4.4. Sagsbehandling i første instans i Færøerne.....	9028481
4.4.5. Klagesagsbehandling i Færøerne.....	9028482
4.4.6. Andet.....	9128482
Tabel 4.1 anslåede årlige udgifter for opholdsområdet.....	9128583
5. Udlændingemyndighedernes administration af asylområdet	9328785
5.1. Udlændingestyrelsen	9428885
Overblik over asylsagsproceduren i Danmark	9729088

Fase 1: Undersøgelsesfasen – beskrivelsen af fase 1, 2 og 4 foreslås udskilt til selvstændigt bilag sammen med figur 2	10229593
Fase 2: Asylsagsbehandlingsfasen	108210199
Fase 4: Efterbehandlingsfasen	1132106104
5.2 Flygtningenævnet	1162109107
5.2.1. Flygtningenævnets organisation og status	1162109107
5.2.2. Flygtningenævnets organisation og sammensætning i historisk perspektiv	1192112110
5.2.3. Flygtningenævnets kompetence	1202112110
5.2.4. Flygtningenævnets sagsbehandling	1212113111
5.2.4.1. Advokatbeskikkelse	1212114112
5.2.4.2. Indkaldelse	1222114112
5.2.4.3. Mundtlig behandling	1222115113
5.2.4.4. Skriftlig behandling	1232116114
5.2.4.5. Bevisvurderingen	1232116114
5.2.4.6. Praksis	1242116114
5.2.4.7. Beslutning	1242117115
5.2.4.8. Udsendelse	1242117115
5.2.4.9. Udeblivelse	1252117115
5.2.4.10 Udsættelse	1262118116
5.2.4.11. Tolkning	1262119117
5.2.4.12. Hastesager	1272119117
5.2.4.13. Flygtningenævnets indhentelse af yderligere oplysninger	1272120118
Høringer	1272120118
Ægthedsvurderinger	1282120118
Kriminaltekniske erklæringer	1282120118
5.2.5 Prøvelse af Flygtningenævnets afgørelser	1282121119
Genoptagelse	1282121119
Domstolsprøvelse	1292121119
Folketingets Ombudsmand	1292121119
5.2.6. Flygtningenævnets baggrundsmateriale	1292122120
5.2.6.1. Kilder	1292122120
5.2.7. Deltagelse i internationalt arbejde	1302123121
• Særligt vedrørende asyl i Færøerne	1302123121
6. Arbejdsgruppens overvejelser vedrørende administration af asylområdet i Færøerne ..	1332124123
7. Kontrol af rejsende	1412130124
De gældende danske regler	1412130124
Behov for ændringer	1462134128
8. Forholdet til internationale forpligtelser	1462134128
8.1. Danmarks internationale og forfatningsmæssige forpligtelser af væsentlig betydning for udlændingeområdet	1472135129
8.1.1. Ret til asyl	1472135129
8.1.2. Ret til familiesammenføring	1482136130
8.1.3. Udlændinges ret til sociale ydelser under ophold i Danmark	1492138132
8.1.4. Generelle forbud mod diskrimination	1522140134
8.2. Schengen-samarbejdet	1532141135
8.3. Arbejdsgruppens overvejelser vedrørende Færøernes forhold til Danmarks internationale forpligtelser indenfor udlændingeområdet	1562144138

8.4. Danmarks deltagelse i internationalt samarbejde på udlændingeområdet og mulighederne for fremtidig færøsk deltagelse i disse fora – det tidligere afsnit 11.4	1562144138
8.4.1. FN	1572144138
8.4.1.1. UNHCR	1572145139
8.4.1.1.1. UNHCR's Stående Komité	1572145139
8.4.1.2. ICAO	1582145139
8.4.1.3. ILO	1592146140
8.4.1.4. IMO	1592146140
8.4.2. Det nordiske samarbejde	1602147141
8.4.2.1. Nordisk Råd - Generel baggrund	1602147141
8.4.2.2. Nordisk Samrådsgruppe på Højt Niveau for Flygtningespørgsmål (NSHF)	1602147141
8.4.2.3. Nordisk Udlændingeudvalg (NUU)	1622149143
8.4.3. Europarådet	1632149143
8.4.3.1. CDMG	1642150144
8.4.3.2. CAHAR	1642150144
8.4.4. IGC	1652151145
8.4.5. ICMPD	1652151145
8.4.6. Budapest-processen	1662151145
8.4.7. ECAC	1672152146
8.4.8. WTO	1672152146
8.4.9. IOM	1682153147
10. Interprovincial retlige problemstillinger	1692154148
10.1 Meddelelse af dansk indfødsret	1692154148
11. Overvejelser vedrørende administrativt samarbejde efter overdragelsen	1722156150
11.1. Danske repræsentationers opgaver i relation til indgivelse af ansøgning om visum eller opholdstilladelse mv.	1732157151
11.1.1. Repræsentationernes opgaver i relation til ansøgninger om visum	1732158152
11.1.2. Særligt vedrørende Færøerne	1742159153
11.2.1. Repræsentationernes opgaver i relation til ansøgninger om opholdstilladelse	1742159153
11.2.2. Færøerne	1752160154
11.3. Øvrige overvejelser (foreløbige)	1752160154
12. Udkast til aftale om overdragelse	1762160154

1. Indledning

1.1 Arbejdsgruppens nedsættelse og kommissorium

Rammerne for arbejdsgruppen om færøsk overtagelse af udlændingeområdet er fastlagt i arbejdsgruppens kommissorium af 12. november 2002.

Kommissoriet har følgende ordlyd:

”Kommissorium for arbejdsgruppen vedrørende færøsk overtagelse af udlændingeområdet

Den 14. januar 2002 indgik Danmarks statsminister Anders Fogh Rasmussen og Færøernes lagmand Anfinn Kallsberg en fælleserklæring, hvoraf det fremgår, at regeringen er indstillet på at samarbejde om Landsstyrets ønsker om overtagelser af yderligere sagsområder inden for grundloven og rigshedens rammer.

På et møde den 7. februar 2002 mellem ministeren for flygtninge, indvandrere og integration og landsstyremand for selvstyre og justitsvæsen drøftedes de færøske ønsker blandt andet på grundlag af fælleserklæringen af 14. januar 2002.

Regeringen er indstillet på at tilrettelægge en samarbejdsproces med henblik på at muliggøre færøsk overtagelse af udlændingeområdet.

Efter landsstyrets ønske herom og efter aftale mellem den færøske justitsminister og ministeren for flygtninge, indvandrere og integration nedsættes en arbejdsgruppe af danske og færøske embedsmænd, som skal udarbejde et oplæg til efterfølgende politisk beslutning om færøsk overtagelse af udlændingeområdet.

Regeringen er indstillet på at yde bistand i forbindelse med overtagelsen af sagsområdet. Arbejdsgruppen skal på denne baggrund gennemgå såvel de retlige som de administrative og praktiske spørgsmål, der knytter sig til en kommende færøsk overtagelse af området.

Arbejdet i arbejdsgruppen opdeles i to tempi, således at spørgsmålet om overtagelse af udlændingelovens regler om familiesammenføring, opholds- og arbejdstilladelser med henblik på beskæftigelse, visum m.v. behandles først. Dernæst behandles de resterende dele af udlændingeområdet, herunder asylområdet og spørgsmålet om kontrol med rejsende mellem Danmark og Færøerne.

I tilknytning hertil skal arbejdsgruppen komme med forslag til udformningen af det nødvendige lovgrundlag, som vil muliggøre en færøsk overtagelse af sagsområdet.

Overtagelsen af sagsområdet medfører samtidig overtagelse af den fulde finansiering af det pågældende område samt ansvaret for opbygningen af den nødvendige ekspertise og de personalemæssige ressourcer, lovgrundlag m.v.

Arbejdsgruppen tilrettelægger sit arbejde således, at resultatet af gruppens overvejelser så vidt muligt skal foreligge senest ved udgangen af marts 2003, hvor resultatet af overvejelserne fra arbejdsgruppen om hjemmestyrets overtagelse af politi og retsvæsen forventes at foreligge.

Arbejdsgruppens færdige overvejelser forelægges herefter den danske regering og det færøske landsstyre til politisk beslutning med henblik på gennemførelse af den nødvendige lovgivning i 2003.”

~~Det er regeringens opfattelse, at en overdragelse af udlændingområdet m.v. og grænsekontrol ikke kan finde sted indenfor rammerne af lov om Færøernes hjemmestyre og således forudsætter et særligt lovgrundlag, et særligt lovgrundlag for overdragelsen~~ Bl.a. i lyset af, at der i begyndelsen af 2003 blev indledt drøftelser mellem det færøske landsstyre og den danske regering om tilvejebringelse af et lovgrundlag for færøsk overtagelse af yderligere sager og sagsområder, har der været enighed om, at arbejdsgruppen har kunnet fortsætte sit arbejde i 2003 med henblik på at færdiggøre sin rapport inden udgangen af 2003.

Som følge heraf er der enighed mellem regeringen og landsstyret om, at arbejdsgruppen ikke som led i sit arbejde skal udarbejde forslag til det nødvendige retlige grundlag for færøsk overtagelse af de omhandlede områder, herunder behandle spørgsmålet om personalet og/eller statslige aktiver, således om det ellers oprindelig var forudsat i arbejdsgruppens kommissorium.

1.2. Arbejdsgruppens sammensætning

I arbejdsgruppen har deltaget følgende medarbejdere fra Integrationsministeriet:

Kontorchef Stig Torp Henriksen

Kontorchef Susanne S. Clausen

Kontorchef Vibeke Hauberg

Fuldmægtig Marlene Boye Nielsen

Fuldmægtig Lisbeth A. Kunnerup

Fuldmægtig Jesper Gori

Fra færøsk side har følgende deltaget i arbejdsgruppen:

Konsulent Bergur Berg, Løgmlaráðið

Fuldmægtig Jóhanna Arge, Løgmlaráðið

Fuldmægtig Katrina Maria Johannesen, Løgmlaráðið

Endvidere har konsulent Anne Dannerfjord fra Statsministeriets Nordatlantsekretariat, og fuldmægtig Esther Dahl fra Lagmandens kontors udenrigsafdeling deltaget i samtlige af arbejdsgruppens møder.

Herudover har kontorchef Jens Berg, Udlændingestyrelsen, deltaget ad hoc i arbejdsgruppens arbejde.

1.3. Arbejdsgruppens arbejde

OBS: 1.3.-1.5. gennemskrives når rapporten i øvrigt har fået sin endelige udformning.

Arbejdsgruppen har holdt i alt x møder i henholdsvis København og Tórshavn.

På disse møder er kommissoriet blevet revideret, således at det i sin nuværende form, jf. afsnit 1.1, fremstår i en forenklet udgave, materiale til brug for dokumentation af den nuværende administration af udlændingområdet er blevet overdraget, jf. vedlagte bilag 2, ligesom der er redegjort fra dansk side for de bestemmelser i den eksisterende udlændingelovgivning, der efter dansk opfattelse bør forblive i kraft i Færøerne som følge af Danmarks internationale forpligtelser. Der henvises i den forbindelse til bilag X.

Arbejdet har fokuseret på en identifikation af de regler, der umiddelbart kan videreføres i den form, der allerede forligger i den for Færøerne gældende udlændingelov, og af de regler, der fra færøske side ønskes tillempet de særligt færøske forhold, på baggrund af en redegørelse for den nuværende administration af de enkelte bestemmelser. Der henvises i den forbindelse til rapportens kapitel 3.

1.4. Rapportens opbygning

I kapitel 2 redegøres kort for udlændingeområdet vedrørende Færøerne.

I kapitel 3 redegøres der for nugældende praktiske administration af opholdsområdet, og kapitel 4 indeholder arbejdsgruppens overvejelser om administrationen af opholdsområdet i Færøerne.

I kapitel 5 redegøres der for udlændingemyndighedernes administration af asylområdet, og kapitel 6 gengiver arbejdsgruppens overvejelser om administrationen af asylområdet i Færøerne.

Kapitel 7 redegør for udlændinges indrejse i og udrejse af Færøerne samt for arbejdsgruppens overvejelser om den fremtidige kontrol heraf.

Kapitel 8 behandler i hovedtræk Danmarks internationale forpligtelser på udlændingeområdet og kapitel 9 gengiver arbejdsgruppens overvejelser vedrørende Færøernes forhold til Danmarks internationale forpligtelser efter en overdragelse af udlændingeområdet til Færøerne.

Kapitel 10 indeholder overvejelser om indfødsretsområdet.

Kapitel 11 indeholder arbejdsgruppens overvejelser om administrativt samarbejde efter overdragelsen.

1.5. Sammenfatning af arbejdsgruppens overvejelser og forslag

Arbejdsgruppen har som angivet i kommissoriet beskæftiget sig med en række spørgsmål af retlig, administrativ og praktisk karakter, som en kommende færøsk overtagelse af udlændingeområdet rejser.

I nærværende afsnit redegøres overordnet for indholdet og resultatet af arbejdsgruppens overvejelser om de retlige konsekvenser en færøsk overtagelse af udlændingeområdet vil medføre, samt for de administrative og praktiske spørgsmål, der knytter sig til en kommende færøsk overtagelse af området.

Der opstod betydelige problemer af både juridisk og praktisk karakter ved at forberede en overdragelse i to tempi, i henhold til kommissoriet. Arbejdsgruppen har derfor valgt at behandle spørgsmålet om overtagelse af udlændingeområdet samlet; men dog således, at Færøerne ~~indtil videre~~ overtager asylområdet efter en outsourcing-model, der indebærer, at sagsforberedelsen som

udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc-bistand fra Udlændingestyrelsen af teknisk-faglig art. Se nærmere herom i kapitel 6.

Arbejdsgruppen vurderer, at det på denne vis vil være muligt at undgå de ovenfor nævnte problemer og samtidig tilgodese de hensyn, der lå bag forslaget om en overdragelse i to tempi.

~~Integrationsministeriet har efterfølgende anmodet Udlændingestyrelsen om en vurdering af, hvorvidt en outsourcing-model vil være juridisk mulig og administrativt hensigtsmæssig.~~

~~Arbejdsgruppen er på denne baggrund enig om en model, der indebærer, at sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc-bistand fra Udlændingestyrelsen af teknisk-faglig art. Som eksempel herpå kan nævnes oversættelse af asylskemaer, indhentelse af relevant baggrundsmateriale, iværksættelse af torturundersøgelser, ægthedsvurderinger af dokumenter m.v.~~

~~Modellen, hvorefter sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc-bistand fra Udlændingestyrelsen, vil sikre, at Udlændingestyrelsen alene inddrages i behandlingen af asylsager i situationer, hvor de færøske myndigheder ikke selv har de nødvendige midler eller ressourcer, eller hvor en outsourcing af opgaven i øvrigt findes at være hensigtsmæssig. Modellen sikrer tillige, at afgørelseskompetencen, herunder også for så vidt angår sagsforberedende skridt, forbliver hos de færøske myndigheder, ligesom modellen sikrer en fortsat kompetenceopbygning i den færøske administration.~~

~~Modellen rejser dog en række problemstillinger af retlig og mere praktisk, administrativ karakter, der forudsætter en nærmere afklaring, herunder navnlig af spørgsmålet om, hvorledes Udlændingestyrelsens omkostninger skal opgøres og om betaling for ad hoc-bistanden.~~

~~Rapporten skal her sammenfatte det aftalte i arbejdsgruppen efter endt forhandling.~~

2. Kort om udlændingeområdet

Nedenfor redegøres kort for udlændingeområdet vedrørende Færøerne.

2.1. Fællesanliggende - lovgivning

Udlændingeområdet vedrørende Færøerne er fællesanliggende. Fællesanliggender reguleres ved rigslove og administrative retsakter udstedt i medfør heraf; men Færøerne er en særskilt jurisdiktion. Rigslove gælder ikke umiddelbart i Færøerne, men sættes - efter forelæggelse for Landsstyret og behandling i Lagtinget i kraft ved kongelig anordning – med de afvigelser som de særlige forhold tilsiger.

~~Udkast til kongelige anordninger skal, før deres ikrafttræden, forelægges de færøske myndigheder. I Færøerne forelægger landsstyret udkast til kongelige anordninger for Lagtinget som forslag til beslutning om indstilling til rigsmyndighederne om ikraftsættelse, med indstilling om hel eller delvis ikrafttræden for Færøerne, hvorefter forslagene underkastes tre behandlinger i Lagtinget, stadfæstes af lagmanden og oversendes til rigsmyndighederne, der så endelig modificerer anordningerne og foranlediger deres kundgørelse. Udkast til kongelige anordninger udarbejdes normalt efter en folketingslovs vedtagelse, og d~~Deres behandling i det danske såvel som det færøske systemadministration tager normalt flere år, sammenlagt.

Heraf følger, at selv om de særlige forhold ikke måtte tilsige afvigelser, kan det ~~af rent lovgivningstekniske og tidsmæssige grunde~~ kun være rent undtagelsesvis, at retstilstanden på et område, der er fællesanliggende, er den samme i Færøerne som i Danmark. Dette gælder specielt for et område som udlændingeområdet, med hyppige, større og mindre lovændringer.

Idet en række faktiske forhold vedrørende udlændingeområdet, herunder bl.a. antallet og arten af udlændingesager, er væsensforskellige i Færøerne og Danmark, har man desuden tilsigtet indført visse afvigelser i den for Færøerne gældende udlændingelov, og man har eksempelvis ikke fundet anledning til at indføre integrationsloven ~~ipå~~ Færøerne. Se nærmere herom i kapitel 3.}

~~[Forslag til indhold af kapitel 2.1 efter aftale med Statsministeriet: Udlændingeloven er ikke direkte gældende for Færøerne. Som følge heraf, kan der forekomme forskellig regulering på enkelte områder for Færøerne og for resten af Danmark.]~~

2.2. Generel beskrivelse af de karakteristika, der kendetegner administrationen af udlændingeområdet i Danmark og i Færøerne.

Et særligt kendetegn ved udlændingeområdet, at Danmark og Færøerne i udlændingeretlig forstand udgør separate rejse- og opholdsområder. Således gælder et visum, en opholdstilladelse eller en arbejdstilladelse, der er udstedt for Danmark, ikke for Færøerne, medmindre dette er udtrykkeligt anført. Tilsvarende gælder et visum, en opholdstilladelse eller en arbejdstilladelse udstedt for Færøerne ikke for resten af Danmark, medmindre dette er udtrykkeligt anført.

Som følge af den ovenfor beskrevne fremgangsmåde for den hidtidige gennemførelse af den danske udlændingelov for Færøerne (her forudsættes det, at kapitel 2.1 fortsat redegør for, hvorledes Færøernes udlændingelovgivning indtil nu er blevet implementeret), vil udlændingelovgivningen for de to rejse- og opholdsområder ofte på en række punkter være divergerende. Nærværende kapitel vil ikke nærmere redegøre for omfanget og indholdet af disse forskelligheder, hvorved der henvises til rapportens kapitel 3 og 5 for en detaljeret redegørelse for de udlændingeretlige regler i Danmark og Færøerne. I stedet vil der overordnet blive redegjort for, hvilke konsekvenser en opdeling af Danmark og Færøerne i to rejseområder har for udlændinge, der ønsker at indrejse i Færøerne.

Der skelnes herved mellem udlændinge, der er danske eller nordiske statsborgere, og udlændinge, der ikke er danske eller nordiske statsborgere. Statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige kan uden tilladelse indrejse og opholde sig i Færøerne. Danske statsborgere, herunder færinger, kan ligeledes frit indrejse i henholdsvis Finland, Island, Norge og Sverige.

Der vil i nærværende afsnit særligt blive redegjort for de generelle principper for meddelelse af familiesammenføring, opholds- og arbejdstilladelse, visum samt asyl til ikke-nordiske statsborgere. For en nærmere gennemgang af de enkelte specifikke muligheder for meddelelse af opholdstilladelse, samt efterfølgende inddragelse, forlængelse eller nægtelse af forlængelse m.v., henvises til rapportens kapitel 3 og 5.

2.2.1. Familiesammenføring

Udlændinge, som har familie i Færøerne, har mulighed for at få opholdstilladelse i Færøerne efter reglerne om familiesammenføring i den for Færøerne gældende udlændingelov. Opholdstilladelse

kan, når visse betingelser er opfyldt, gives til ægtefæller, samlevere, børn under 18 år og forældre over 60 år.

Opholdstilladelsen er i første omgang tidsbegrænset, men med mulighed for forlængelse, hvis betingelserne herfor fortsat er til stede. Endvidere er der mulighed for, at tilladelsen efter tre år kan blive tidsbegrænset, dvs. permanent. I Danmark er udgangspunktet nu syv år, før der kan meddeles en tidsbegrænset opholdstilladelse. Opholdstilladelsen giver som udgangspunkt ret til, at udlændingen kan tage arbejde i Færøerne, men udlændingen vil ikke kunne indrejse, tage ophold og arbejde i Danmark i kraft af den meddelte opholdstilladelse i Færøerne. En tidsbegrænset opholdstilladelse for Færøerne kan bl.a. inddrages, såfremt grundlaget herfor var urigtigt eller ikke længere er til stede.

Opholdstilladelsen skal som udgangspunkt være opnået før indreisen til Færøerne. En ansøgning om familiesammenføring skal derfor indgives i ansøgerens hjemland. Efter indreisen kan der normalt ikke søges om familiesammenføring. Personer, som allerede har en anden opholdstilladelse i Færøerne, eller som opholder sig visumfrit i Færøerne eller på gyldigt visum, kan derimod som udgangspunkt få behandlet en ansøgning om familiesammenføring i Færøerne. Hvis Udlændingestyrelsen afviser ansøgningen, må denne indgives ved en dansk repræsentation i den pågældendes hjemland eller i et land, hvor den pågældende har boet lovligt i mere end de sidste tre måneder. Hvis ansøgning kan indgives i Færøerne, vil ansøgeren lovligt kunne opholde sig i Færøerne, mens styrelsen behandler sagen.

2.2.2. Opholds- og arbejdstilladelser med henblik på beskæftigelse

Udlændinge, der er statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige er som førnævnt fritaget for arbejdstilladelse i Færøerne. Endvidere vil visse udlændinge, der allerede er meddelt opholdstilladelse i Færøerne på et andet grundlag, kunne tage arbejde i Færøerne uden særlig tilladelse dertil. Andre udlændinge kan i visse tilfælde få opholdstilladelse for at arbejde eller studere i Færøerne efter reglerne i den for Færøerne gældende udlændingelov. De kan endvidere få opholdstilladelse i Færøerne som au pair, praktikant eller trainee, såfremt nærmere betingelser er opfyldt. Det gælder for meddelelsen af opholds- og arbejdstilladelser som ved meddelelsen af familiesammenføring, at tilladelsen alene gælder for Færøerne og ikke Danmark, medmindre andet er anført. Der kan gives opholds- og arbejdstilladelse efter den for Færøerne gældende udlændingelovs bestemmelser herom med henblik på både lønnet/ulønnet arbejde og selvstændig

erhvervsvirksomhed. Betingelserne er som udgangspunkt ret snævre. Navnlig udlændinge med særlige kvalifikationer inden for områder med mangel på arbejdskraft har dog mulighed for at få arbejds- og opholdstilladelse. For Færøerne er der indført en mere smidig procedure for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse end i Danmark. Der henvises i den forbindelse til rapportens kapitel 3.1.2.

2.2.3. Asylområdet

Udlændinge, der søger asyl i Danmark eller i Færøerne, kan ansøge om at blive meddelt asyl i Færøerne. En asylansøger, hvis ansøgning imødekommes, meddeles opholdstilladelse og betegnes herefter en flygtning. Heraf følger, at udlændingemyndighederne har anerkendt den pågældendes behov for beskyttelse i et andet land.

Asylansøgere i Færøerne kan få asyl, hvis de opfylder de betingelser, der er nævnt i FN's flygtningekonvention. En flygtning er ifølge flygtningekonventionen en person, som nærer en velbegrundet frygt for at blive forfulgt på grund af sin race, religion, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser, og som befinder sig uden for det land, hvor personen er statsborger. Personer, der er omfattet af flygtningekonventionen, bliver kaldt for konventionsflygtninge. Tilsvarende bestemmelse findes i den danske udlændingelov.

Asylansøgere, der ikke er flygtninge efter flygtningekonventionens definition, kan også få asyl efter den færøske udlændingelov, hvis "det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde, der medfører velbegrundet frygt for forfølgelse eller tilsvarende overgreb, ikke bør kræves, at den pågældende vender tilbage til sit hjemland". Personer, der er omfattet af dette begreb, bliver kaldt for de facto-flygtninge. Denne bestemmelse om de facto-status er nu ophævet i den danske udlændingelov og i stedet erstattet med en bestemmelse om beskyttelsesstatus, hvor betingelserne for at opnå asyl er skærpede i forhold til de facto-status.

Endvidere er der i Danmark ikke længere mulighed for indgivelse af de såkaldte "ambassade-ansøgninger", hvorefter en asylansøgning kan indgives gennem en dansk repræsentation i udlandet. Efter den for Færøerne gældende udlændingelov er det fortsat muligt at indgive en "ambassade-ansøgning" til Færøerne.

For opholdstilladelse meddelt som flygtning i henholdsvis Danmark og Færøerne gælder der tilsvarende regler om rejseområder, som ovenfor anført om opholdstilladelser meddelt på grundlag af familiesammenføring og arbejde.

2.2.4. Visum

Ophold i Færøerne for ikke-nordiske visumpligtige udlændinge (jf. herved at nordiske statsborgere frit kan indrejse og tage ophold i Færøerne) kræver et særligt visum til Færøerne.

Udlændinge, der er visumpligtige til Danmark, er ligeledes visumpligtige til Færøerne. Det følger af den for Færøerne gældende udlændingelovs § 39, stk. 2, hvorefter indenrigsministeren (nu integrationsministeren) kan fastsætte regler om, hvilke udlændinge, der er fritaget for visum i Færøerne.

Ligeledes er udlændinge, der på grund af deres statsborgerskab eller deres rejselegitimation (f.eks. diplomatpas fra bestemte lande) er visumfri til Danmark, ligeledes visumfri til Færøerne.

Omvendt er udlændinge, der er visumfri til Danmark på grund af opholdstilladelse i et andet Schengenland, herunder de nordiske lande, ikke visumfri til Færøerne og skal derfor have visum til Færøerne. Dette følger af, at Schengenkonventionen ikke finder anvendelse i Færøerne. Ligeledes er udlændinge med opholdstilladelse i Færøerne ikke visumfri til Danmark eller et andet Schengenland på baggrund af deres færøske opholdstilladelse.

2.2.5. Grænsekontrol og afvisning

Grænsekontrollen i Færøerne foretages i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser i henhold til Schengenkonventionen.

Det følger af artikel 5, stk. 2, i Danmarks tiltrædelsesaftale til Schengenkonventionen, at der – uanset Schengenkonventionen i medfør af aftalens artikel 5, stk. 1, ikke finder anvendelse på Færøerne og Grønland – ikke skal udføres kontrol af personer, der rejser mellem på den ene side Færøerne og på den anden side de stater, der har tilsluttet sig Schengenkonventionen og samarbejdsaftalen med Island og Norge. Der er således i overensstemmelse med Schengenkonventionens regler herom ikke grænsekontrol af rejsende, som kommer direkte til Færøerne fra et Schengenland eller af rejsende fra Færøerne, som rejser direkte til et Schengenland.

Dette skal ses i sammenhæng med, at Færøerne anvender den rejseordning, der er fastlagt inden for rammerne af Den nordiske Pasunion. Efter denne ordning kan nordiske statsborgere frit rejse mellem de nordiske lande over godkendte grænseovergangssteder uden at medbringe pas og uden at gennemgå paskontrol. Andre statsborgere end nordiske kan ligeledes rejse mellem de nordiske lande over godkendte grænseovergangssteder uden at skulle gennemgå paskontrol, men sådanne statsborgere skal medbringe pas eller anden godkendt rejselegitimation.

Det bemærkes i den forbindelse, at det bl.a. er en forudsætning for anvendelsen af tiltrædelsesaftalens artikel 5, stk. 2, at der i Færøerne gennemføres en effektiv grænsekontrol i overensstemmelse med Schengenkonventionens regler, herunder brug af Schengeninformationssystemet. I modsat fald vil rejsende fra Færøerne principielt skulle underkastes grænsekontrol ved rejse til et Schengenland, herunder ~~Danmark eller~~ et andet nordisk land, efter reglerne om ydre grænsekontrol i Schengen-konventionen og de vedtagne gennemførelsesbestemmelser.

Såfremt en udlænding afvises på grænsen til Færøerne sker afvisningen alene fra Færøerne og omfatter således ikke Danmark og Grønland, jf. § 28 i den for Færøerne gældende udlændingelov. Udlændinge med opholdstilladelse i Færøerne og statsborgere i Finland, Island, Norge og Sverige med bopæl i Færøerne er undtaget fra de i Færøerne gældende afvisningsbestemmelser.

De færøske afvisningsregler er overensstemmende med den danske udlændingelov i forhold til overholdelsen af Schengenkonventionens regler om tilladelse til udlændinge til indrejse, men afviger dog bl.a. fra de danske afvisningsregler i forhold til afvisningsmuligheden af EU-statsborgere. Efter den færøske udlændingelov er der således en videre adgang til at afvise EU-statsborgere end efter den danske udlændingelov.

Der henvises til kapitel 7 for en mere detaljeret gennemgang af reglerne for grænsekontrol og afvisning i Færøerne.

2.3. Kompetencebestemmelser på udlændingeområdet

Kompetenceforholdene i udlændingeloven er fastsat således, at afgørelser i medfør af loven træffes af enten Udlændingestyrelsen/Rigspolitichefen eller integrationsministeren i 1. instans. Der er tale om et system, hvor størstedelen af afgørelserne kan påklages til Integrationsministeriet eller

Flygtningenævnet. Der ses her bort fra Statsamternes kompetence, der ikke er relevante for Færøerne, idet denne vedrører opholdsbevis efter EF/EØS-bekendtgørelsen.

KOMMENTAR: den tidligere versions afsnit 6.4 forekommer mere overskuelig til et oversigtskapitel. Vi foreslår derfor at det klippes ind her, mens indholdet her overføres til eksempelvis kap. 7

Det følger af den for Færøerne gældende udlændingelovs § 46, stk. 1, at afgørelser truffet i henhold til udlændingeloven som altovervejende hovedregel træffes af Udlændingestyrelsen som førsteinstans. Udlændingestyrelsen træffer således afgørelse om meddelelse af tilladelse til indrejse og ophold i en begrænset periode i medfør af den for Færøerne gældende udlændingelovs §§ 3, 4 eller 5, stk. 2, om visum.

Udlændingestyrelsen træffer endvidere afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse i medfør af § 7 om meddelelse af asyl, samt i medfør af § 9 om meddelelse af opholdstilladelse på grundlag af blandt andet familiesammenføring og opholds- og arbejdstilladelse.

Det følger endvidere af § 46, stk. 1, at Udlændingestyrelsen ikke træffer afgørelse i medfør af § 9, stk. 5, hvorefter Almann- og Heilsumálastyrid skal pålægge garanten – den i Færøerne boende person, der påtager sig at forsørge en ansøger i en familiesammenføringssag – at betale for hjælp, der senere ydes efter lov for Færøerne om offentlig forsorg til forsørgelse.

Udlændingestyrelsen træffer endvidere ikke afgørelse efter §§ 46 a – 49, § 50, § 50 a og § 51, stk. 2, 2. pkt., om blandt andet meddelelse af humanitær opholdstilladelse, afgørelser om af- og udvisning samt proceduren for behandling af ansøgninger om asyl.

Kompetenceordningen i klagesager afhænger af opholdstilladelsens hjemmelsgrundlag. I medfør af § 46, stk. 2, i den for Færøerne gældende udlændingelov, kan påklage ske til indenrigsministeren - nu ministeren for flygtninge, indvandrere og integration - bortset fra i de i bestemmelsen opregnede undtagelsestilfælde. Der kan derfor ikke klages til ministeren i tilfælde, hvor Udlændingestyrelsens afgørelse er endelig i medfør af §§ 33 og 42 a, stk. 1, 1. pkt.

Hvor Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om nægtelse af opholdstilladelse i medfør af § 7 vedrørende asyl, bortfald eller inddragelse af en sådan opholdstilladelse i medfør af §§ 17, 19 eller 20, nægtelse af udstedelse af dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant dokument eller udsendelse i medfør af § 49 a, jf. § 53 a, er Flygtningenævnet den kompetente klageinstans.

Endelig henhører kompetencen til at træffe afgørelse i visse sager under Rigspolitichefen. Der kan i den forbindelse henvises til blandt andet sager, hvori udlændinge afvises på grænsen ved indrejsen til Danmark i tilfælde, hvor de pågældende ikke medbringer fornøden rejselegitimation, ikke er meddelt fornøden tilladelse til at indrejse, eller giver indtryk af at ville antage arbejde efter indrejsen uden fornøden tilladelse m.v.

Udlændingområdet henhører under integrationsministerens ressortområde. Færøske myndigheder har som følge heraf ikke selvstændig afgørelseskompetence på udlændingområdet. Derimod sendes ansøgninger om opholdstilladelse i Færøerne i langt hovedparten af sagerne til landsstyret med henblik på, at landsstyret afgiver en udtalelse om sagen, og landsstyret skal i visse tilfælde medvirke til at oplyse sager om familiesammenføring.

Afgørelser truffet af integrationsministeriet i anden instans er endelige administrative afgørelser, dvs. afgørelser, der ikke kan påklages yderligere i det administrative system.

Endelige administrative afgørelser meddelt efter den for Færøerne gældende udlændingelov kan appelleres indenfor det almindelige domstolssystem, jf. Danmarks Riges Grundlovs § 63. Derudover kan visse sagstyper i medfør af § 52 kræves indbragt for Færøernes ret inden 14 dage fra meddelelsen af afgørelsen.

Kompetencen for Folketingets Ombudsmand omfatter alene forvaltningen af anliggender i Færøerne, der henhører under danske myndigheder², idet såvel landsstyrets som de færøske kommuners administrering af særanliggender falder under Lagtingets Ombudsmands kompetence.

3. Udlændingemyndighedernes administration af opholdsområdet

Dette kapitel redegør for udlændingemyndighedernes administration af opholdsområdet. Hovedparten af kapitlet er en redegørelse for de gældende danske forhold, hvorefter færøske forhold fortrinsvis vil blive belyst i den udstrækning, de afviger fra de danske forhold.

I kapitlet betegnes den danske udlændingelov for udlændingeloven, mens den færøske udlændingelov betegnes den for Færøerne gældende udlændingelov¹

¹ Den tidligst gældende udlændingelov for Færøerne var lov om udlændinges adgang til landet m.v. (lov nr. 224 af 7. juni 1952), som ændret ved ændringslov nr. 104 af 21. april 1958, jf. kongelig anordning nr. 393 af 24. november 1960, samt ændringslov nr. 183 af 20. maj 1963.

3.1. Udlændingestyrelsens myndighedsområde

Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i 1. instans i sager om henholdsvis familiesammenføring, arbejds- og opholdstilladelser, visa samt asyl. Nærværende kapitel vil nærmere redegøre for den administrative praksis og procedure for behandlingen af disse sager. Det bemærkes, at beskrivelsen i lighed med rapportens efterfølgende beskrivelser i kapitel 3.2 om Integrationsministeriets myndighedsområde og kapitel 5 om asylområdet ikke er udtømmende.

3.1.1. Familiesammenføring

Efter udlændingelovens § 9 kan der efter ansøgning gives familiesammenføring til ægtefæller/samlevende/registrerede partnere, ugifte mindreårige børn samt adoptiv- og plejebørn. Herudover kan der når særlige grunde taler derfor meddeles opholdstilladelse til børn med henblik på, at børnene familiesammenføres med deres nærmeste familie samt til personer med en særlig familiemæssig tilknytning til en herboende person.

Ægtefællesammenføring

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, kan der meddeles opholdstilladelse i Danmark til en udlænding, hvis den pågældende har en ægtefælle, samlever eller registreret partner i Danmark. En række krav skal dog være opfyldt.

For så vidt angår ægteskabet kræves det, at ægteskabet eller det registrerede partnerskab skal kunne anerkendes efter dansk ret, og det må ikke være indgået proforma, dvs. med det afgørende formål at opnå opholdstilladelse for den ene af parterne. Disse betingelser er ufravigelige. Det er

---

Ved kongelig anordning nr. 728 af 22. juli 2000 blev udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 539 af 26. juni 1999, sat i kraft for Færøerne fra den 1. oktober 2000. Som følge af Danmarks indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde, blev en række ændringer i den danske lov endvidere sat i kraft for Færøerne og Grønland. Ændringerne fulgte af lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven (Schengenkonventionen m.v.) som ændret ved lov nr. 473 af ~~31.~~ ^{12.} juli 1998, lov nr. 140 af 17. marts 1999 og lov nr. 425 af 31. maj 2000. Anordning nr. 182 af 21. marts 2001 gennemfører herudover en række ændringer i den danske udlændingelov, der er vedtaget ved lov nr. 424 af 31. maj 2000, lov nr. 425 af 31. maj 2000 og lov nr. 427 af 31. maj 2000, med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger samt som landsstyret i øvrigt ønskede indført. Den for Færøerne gældende udlændingelov er gennemført med hjemmel i den danske udlændingelovs § 66.

Formateret: Skrifttype: Ikke Kursiv

~~skal endvidere en betingelse, at ægteskabet er -være-~~ indgået frivilligt, dvs. der må ikke være tvivl om, at det er indgået efter begge parter eget ønske, ~~og det må ikke være indgået proforma, dvs. med det afgørende formål at opnå opholdstilladelse for den ene af parterne.~~

For så vidt angår samliv kræves det efter praksis, at der er tale om længerevarende samliv af 1½ til års varighed, før samlivet kan danne grundlag for en opholdstilladelse.

Sager, der kræver behandling af spørgsmål om, hvorvidt ægteskabet er indgået proforma, indebærer en række nærmere undersøgelsesskridt fra Udlændingestyrelsens side, der ofte vil involvere politimyndighederne. Der foretages samlivskontrol af politiet i sager, hvor der efter meddelelsen af en opholdstilladelse opstår mistanke om ægteskabets karakter af proforma. En sådan mistanke kan opstå allerede ved ansøgningens indgivelse, uden at denne kan føre til, at der umiddelbart meddeles afslag på det ansøgte, eller efterfølgende, f.eks. i form af (anonyme) henvendelser fra borgere. Udlændingestyrelsen anmoder i disse tilfælde politiet om at foretage samlivskontrol på parrets bopæl med henblik på nærmere at afklare, hvorvidt der er tale om et reelt samliv på fælles bopæl. Udlændingestyrelsen foretager endvidere simultanaafhøringer af ægtefæller i de tilfælde, hvor dette findes nødvendigt. Ægteparret indkaldes herved til samtale i Udlændingestyrelsen, hvor de stilles de samme spørgsmål uden mulighed for indbyrdes kommunikation og eventuel koordination.

Begge ægtefæller skal – for så vidt angår ansøgninger indgivet efter den 1. juli 2002 – være over 24 år, parret skal bo sammen på den samme adresse i Danmark, når der er givet opholdstilladelse og parrets samlede tilknytning til Danmark skal være større end deres samlede tilknytning til et andet land (tilknytningskravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 7).

Det følger endvidere af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, at den person, der bor i Danmark og ønsker sin ægtefælle hertil, skal 1) være dansk eller nordisk statsborger, eller 2) være flygtning eller have beskyttelsesstatus i Danmark, eller 3) have haft tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse i Danmark i mere end de sidste 3 år.

Den pågældende skal endvidere råde over sin egen bolig af rimelig størrelse (boligkravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 6), påtage sig forsørgelsen og kunne dokumentere at tjene nok til at forsørge sin udenlandske ægtefælle eller registrerede partner (forsørgelseskravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2 og 3), og stille økonomisk sikkerhed for 50.000 kr. til dækning af eventuelle, fremtidige offentlige udgifter til hjælp til ægtefællen/partneren (udlændingelovens § 9,

stk. 4). Dette beløb reguleres årligt og er pt. på 51.600 kr. Beløbet skal deponeres på en lukket bankkonto og referencen har således ikke rådighed over beløbet. Endelig skal den pågældende kunne dokumentere ikke at have fået offentlig hjælp efter integrationsloven eller efter lov om aktiv socialpolitik i en periode på ét år, inden ansøgningen blev indgivet, og frem til en eventuel tilladelse (udlændingelovens § 9, stk. 5).

Ifølge boligkravet (udlændingelovens § 9, stk. 6) kræves det af den person, der bor i Danmark, at den pågældende råder over en bolig af en rimelig størrelse, dvs. at der højst må bo 2 personer pr. beboelsesrum i boligen, eller at boligens areal skal være på mindst 20 m² pr. person. Med begrebet ”råden over” tilsigtes at sikre, at referencen råder over boligen ved at eje eller leje denne, ligesom andelsboliger vil kunne opfylde bestemmelsen. Fremlejeforhold vil ikke opfylde rådighedskravet i udlændingelovens § 9, stk. 6.

Ifølge tilknytningskravet efter udlændingelovens § 9, stk. 7, er det en betingelse for familiesammenføring, at ægtefællernes/partnerens eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark er større end deres samlede tilknytning til et andet land. Der er tale om en skønsmæssig afgørelse, hvorved Udlændingestyrelsen blandt andet lægger vægt på, hvor lang tid personen i Danmark og ansøgeren har boet i Danmark, om én eller begge har tilknytning til andre personer i Danmark, fx familie, om én eller begge har forældremyndighed over eller samværsret med mindreårige børn i Danmark, om én eller begge har gennemført et uddannelsesforløb eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet i Danmark, hvilke danske sprogfærdigheder de har, hvor stor en tilknytning de har til et andet land, herunder om de har været på længerevarende besøg i det land samt om ansøgeren har børn eller anden familie i et andet land.

Udlændingestyrelsen vurderer ud fra en standardberegning, hvorvidt forsørgelseskravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 2, og 3, er opfyldt. Den indkomst, som personen i Danmark har, skal mindst svare til det beløb, som ægteparret eller samleverne ville være berettiget til at få, hvis de begge modtog starthjælp eller introduktionsydelse svarende til starthjælp. Starthjælp er den ydelse, udlændinge kan være berettiget til at få de første 7 år i Danmark, før de har ret til (fuld) kontanthjælp. I beregningen af forsørgelsesevnen indgår som hovedpunkter lønindkomst, positiv indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed, offentlige og private pensionsindtægter, og i visse tilfælde syge- og barselspenge. Kontanthjælp og starthjælp i henhold til lov om aktiv socialpolitik, introduktionsydelse eller dagpenge i henhold til lov om arbejdsløshedsforsikring betragtes ikke som lønindtægt.

Tilladelse kan blive meddelt til familiesammenføring, selvom ikke samtlige betingelser er blevet opfyldt, i tilfælde hvor det ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser til at beskytte retten til et familieliv mv., hvis der blev givet afslag. Et sådant tilfælde kunne eksempelvis være, at den person, der bor i Danmark, er flygtning eller har beskyttelsesstatus. Det vil dog være en betingelse, at ægteskabet var indgået før flugten til Danmark, og at den person, der bor i Danmark, fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland. Et andet eksempel kunne være, at den person, der bor i Danmark, har et særbarn i Danmark, som han eller hun har samværsret med. Samværet skal finde sted i normalt omfang. Tilsvarende kan stærke humanitære hensyn tale for, at tilladelse gives, selv om en eller flere af betingelserne ikke er opfyldt, f.eks. -hvis det på grund af høj alder, alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforvarsligt at henvise den herboende ægtefælle til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder. Hvis den person, der bor i Danmark, er under uddannelse, kan det betyde, at en eller flere af betingelserne ikke stilles.

Lovforslag nr. L 6 om ændring af udlændingeloven

Integrationsministeren fremsatte den 8. oktober 2003 forslag nr. L 6 til lov om ændring af udlændingeloven (Ændring af reglerne om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og styrket indsats mod ægteskaber, der indgås mod eget ønske). Efter forslaget skal lovændringen træde i kraft den 1. januar 2004.

Lovforslaget indebærer, at personer, der har haft dansk indfødsret i 28 år, ikke skal opfylde tilknytningskravet som betingelse for ægtefællesammenføring. Personer, der ikke har haft dansk indfødsret i 28 år, men er født og opvokset her i landet eller er kommet hertil som mindre børn og har haft deres opvækst her i landet og endvidere har haft mindst 28 års lovligt – i det væsentlige sammenhængende – ophold her i landet, vil i praksis tillige blive undtaget fra tilknytningskravet.

Lovforslaget indebærer endvidere en præcisering af, at det ægteskab eller samlivsforhold, som skal danne grundlag for ægtefællesammenføringen, skal være indgået efter begge parter eget ønske. I forbindelse med denne præcisering foreslås det, at det forhold, at der tidligere har været ægtefællesammenføringer i parternes nære familier, skal tale for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke er indgået eller etableret efter begge parter eget ønske.

Endvidere foreslås der indført en formodningsregel, som indebærer, at det, såfremt et ægteskab er indgået eller et samlivsforhold er etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, medmindre særlige grunde taler derimod, anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parter eget ønske.

Som nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede anses slægtninge i parternes bedsteforældres og bedsteforældres søskendes ret op- og nedstigende linje og stedforældre og deres slægtninge i ret op- og nedstigende linje.

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed, Kursiv

Er ægteskabet eller samlivsforholdet indgået eller etableret mellem f.eks. en fætter og kusine, vil der således være en formodning for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke er indgået eller etableret efter begge parter eget ønske. Der vil på den baggrund som udgangspunkt skulle meddeles afslag på ægtefællesammenføring.

Kan ægtefællerne eller samleverne imidlertid godtgøre, at ægteskabet eller samlivsforholdet er indgået eller etableret efter eget ønske, kan der ikke meddeles afslag på ægtefællesammenføring under henvisning til, at det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parter eget ønske.

2.u kommer med bidrag om det kommende lovforslag om ændring af tilknytningskravet

Mindreårige børn

Mindreårige udlændinge, hvis forældre bor fast i Danmark, kan få opholdstilladelse i Danmark, når en række betingelser i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, er opfyldt. Barnet skal være under 18 år, når ansøgningen indgives og barnet må ikke have stiftet selvstændig familie, fx ved ægteskab eller fast samlivsforhold. Endvidere skal den forælder, som bor i Danmark, (eller dennes ægtefælle) være dansk eller nordisk statsborger, have opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus i Danmark, have tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse i Danmark eller have opholdstilladelse i Danmark med henblik på varigt ophold.

Barnet skal efter familiesammenføringen bo hos forælderen/forældrene og barnets forælder i Danmark skal have del i forældremyndigheden. Hvis væsentlige hensyn taler derfor, kan Udlændingestyrelsen betinge en opholdstilladelse af, at den herboende person godtgør at kunne forsørge ansøgeren samt råder over sin egen bolig af rimelig størrelse, jf. udlændingelovens § 9, stk. 6. Dette kan være tilfældet, hvor f.eks. barnet og forælderen efter eget valg ikke har haft kontakt i en lang periode.

Udlændingemyndighederne foretager endvidere i sager om familiesammenføring mellem herboende forældre og børn i udlandet en nærmere vurdering af de til sagen oplyste forældremyndigheds- og samværsforhold.

Det følger af retsplejelovens §§ 223 a og 479 modsætningsvis, at udenlandske afgørelser, vedtagelser m.v. i borgerlige sager (herunder familieretlige) ikke er bindende og umiddelbart eksigible i Danmark, idet justitsministeren i henhold til disse bestemmelser kan fastsætte regler,

hvorefter sådanne afgørelser, vedtagelser m.v. skal have bindende virkning og kunne fuldbyrdes i Danmark.

Danmark har tiltrådt tre konventioner (Den Nordiske Ægteskabskonvention af 6. februar 1931, Den Nordiske Domskonvention af 11. oktober 1977 og Europarådskonventionen af 20. maj 1980) om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser m.v. om forældremyndighed (er ikke sat i kraft for Færøerne, jvf s 32). Får udlændingemyndighederne forelagt spørgsmål om forældremyndigheden over et barn, bør man derfor være opmærksom på, om afgørelsen m.m. hidrører fra et land, der har tiltrådt en af de nævnte konventioner. Danmark er forpligtet til at anerkende en afgørelse fra dette land, hvis konventionernes betingelser herfor er opfyldt.

Herudover vil udenlandske forældremyndighedsafgørelser udenfor de nævnte konventioners anvendelsesområde også blive tillagt betydning. Går aftalen ud på, at barnet skal have bopæl i Danmark, antages det i praksis, at en udenlandsk afgørelse om overførsel af forældremyndigheden som udgangspunkt ikke vil blive godkendt. Synspunktet er, at det af hensyn til barnet bør være reglerne i det land, som barnet skal have varigt ophold i, der afgør dets forhold, idet retsvirkningerne af en afgørelse indtræder i Danmark.

Civilretsdirektoratet tager stilling til, om en udenlandsk afgørelse om forældremyndighed over et barn skal anerkendes i Danmark. Der anmodes ved behandlingen af disse sager navnlig om oplysninger og dokumentation for, på hvilket grundlag den herboende udlænding har forældremyndigheden over barnet samt for, hvornår den herboende person tog ophold i Danmark.

Familiesammenføring i tilfælde, hvor ganske særlige grunde taler derfor

Efter ansøgning kan der meddeles opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det er en forudsætning for anvendelse af denne bestemmelse, at der er tale om en særlig familiemæssig eller lignende tilknytning, der går ud over, hvad selve slægtsforholdet normalt medfører, og at der kan anføres vægtige grunde for, at ansøgeren skal optages i den herboendes husstand.

Det drejer sig navnlig om tilfælde, hvor det som følge af Danmarks internationale forpligtelser – herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 – er nødvendigt at

tillade familiesammenføring. Der kan på den baggrund f.eks. meddeles opholdstilladelse i helt undtagelsesvisse tilfælde, hvor der er tale om en forælder over 60 år til en herboende indvandrer, eller hvor der er tale om en ægtefælle til en herboende indvandrer, som ikke har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år, f.eks. hvor den herboende har opholdstilladelse som udsendelseshindret.

Der kan endvidere f.eks. meddeles opholdstilladelse i tilfælde, hvor en handicappet udlænding over 18 år risikerer at blive efterladt alene i hjemlandet, fordi resten af familien har fået opholdstilladelse i Danmark, og den pågældende har været afhængig af familiens pleje og forsørgelse, eller hvor der er tale om et særlig kvalificeret søskendeforhold – normalt i form af, at en væsentligt ældre herboende søskende i en årrække forinden indrejsen i Danmark har fungeret som forælder og forsørger for en mindreårig søskende.

Der kan endvidere meddeles opholdstilladelse i ganske særlige tilfælde af ægtefællesammenføring, hvor den ene af ægtefællerne eller de begge er under 24 år.

Uden for de tilfælde, hvor opholdstilladelsen meddeles som følge af familiemæssig tilknytning til en herboende person, meddeles der opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, bl.a. med henblik på deltagelse i undervisning, jf. herved udlændingebekendtgørelsens §§ 28-31, med henblik på au pair-ophold eller med henblik på ophold som præst eller missionær. Der meddeles endvidere opholdstilladelse efter bestemmelsen til bl.a. visse uledsagede mindreårige asylansøgere.

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, er endvidere betinget af, at den person, der bor i Danmark, påtager sig forsørgelsespligten og godtgør sin forsørgelsessevne, stiller økonomisk sikkerhed for 50.000 kr., ikke i en periode på 1 år inden tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen og frem til meddelelsen af opholdstilladelsen har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, godtgør at råde over sin egen bolig af rimelig størrelse samt opfylder tilknytningskravet.

Det må endvidere heller ikke i disse sager være tvivlsomt, hvorvidt ægteskabet er etableret efter begge parter ønske, ligesom der ikke må være bestemte grunde til at antage, at det afgørende formål med et ægteskabs indgåelse eller et samlivsforholds etablering er at opnå opholdstilladelse.

Opholdstilladelse meddelt som au pair

Europarådet vedtog i 1969 regler, der skulle regulere unges ophold som au pair i andre lande. Disse regler gælder fortsat og er udgangspunktet for Udlændingestyrelsens behandling af ansøgninger om ophold i Danmark som au pair. Formålet med et au pair ophold er, at den unge skal opholde sig hos en værtsfamilie, for at han eller hun kan forbedre sine sproglige og evt. faglige kundskaber samt sit kendskab til opholdslandet.

Det er afgørende for at få opholdstilladelse som au pair, at ansøgeren har de fornødne sproglige og kulturelle forudsætninger for at få fuldt udbytte af et au pair ophold i Danmark. Det betyder, at ansøgeren bør kunne tale og forstå et rimeligt dansk, svensk, norsk, engelsk eller tysk. Desuden skal au pair-personen være mellem 17 og 29 år, der skal indgås en skriftlig kontrakt mellem værtsfamilien og au pair-personen (og au pair-personens forældre, hvis han eller hun er under 18 år), au pair-personen skal modtage mindst kr. 2.500 pr. måned i lommepenge af værtsfamilien, au pair-personen skal have gratis kost og logi i værtsfamiliens bolig, den daglige arbejdstid må som hovedregel ikke overstige 5 timer, og den ugentlige arbejdstid må ikke overstige 30 timer, ligesom au pair-personen skal have mindst én ugentlig fridag, der skal være et eller flere mindreårige hjemmeboende børn i værtsfamilien, og au pair-personen skal indtage en familiær stilling hos familien. Endelig skal mindst en af forældrene i værtsfamilien som udgangspunkt være dansk statsborger.

En au pair får opholdstilladelse, men ikke arbejdstilladelse, da de opgaver, au pair-personen varetager hos værtsfamilien, ikke regnes som arbejde. En au pair-person må ikke tage lønnen eller ulønnet arbejde ved siden af. Selve ansættelsen som au pair betragtes dog som et arbejdsgiver-/lønmodtagerforhold og er derfor underlagt dansk ferielovgivning og danske skatteregler.

Generelt om opholdstilladelser

Endvidere kan det generelt oplyses, at opholdstilladelser i Danmark som udgangspunkt skal være opnået inden indreisen i Danmark. En ansøgning om familiesammenføring skal derfor indgives i ansøgerens hjemland. Når ansøgeren har udfyldt og afleveret skemaet, sender repræsentationen ansøgningen til Udlændingestyrelsen, der behandler sagen.

Har ansøgeren boet lovligt i et andet land i mere end de sidste tre måneder, kan ansøgningen også indgives på en repræsentation i dette land. Hvis der ikke er en dansk repræsentation i det land, hvor

ansøgeren bor, kan ansøgningen indgives i et andet land, hvis Udlændingestyrelsen beslutter dette. Efter indrejsen kan der normalt ikke søges om familiesammenføring. Det gælder navnlig for ansøgere, som har såkaldt processuelt ophold, dvs. har ret til at opholde sig i Danmark, men ikke har opholdstilladelse, fx asylansøgere. Hvis ansøgeren først indgiver sin ansøgning, efter at han eller hun er kommet til Danmark, kan Udlændingestyrelsen således afvise ansøgningen. Så bliver ansøgeren nødt til at indgive en eventuel ny ansøgning fra sit hjemland. Afviser Udlændingestyrelsen ansøgningen, kan ansøgeren klage til Integrationsministeriet over denne afgørelse. Der gælder i hovedsagen tilsvarende regler vedrørende muligheden for indgivelse af ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelser med henblik på beskæftigelse, uddannelse og lign.

Personer, som allerede har en anden opholdstilladelse i Danmark, eller som opholder sig i Danmark visumfrit eller på gyldigt visum, kan derimod som udgangspunkt få behandlet en ansøgning om familiesammenføring i Danmark, og ansøgningen kan indgives i Danmark.

En ansøgning om opholdstilladelse kan indgives ved ansøgerens personlige fremmøde hos Udlændingestyrelsen, politiet eller på en repræsentation. En ansøgning om opholdstilladelse kan endvidere indgives ved en stedfortræders fremmøde hos Udlændingestyrelsen, politiet eller på en repræsentation, såfremt ansøgningen er underskrevet af ansøger. En ansøgning om opholdstilladelse kan endelig indgives ved fremsendelse med post eller fax til Udlændingestyrelsen, såfremt ansøgningen er underskrevet af ansøger. Er ansøgningen ikke underskrevet af ansøgeren, skal ansøgningen i stedet være underskrevet af en partsrepræsentant. Er ansøgningen underskrevet af en anden person end ansøgeren eller en partsrepræsentant, meddeles brevunderskriveren, at pågældende skal indsende en fuldmagt, der godtgør partsrepræsentationen, eller at ansøgeren selv må underskrive ansøgningen.

En ansøgning om opholdstilladelse kan indgives på et ansøgningsskema, men ansøgningen kan også indgives ved brev uden brug af ansøgningsskema. Indgives ansøgningen ved brev og forefindes samtlige nødvendige oplysninger ikke i sagen, anmodes ansøgeren om at udfylde, underskrive og indsende et ansøgningsskema.

Til brug for behandlingen af en ansøgning om familiesammenføring forudsættes det, at ansøgningen vedlægges en række dokumenter. Det er af afgørende betydning for sagsbehandlingstiden, at de modtagne ansøgninger fra sagens start er vedlagt de korrekte og nødvendige dokumenter.

Generelt for ansøgninger om opholdstilladelse gælder det, at ansøgeren skal vedlægge gyldigt pas eller anden form for rejselegitimation. Hvis ansøgeren er et mindreårigt barn og ikke har sit eget pas, skal et af forældrenes pas vedlægges i stedet for, hvis barnet er optaget i det.

Vellignende pasfoto af ansøgeren og eventuelle mindreårige børn, som søger samtidig med ansøgeren, skal endvidere vedlægges ansøgningen. Fotoet skal være et portrætbillede i halvprofil i størrelsen 35 x 45 mm. Ansigtets hovedtræk, dvs. hageparti, kæbeben, kindben, panden (i et sådant omfang at ansigtsformen fremgår), næsen, øjne, øjenbryn og munden, skal fremgå tydeligt af fotoet. Udlændingestyrelsens afgørelser om, hvorvidt et pasfoto opfylder disse krav kan påklages til Integrationsministeriet.

For så vidt angår ansøgninger om familiesammenføring med ægtefæller og samlevende vedlægges ansøgningen endvidere en original vielsesattest eller partnerskabsattest med autoriseret dansk eller engelsk oversættelse. Hvis parret ikke er gift eller ikke er registrerede partnere, skal der vedlægges dokumentation for eventuelt samliv. Desuden skal alle ansøgninger vedlægges en samlivserklæring, der skal være underskrevet af begge parter.

For så vidt angår ansøgninger om opholdstilladelse vedrørende børn medbringes en original fødselsattest med en autoriseret dansk eller engelsk oversættelse og eventuel originalt dokument vedrørende forældremyndighed (fx en dom eller resolution vedrørende skilsmisse) med en autoriseret dansk eller engelsk oversættelse.

Ved alle ansøgninger om familiesammenføring vil Udlændingestyrelsen eventuelt bede den person, som bor i Danmark, om at dokumentere, at han eller hun opfylder boligkravet og forsørgelseskravet, dvs. har egen bolig af rimelig størrelse og kan forsørge ansøgeren.

Når Udlændingestyrelsen har modtaget en ansøgning om familiesammenføring, gennemgår styrelsen ansøgningen og de oplysninger, der er i sagen. I mange sager vil det være nødvendigt, at Udlændingestyrelsen indhenter yderligere oplysninger fra fx ansøgeren, personen i Danmark eller en kommune. Udlændingestyrelsen foretager en indledende vurdering af, om de grundlæggende betingelser for familiesammenføring er til stede, dvs. de forhold, som ansøgeren ikke kan ændre på, herunder vielses- og fødselsattester. Herefter indhentes oplysninger om den type krav, som der efterfølgende kan ændres ved gennem f.eks. anskaffelse af en større bolig.

Disse oplysninger skal, såfremt det ikke fremgår af sagen, at det er åbenbart, at referencen enten opfylder kravene eller ikke opfylder kravene, ifølge udlændingeloven indhentes i den kommune, hvor familiemedlemmet i Danmark bor, og Udlændingestyrelsen kan ikke vælge selv at undersøge disse forhold.

En del af Udlændingestyrelsens øvrige sagsbehandling består i skønsmæssige vurderinger, f.eks. vedrørende tilknytningskravet.

Udlændingestyrelsen har udarbejdet forskellige vejledninger, der understøtter sagsbehandlingen. Disse vejledninger kan tilstilles de færøske myndigheder, såfremt dette måtte være ønskeligt. Der henvises til oversigt over sagens gang ved behandling af ansøgninger om familiesammenføring, der vedlægges rapporten som bilag X.

Det kan også være nødvendigt, at Udlændingestyrelsen får foretaget undersøgelser i forbindelse med ansøgningen. Det kan være en ægthedsvurdering af dokumenter (fx en vielsesattest), en aldersundersøgelse af ansøgeren eller en DNA-undersøgelse (for at undersøge slægtskabet).

Udlændingestyrelsen vil, i sager, hvor der opstår tvivl om ægtheden af de indleverede dokumenter foranstalte en ægthedsvurdering ved enten politiet (for så vidt angår kriminaltekniske prægede vurderinger) eller ved Udenrigsministeriet (for så vidt angår en nærmere vurderingen af autenticiteten af dokumentets indhold og oprindelse).

Opstår der tvivl om referencens eller ansøgerens alder, iværksætter Udlændingestyrelsen en aldersundersøgelse, oftest i samarbejde med den danske repræsentation i udlandet, hvor ansøgeren har indgivet sin ansøgning. De lægelige undersøgelser, der typisk vil bestå af røntgenundersøgelser af hånd og tænder samt af somatiske undersøgelser, forelægges efterfølgende for Retslægerådet til udtalelse.

Udlændingelovens § 40 c giver i den forbindelse også udlændingemyndighederne mulighed for ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, at kræve, at ansøgeren og den person, til hvem ansøgeren oplyser at have den familiemæssige tilknytning, som skal danne grundlag for opholdstilladelsen, medvirker til en dna-undersøgelse med henblik på at fastslå den familiemæssige tilknytning, såfremt denne ikke på anden måde kan anses for tilstrækkeligt dokumenteret.

Udlændingestyrelsen anvender dna-undersøgelser i sager, hvor der kan være tvivl om rigtigheden af et oplyst familieforhold, herunder i visse tilfælde hvor et eventuelt fremlagt dokument ikke umiddelbart kan lægges til grund som dokumentation for familierelationen.

Styrelsens vurdering af, om der skal iværksættes en dna-undersøgelse i den enkelte sag, foretages ud fra en samlet vurdering af de i sagen afgivne oplysninger omkring familieforholdet, herunder en vurdering af oplysningernes overensstemmelse og sammenhæng.

Eventuelle oplysninger og bemærkninger, som den danske diplomatiske eller konsulære repræsentation har tilføjet ansøgningsskemaet, er i den forbindelse af væsentlig betydning for styrelsens vurdering af sagen. Det er således vigtigt, at repræsentationerne anfører eventuelle observationer eller forhold, som kan bidrage til styrelsens oplysningsgrundlag vedrørende ansøgeren og dennes forhold til referencen.

Hvis Udlændingestyrelsen modtager oplysninger, der ikke passer med det, ansøgeren har oplyst, vil han eller hun normalt blive bedt om at kommentere dette, før styrelsen afgør sagen. Det samme er tilfældet, hvis resultatet af en undersøgelse viser noget andet end dét, ansøgeren har oplyst. Har ansøgeren bevidst givet styrelsen urigtige eller falske oplysninger, vil han eller hun normalt blive politianmeldt.

Udlændingestyrelsens afgørelse i sagen fremsendes til den danske repræsentation, hvor ansøgeren opholder sig. Repræsentationen sender herefter afgørelsen til ansøgeren, eller beder ansøgeren møde op på repræsentationen for at få den. Familiemedlemmet i Danmark vil få en kopi af svaret.

Opholder ansøgeren sig i Danmark, sender Udlændingestyrelsen svaret til ansøgerens adresse i Danmark eller til ansøgerens advokat. Styrelsen kan også bede politiet om at forkynde afgørelsen for give ansøgeren f.eks. i tilfælde af afslag på eller inddragelse af en opholdstilladelse, hvor der samtidig fastsættes en udrejsefrist ~~besked om afgørelsen~~, eller Udlændingestyrelsen kan bede ansøgeren om at møde i styrelsens publikumsekspedition med henblik på forkyndelse. Hvis Udlændingestyrelsen ikke har givet en opholdstilladelse, vil den bede ansøgeren om at forlade Danmark inden en bestemt dato. I det tilfælde vil ansøgeren få at vide, hvordan han eller hun kan klage over afgørelsen.

I 2002 behandlede Udlændingestyrelsen 14.889 førstegangsansøgninger om familiesammenføring, hvoraf 11.483, svarende til 77 %, fik tilladelse til familiesammenføring. Endvidere blev der behandlet

18.957 forlængelsesansøgninger inkl. 251 inddragelsessager, hvoraf 18.114, svarende til 97 % (ekskl. inddragelsessager), fik godkendt forlængelse af familiesammenføring. Endelig behandlede Integrationsministeriet klagesager for 644 personer, hvoraf 5 personer, svarende til 1 %, fik medhold og dermed omgjort deres sager.

I 2002 udgjorde den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 4,8 måneder for førstegangsansøgninger, mens sagsbehandlingstiden udgjorde 2,2 måneder for forlængelsesansøgninger. For de 90 % af sagerne, der er mindst tidskrævende, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 3,3 måneder for førstegangsansøgninger og 1,3 måneder for forlængelsesansøgninger.

- Særligt vedrørende familiesammenføring i Færøerne

For så vidt angår opholdstilladelse med henblik på familiesammenføring afviger reglerne på en række væsentlige områder fra den danske udlændingelov. Reglerne mv. er derfor beskrevet nedenfor med udgangspunkt i den for Færøerne gældende udlændingelovgivning, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001.

Udlændinge, som har familie i Færøerne, har mulighed for at få opholdstilladelse der efter reglerne om familiesammenføring i den for Færøerne gældende udlændingelovgivning. Opholdstilladelse kan, når visse betingelser er opfyldt, gives til ægtefæller, samlevende, mindreårige børn og forældre over 60 år.

Ægtefællesammenføring

For så vidt angår familiesammenføring med ægtefæller m.v. skal en række krav være opfyldt, førend opholdstilladelse kan meddeles. Der er både krav til ægtefællerne og til ægteskabet. Der er også en række specifikke krav til den person, der bor i Færøerne. De drejer sig navnlig om grundlaget for denne persons ophold i Færøerne og om personens evne til at forsørge sig selv og sin ægtefælle.

Ægteskabet skal kunne anerkendes efter færøsk ret og må ikke være indgået proforma, dvs. med det afgørende formål at opnå opholdstilladelse for den ene af parterne. Disse betingelser kan ikke fraviges.

Begge ægtefæller skal være over 18 år, de skal bo sammen på den samme adresse i Færøerne, når der er givet opholdstilladelse og parrets samlede tilknytning til Færøerne skal [som udgangspunkt](#)

mindst svare til deres samlede tilknytning til et andet land (tilknytningskrav). Afgørelse efter tilknytningskravet træffes på grundlag af en lang række konkrete forhold, herunder referencens herboendes og ansøgerens familiemæssige forhold på Færøerne og i ansøgerens hjemland, herunder samvær med mindreårige børn, varighed af referencens ophold i Færøerne og tilknytning til arbejdsmarkedet mv. Har ansøgeren ingen anden tilknytning til Færøerne end, hvad der følger af, at den pågældende har indgået ægteskab med en i Færøerne boende person, vil der som udgangspunkt kun meddeles tilladelse til ægtefællesammenføring, hvis ægtefællen på Færøerne har overvejende tilknytning til Færøerne.

Den person, der er bosat i Færøerne skal enten være dansk eller nordisk statsborger, have opholdstilladelse i Færøerne efter § 7, eller have haft tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse i Færøerne i mere end de sidste 3 år. Personen (referencen) skal endvidere bo fast i Færøerne, råde over sin egen bolig af rimelig størrelse (boligkravet). Udlændingestyrelsen undersøger, om boligkravet er opfyldt ved at høre landsstyret. Referencen skal endvidere normalt dokumentere at tjene nok til at forsørge sin udenlandske ægtefælle (forsørgelseskravet). Dette gælder dog kun for udlændinge med opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2 d. Også denne betingelse undersøges ved høring af landsstyret.

For samlevende, som ikke er gift, gælder tillige, at samlivsforholdet skal have været længerevarende og fast. Udlændingestyrelsen vurderer på baggrund af samtlige forhold i sagen, om det er tilfældet. Det skal normalt kunne dokumenteres, at samlivet har bestået i 1½-2 år på fælles bopæl.

Som udgangspunkt skal alle betingelser være opfyldt. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor der vil blive givet tilladelse til familiesammenføring, selv om en eller flere af betingelserne ikke er blevet opfyldt.

Tilladelse vil således blive givet - selv om en eller flere af betingelserne ikke er blevet opfyldt - i tilfælde, hvor det ville være i strid med internationale forpligtelser til at beskytte retten til et familieliv mv., hvis der blev givet afslag.

Ansøgning om familiesammenføring i Færøerne skal som udgangspunkt indgives på en dansk repræsentation i udlandet, og ansøgeren kan som udgangspunkt ikke opholde sig i Færøerne, mens ansøgningen behandles. I visse tilfælde kan ansøgningen dog indgives i Færøerne og ansøgeren opholde sig der under sagsbehandlingen.

Som led i behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse i Færøerne efter § 9, stk. 1, nr. 2, vurderer styrelsen indledningsvis, om der foreligger oplysninger om særlige grunde, der kan begrunde en fravigelse af forsørgelses- og/eller boligkravet. Såfremt styrelsen efter en gennemgang af sagen finder, at der som udgangspunkt ikke foreligger sådanne særlige grunde, at en opholdstilladelse ikke skal betinges af forsørgelses- og/eller boligkrav, anmoder styrelsen Færøernes Landsstyre om at afgive en udtalelse om, hvorvidt den person, der bor i Færøerne, er i stand til at forsørge ansøgeren og om den pågældende råder over egen bolig af rimelig størrelse.

I sager, hvor der stilles krav om at referencen kan dokumentere at kunne opfylde forsørgelses- og boligkravet, afgiver Færøernes Landsstyre en udtalelse herom til Udlændingestyrelsen efter styrelsens anmodning herom.

I henhold til den for Færøerne gældende udlændingelovs § 9, stk. 12, 2. pkt., og § 9, stk. 13, 3. pkt., fastsætter integrationsministeren efter forhandling med Færøernes Landsstyre nærmere regler om, hvornår det kan anses for godtgjort, at den person, der bor i Færøerne, er i stand til at forsørge ansøgeren samt regler om, hvornår det anses for godtgjort, at den person, der bor i Færøerne, råder over egen bolig af rimelig størrelse.

De nærmere færøske regler i henhold til den for Færøerne gældende udlændingelovs § 9, stk. 12, 2. pkt., og § 9, stk. 13, 3. pkt., er for tiden under udarbejdelse. De danske bekendtgørelser nr. 421 af 10. maj 1999 om beregning af forsørgelsesevnen i familiesammenføringssager og om den danske kommunalbestyrelses udtalelse om referencens forsørgelsesevne samt den danske bekendtgørelse nr. 575 af 22. juni 2000 om opfyldelse af boligkravet i udlændingelovens § 9, stk. 11, og om kommunalbestyrelsens udtalelse efter udlændingelovens § 9, stk. 13, finder således ikke direkte anvendelse for Færøerne. Udlændingestyrelsen anmoder i disse sager ved anmodning om en udtalelse fra Færøernes Landsstyre. (svært at overskue hvilken udlændingelov, der henvises til. Er det lovbekendtgørelse nr. 711 fra 1. august 2001, som der henvises til?). undersøges nærmere

Såfremt det i en udtalelsen fra Færøernes Landsstyre efter anordningens § 9, stk. 12, 1. pkt., eller § 9, stk. 13, 1. pkt., angives, at forholdene i Færøerne for så vidt angår forsørgelses- eller boligforhold indebærer, at der i den konkrete sag er særlige grunde, der taler imod at stille forsørgelses- og/eller

boligkrav, vil dette efter omstændighederne kunne medføre, at styrelsen undlader at stille forsørgelses- og/eller boligkrav.

Mindreårige børn

Som nævnt kan mindreårige udlændinge, hvis forældre bor fast i Færøerne, få opholdstilladelse i Færøerne, når en række betingelser er opfyldt. Barnet skal være under 18 år, når ansøgningen indgives. Endvidere skal den forælder, som bor i Færøerne (eller dennes ægtefælle) være fastboende i Færøerne. Endvidere kræves det, at barnet efter familiesammenføringen bor hos forælderen/forældrene, at barnets forælder i Færøerne skal have del i forældremyndigheden, at barnet ikke har stiftet selvstændig familie, fx ved ægteskab eller fast samlivsforhold. I visse tilfælde stilles der endvidere krav om opfyldelse af bolig- og/eller forsørgelseskravet. For en nærmere gennemgang af betingelser for familiesammenføring med mindreårige børn henvises til rapportens beskrivelse af den retlige regulering og administrative praksis gældende ved udlændingeloven.

Familiesammenføring i tilfælde, hvor ganske særlige grunde taler derfor

Efter den for Færøerne gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 4, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse i Færøerne, hvis udlændingen uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde har nær familiemæssig eller lignende tilknytning til en i Færøerne fastboende person.

~~Der meddeles også opholdstilladelse med henblik på au-pair og uddannelse i Færøerne efter denne bestemmelse.~~

Opholdstilladelse, hvor særlige grunde i øvrigt taler derfor

Opholdstilladelse med henblik på uddannelse

Udlændinge kan i visse tilfælde få opholdstilladelse for at kunne studere i Danmark. Efter udlændingeloven kan der gives opholdstilladelse med henblik på studier eller et andet uddannelsesmæssigt formål til studerende ved videregående uddannelser, elever på grund- og ungdomsuddannelser samt elever på folkehøjskoler.

Videregående uddannelser

Formateret: Overskrift 3, Venstre, Mellemrum Efter: 12 pkt.

En udlænding skal have en opholdstilladelse for at studere ved en videregående uddannelse i Danmark. For at få det, skal ansøgeren dokumentere at han eller hun er optaget på en videregående uddannelse på en offentligt anerkendt uddannelsesinstitution, og at han eller hun kan forsørge sig selv under opholdet.

Opholdstilladelsen forudsætter enten, at et ministerium eller en uddannelsesinstitution har tilrettelagt, at udlændingen skal deltage i uddannelsen, eller at uddannelsen er et led i en videregående uddannelse, som udlændingen allerede har påbegyndt i hjemlandet. En udenlandsk studerende kan altså få opholdstilladelse både for at gennemføre en hel uddannelse i Danmark og for at deltage i en del af en uddannelse som gæstestuderende.

En uddannelse anses som udgangspunkt for videregående, når betingelsen for at blive optaget på den er, at den studerende har gennemført en gymnasial uddannelse, fx gymnasium, HF, HH eller lignende. Hvis uddannelsen er omfattet af Undervisningsministeriets koordinerede tilmelding for optagelse på videregående uddannelser, vil den som regel også blive anset for en videregående uddannelse i relation til opholdstilladelsen. En uddannelsesinstitution anses som regel for offentligt anerkendt, hvis uddannelserne på institutionen er SU-berettigende.

Personer, der har en opholdstilladelse som studerende, har ikke lov til at arbejde i Danmark. Udlændingen kan imidlertid i visse tilfælde søge om at få en arbejdstilladelse. En studerende kan få tilladelse til at arbejde 15 timer ugentligt og fuld tid i månederne juni, juli og august. Ansøgeren får svar på ansøgningen i et brev, der gælder som bevis for arbejdstilladelsen. Personer under 18 år kan kun få arbejdstilladelse, hvis der er en skriftlig ansættelsesaftale, og arbejdsgiveren erklærer over for Udlændingestyrelsen, at arbejdsmiljølovgivningen er overholdt.

Grund- og ungdomsskoler

En udlænding skal have en opholdstilladelse for at deltage i en grund- og ungdomsuddannelse, herunder visse erhvervsuddannelser, i Danmark. For at kunne få det, skal ansøgeren dokumentere, at han eller hun er optaget på en grund- eller ungdomsuddannelse, at han eller hun kan forsørge sig selv med egne midler, at forældremyndighedens indehaver har givet sit samtykke, hvis ansøgeren er under 18 år, samt at uddannelsesinstitutionen vil hjælpe med at sikre et forsvarligt ophold, hvis ansøgeren er under 18 år.

En udlænding, som har opholdstilladelse som elev i en grund- og ungdomsuddannelse, kan i visse tilfælde få en arbejdstilladelse. Det kan være i situationer, hvor udlændingen fagligt og studiemæssigt vil have udbytte af et lønnet eller ulønnet praktikophold. Arbejdet skal have et uddannelsesmæssigt formål, og arbejdstilladelsen vil kun gælde for et bestemt arbejdssted. Personer under 18 år kan kun få arbejdstilladelse, hvis der er en skriftlig ansættelsesaftale, og arbejdsgiveren erklærer over for Udlændingestyrelsen, at arbejdsmiljølovgivningen er overholdt.

Folkehøjskoler

En udlænding skal endelig have en opholdstilladelse for at gennemgå et kursus på en folkehøjskole eller lign., fx husholdnings- og håndarbejdsskoler. For at få det, skal ansøgeren dokumentere, at han eller hun er optaget på en godkendt folkehøjskole eller lignende, at han eller hun har betalt deltagergebyret, samt at han eller hun kan forsørge sig selv med egne midler.

Opholdstilladelsen forudsætter, at skolen er omfattet af loven om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler. Udlændingestyrelsen giver kun opholdstilladelse til ophold på skoler, som Undervisningsministeriet har godkendt og fører tilsyn med.

Udlændingestyrelsen kan afgøre, at en udlænding, som har opholdstilladelse som kursist på en folkehøjskole eller lign., kan få en arbejdstilladelse. Det kan være i situationer, hvor udlændingen fagligt og studiemæssigt vil have udbytte af et lønnet eller ulønnet praktikophold. Arbejdet skal have et uddannelsesmæssigt formål, og arbejdstilladelsen gælder kun for et bestemt arbejdssted. Personer under 18 år kan kun få arbejdstilladelse, hvis der er en skriftlig ansættelsesaftale, og arbejdsgiveren erklærer over for Udlændingestyrelsen, at arbejdsmiljølovgivningen er overholdt.

- Opholdstilladelse med henblik på uddannelse i Færøerne

Der meddeles opholdstilladelse efter den for Færøerne gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 4, med henblik på at uddanne sig i Færøerne.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at opholdstilladelser med henblik på uddannelse i Færøerne kan meddeles efter høring af landsstyret via Landfogeden på Færøerne.

Efter samme bestemmelse meddeles der opholdstilladelse, hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derfor, herunder at udsendelse af Færøerne, jf. § 30, ikke har været mulig i mindst 18 måneder. Bestemmelsen finder anvendelse i visse tilfælde, hvir der er en familiemæssig tilknytning mellem

ansøgeren og den herboende person. Det drejer sig navnlig om tilfælde, hvor familiesammenføring ikke er mulig efter bestemmelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, men hvor det som følge af Danmarks internationale forpligtelser – herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 – er nødvendigt at tillade familiesammenføring. Efter gældende praksis kan der endvidere i andre ganske særlige tilfælde efter en helt konkret vurdering meddeles tilladelse til familiesammenføring i tilfælde, hvor familiesammenføring ikke er mulig efter bestemmelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1.

3.1.2. Opholds- og arbejdstilladelse meddelt med henblik på beskæftigelse

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, kan der efter ansøgning gives opholds- og arbejdstilladelse til en udlænding, hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervsmæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen, herunder hvis udlændingen kan få ansættelse inden for et fagområde, hvor der er mangel på særligt kvalificeret arbejdskraft.

Generelt gives der efter bestemmelsen opholds- og arbejdstilladelse til udlændinge med uddannelser eller færdigheder, som ikke kan skaffes i Danmark. Bestemmelsen er således tilpasset det danske arbejdsmarkeds behov for arbejdskraft, dvs. at på områder, hvor der ikke kan skaffes herboende ledig arbejdskraft, kan udlændinge gives opholds- og arbejdstilladelse til at varetage arbejdet.

Ved behandlingen af en ansøgning om opholds- og arbejdstilladelse med henblik på lønnet beskæftigelse skelnes der i praksis mellem almindeligt lønarbejde og ikke-almindeligt lønarbejde. Herudover kan der gives opholds- og arbejdstilladelse til udlændinge, der ønsker at etablere selvstændig virksomhed i Danmark.

Udlændinge, som får arbejde inden for beskæftigelsesområder, hvor der er mangel på særlig kvalificeret arbejdskraft, har lettere adgang til at få arbejds- og opholdstilladelse (Jobkortordningen).

Almindeligt lønarbejde

Almindeligt lønarbejde findes både inden for det almindelige arbejdsmarked (for eksempel tømrer, kok eller folkeskolelærer) og uden for det almindelige arbejdsmarked (for eksempel læge, ingeniør eller arkitekt).

Almindeligt lønarbejde er kendetegnet ved, at det i princippet lige så vel kan udføres af en dansk eller herboende udenlandsk statsborger som af en tredielandsstatsborger, der ikke er bosat i Danmark. Det er derfor af afgørende betydning ved vurderingen af, om der kan gives opholds- og arbejdstilladelse, om der generelt set er ledig dansk eller herboende udenlandsk arbejdskraft, som på kvalificeret vis vil kunne varetage arbejdet. Kan der generelt set anvises herboende arbejdskraft, vil der ikke kunne gives opholds- og arbejdstilladelse til arbejdet. De øvrige betingelser for at give opholds- og arbejdstilladelse er, at det pågældende arbejde er af en sådan særlig karakter, at opholds- og arbejdstilladelse kan anbefales, og at de væsentligste løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige efter danske forhold.

For at foretage denne vurdering vil Udlændingestyrelsen ofte sende ansøgningen til høring hos et sagkyndigt organ, f.eks. de regionale arbejdsmarkedsråd med anmodning om en udtalelse om, hvorvidt det kan anbefales at give opholds- og arbejdstilladelse. De regionale arbejdsmarkedsråd udtaler sig på baggrund af en regional/lokal arbejdsmarkeds-mæssig ekspertise og foretager en vurdering af dels beskæftigelsessituationen på området dels virksomhedens konkrete behov for den pågældende udenlandske arbejdskraft. Endvidere påser de regionale arbejdsmarkedsråd, at der ikke indføres udenlandsk arbejdskraft på konkurrenceforvridende vilkår, dvs. at arbejdet skal være dækket af en kollektiv overenskomst eller yde tilsvarende løn- og ansættelsesvilkår. Ved meget specialiseret arbejde høres den relevante brancheorganisation eller Sundhedsstyrelsen, hvor der er tale om lægearbejde.

Når udtalelsen fra det sagkyndige organ foreligger, vil Udlændingestyrelsen træffe afgørelse i sagen om, hvorvidt der kan gives opholds- og arbejdstilladelse. Hvis det sagkyndige organ har anbefalet, at der gives opholds- og arbejdstilladelse, vil Udlændingestyrelsen sædvanligvis give tilladelsen.

Ansøgere inden for området af almindeligt lønarbejde kan inddeles i tre hovedgrupper:

a) Personer, der skal beskæftige sig med ufaglært arbejde eller med visse typer af sædvanligt faglært arbejde, f.eks. tømrer, murer, maler eller smed. Sådanne ansøgere meddeles som udgangspunkt afslag på ansøgningen om opholds- og arbejdstilladelse uden høring af et sagkyndigt organ, idet der generelt set vil være ledig herboende arbejdskraft.

b) Personer, der skal beskæftige sig med mere specialiseret arbejde, f.eks. tolke, kokke og reklamefotografer. Her vil Udlændingestyrelsen høre de regionale arbejdsmarkedsråd. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst et år og kan herefter forlænges for højst tre år ad gangen.

c) Personer, der skal beskæftige sig med stærkt specialiseret arbejde, f.eks. ingeniører, arkitekter og læger. Til gruppen henhører også IT-specialister. For lægers vedkommende høres Sundhedsstyrelsen, for de øvrige grupper vedkommende foretages høring af den relevante brancheorganisation. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst tre år og kan herefter forlænges for højst fire år ad gangen. En specialist, der allerede er meddelt opholds- og arbejdstilladelse, vil som hovedregel blive meddelt fornyet opholds- og arbejdstilladelse ved jobskifte inden for samme arbejdsområde uden en ny høringsprocedure.

En opholds- og arbejdstilladelse kan dog ikke gives eller forlænges ud over den aktuelle kontraktperiode.

Ikke-almindeligt lønarbejde

Som eksempel på ikke-almindeligt lønarbejde kan nævnes undervisere og forskere ved højere læreanstalter, ledende funktionærer, artister og praktikanter.

Ikke-almindeligt lønarbejde er kendetegnet ved, at udførelsen af dette arbejde knytter sig så meget til den person, der skal udføre arbejdet, at kun den pågældende selv vil kunne varetage det. Spørgsmålet om beskæftigelsessituationen i Danmark er således ikke relevant, og som udgangspunkt sendes sagen derfor ikke til høring hos et sagkyndigt organ.

Ved vurderingen af, om der kan gives opholds- og arbejdstilladelse lægges vægt på, om der er ganske særlige grunde til, at arbejdet skal udføres af den pågældende udlænding, og om de væsentligste løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige efter danske forhold.

Hovedgrupper på området er:

a) Undervisere og forskere, der skal ansættes ved danske universiteter og andre læreanstalter, gives opholds- og arbejdstilladelse, hvis der er ganske særlige forsknings- og undervisningsmæssige grunde til, at arbejdet skal udføres af den pågældende. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst tre år og kan herefter forlænges for højst fire år ad gangen.

b) Ledende funktionærer gives opholds- og arbejdstilladelse, hvis ansættelse skal ske i en virksomhed, hvor det må antages at være sædvanligt, at ledende stillinger besættes med udlændinge, f.eks. hvis der er tale om en udenlandsk virksomheds herværende filial. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst tre år og kan herefter forlænges for højst fire år ad gangen.

c) Montører, instruktører og konsulenter, der skal montere, efterse mv. et importeret teknisk anlæg, gives opholds- og arbejdstilladelse, hvis udlændingen er ansat i eller har tilknytning til den virksomhed, der har leveret anlægget, og det må anses for sædvanligt, at arbejdet udføres af en sådan person. Har montøren mv. ikke tilknytning til den virksomhed, der har leveret anlægget, gives opholds- og arbejdstilladelse efter reglerne om specialister. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst et år, og forlængelse herefter kan alene ske efter reglerne om specialister.

d) Ambassadepersonale gives opholds- og arbejdstilladelse, såfremt der er ganske særlige grunde til at arbejdet skal udføres af den pågældende. Sagen sendes kun til høring i Udenrigsministeriet, hvis ansættelsesforholdet ikke er tilstrækkeligt dokumenteret. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst tre år og kan herefter forlænges for højst fire år ad gangen.

e) Professionelle idrætsstrænere og -udøvere gives opholdstilladelse, hvis der er ganske særlige sportslige eller idrætsmæssige grunde til, at arbejdet skal udføres af den pågældende. Sagen sendes til høring hos Dansk Idrætsforbund. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst et år og kan herefter forlænges for højst tre år ad gangen. Såfremt udlændingen har haft opholds- og arbejdstilladelsen i tre år, sker forlængelse uden høring af Dansk Idrætsforbund.

f) Cirkusartister, tryllekunstnere, restaurationsmusikere og lignende gives opholds- og arbejdstilladelse, hvis der er ganske særlige kunstneriske og artistmæssige grunde til, at engagementet skal udføres af den pågældende. Sagen sendes til høring hos Dansk Artist Forbund eller Dansk Musiker Forbund og Hotel-, Restaurations- og Turisterhvervenes Arbejdsgiverforening. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst seks måneders ophold.

g) Trainees i danske virksomheder gives opholds- og arbejdstilladelse, hvis der er ganske særlige erhvervs- og uddannelsesmæssige grunde til, at traineearbejdet skal udføres af den pågældende udlænding. Sagen sendes til høring i Erhvervsfremmestyrelsen. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst et år og kan herefter – uden fornyet høring – forlænges til i alt to års ophold.

h) Praktikanten, herunder landbrugspraktikanten, som er mellem 18 og 30 år, og hvor praktikantopholdet har en naturlig tilknytning til en i hjemlandet erhvervet eller påbegyndt uddannelse, gives opholds- og arbejdstilladelse på et godkendt praktiksted, hvis der er ganske særlige uddannelsesmæssige grunde til, at praktikantarbejdet skal udføres af den pågældende. Opholds- og arbejdstilladelse gives for højst et år og kan herefter forlænges til i alt to års ophold.

En opholds- og arbejdstilladelse kan dog ikke gives eller forlænges ud over den aktuelle kontraktperiode.

Jobkort-ordningen

Med vedtagelsen af den seneste udlændingelov blev en særlig ordning indført inden for de beskæftigelsesområder, hvor der er mangel på særlig kvalificeret arbejdskraft, som fx de naturvidenskabelige og teknologiske områder, jf. udlændingelovens § 9 a. Det betyder, at udlændinge, som har fået arbejde inden for et af de pågældende beskæftigelsesområder umiddelbart vil kunne få opholds- og arbejdstilladelse. Udlændingestyrelsen vil i disse sager ikke anmode en brancheorganisation om en udtalelse, men umiddelbart meddele tilladelse under forudsætning af, at ansøgeren er i besiddelse af et konkret jobtilbud, og at løn- og ansættelsesforhold er almindelige efter danske forhold. I ukomplicerede sager må sagsbehandlingstiden ikke overstige 30 dage.

For at smidiggøre og effektivisere sagsbehandlingen er der lavet en oversigt (positiv-listen) over de beskæftigelsesområder, hvor der er mangel på særlig kvalificeret arbejdskraft:

- Ingeniører, fx ingeniører inden for byggeri, miljø og planlægning, elektronik, fysik og kemi, kemiteknik og bioteknologi, maskinteknik, energi og produktion samt ingeniører inden for levnedsmiddelområdet m.fl.
- Videnarbejdere inden for naturvidenskab og teknologi, fx matematikere, statistikere, fysikere, biofysikere, kemikere og biokemikere, farmaceuter, biologer, geologer og radiografer m.fl.
- Læger. Det er en forudsætning, at ansøgeren er i besiddelse af en dansk autorisation som læge fra Sundhedsstyrelsen. Har ansøgeren ikke i forvejen opnået autorisation som læge, vil Udlændingestyrelsen anmode vedkommende om at indhente en og indsende den til styrelsen.

- Sygeplejersker. Det er en forudsætning, at ansøgeren er i besiddelse af en dansk autorisation som sygeplejerske fra Sundhedsstyrelsen. Har ansøgeren ikke i forvejen opnået autorisation som sygeplejerske, vil Udlændingestyrelsen anmode vedkommende om at indhente en og indsende den til styrelsen.

Ansøgning om arbejdstilladelse skal normalt indgives til en dansk repræsentation. Ansøgeren skal vedlægge en række dokumenter, der afhænger af, hvilken arbejdstilladelse der søges om. Udlændingestyrelsens sagsbehandling består i en gennemgang af ansøgningsskemaet og en vurdering af, om der skal indhentes supplerende oplysninger fra eksempelvis brancheorganisationer, samt om betingelserne for at få en opholds- og arbejdstilladelse er til stede.

I 2002 behandlede Udlændingestyrelsen 15.693 førstegangsansøgninger om opholdstilladelse, hvoraf 13.882, svarende til 88 %, fik tilladelse. Der blev videre behandlet 6.209 forlængelsesansøgninger, hvoraf 5.340, svarende til 94 %, fik godkendt forlængelser.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2002 udgjorde 1,6 måneder for førstegangsansøgninger og 1,3 måneder for forlængelse af arbejdstilladelsen. Såfremt der alene ses på de 90 % af sagerne med kortest sagsbehandlingstid, var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på 1,0 måned for førstegangsansøgninger og 0,7 måned for forlængelsesansøgninger. For IT-specialister var den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 0,4 måned for førstegangsansøgninger og 0,2 måned for forlængelsesansøgninger. Udlændingestyrelsen opfyldte dermed kravene til sagsbehandlingstiden i resultatkontrakten for 2002.

Fritagelse for arbejdstilladelse

Det fremgår af udlændingelovens § 14, at bestemte grupper af udlændinge er fritaget for arbejdstilladelse i Danmark på baggrund af deres opholdstilladelse.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 33 er visse udlændinge endvidere fritaget fra at ansøge om opholds- og arbejdstilladelse, hvis de alene skal have ophold og arbejde i Danmark i op til tre måneder.

Det omfatter blandt andet videnskabsmænd og foredragsholdere, kunstnere, herunder musikere og artister, repræsentanter på forretningsrejse, montører, konsulenter, og professionelle idrætsudøvere og –trænere.

Opholds- og arbejdstilladelse til at etablere selvstændig virksomhed

Ved behandlingen af ansøgninger om opholds- og arbejdstilladelse med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed lægges der vægt på følgende kriterier: der skal være særlige danske erhvervsinteresser i, at virksomheden etableres i Danmark, der skal være tilvejebragt tilstrækkeligt økonomisk grundlag for driften af virksomheden samt udlændingens tilstedeværelse skal være nødvendig for etableringen, og han eller hun skal deltage aktivt i virksomhedens drift. Udlændinge, der blot har økonomiske og finansielle interesser i virksomheden, fx aktionærer, vil derfor ikke kunne få tilladelse.

En udlænding, hvis opholdstilladelse som f.eks. flygtning eller familiesammenført er blevet inddraget eller nægtet forlænget, kan få en ny opholdstilladelse, hvis han eller hun igennem længere tid har drevet en selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. udlændingelovens § 9 a, stk. 2 og stk. 4. Ansøgningen skal som udgangspunkt indgives inden 7 dage efter den endelige afgørelse, og følgende betingelser skal være opfyldt: opholdstilladelsen må ikke være blevet inddraget eller nægtet forlænget pga. svig, dvs. fordi udlændingen har givet falske oplysninger, udlændingen skal på lovlig vis have drevet den samme virksomhed uafbrudt i mindst 2 år og udlændingen skal drive den samme virksomhed som på det tidspunkt, hvor den oprindelige opholdstilladelse er blevet inddraget eller nægtet forlænget.

Der lægges endvidere vægt på, om virksomheden har ansatte, og på virksomhedens karakter og økonomi. Er der tale om en virksomhed inden for detailhandlen eller restaurationsbranchen, skal den give overskud og beskæftige mindst 8-10 personer, for at der kan gives opholdstilladelse.

- Særligt vedrørende arbejdstilladelse i Færøerne

En udlænding kan i visse tilfælde få opholds- og arbejdstilladelse i Færøerne med henblik på at arbejde der. Det er dog en betingelse, at væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervmæssige hensyn taler for det. Sådanne hensyn kan fx være, at der ikke i forvejen findes personer i Færøerne, som kan udføre arbejdet.

Den for Færøerne gældende udlændingelovs § 9, stk. 2, nr. 3, er sat i kraft med samme ordlyd som i udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 3, således som denne senest fremstår i lovbekendtgørelse nr. 711 af 1. august 2001, før de efterfølgende ændringer af udlændingeloven, der første gang er bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 608 af 17. juli 2002.

Ansøgningen om opholds- og arbejdstilladelse med henblik på beskæftigelse fremsendes – hvis ansøgeren undtagelsesvis eller med gyldig opholdstilladelse opholder sig i Færøerne – via fax til Udlændingestyrelsen sammen med en udtalelse fra Landsstyret, hvorefter styrelsen vil træffe afgørelse i sagen. Styrelsen vil, såfremt der gives tilladelse til opholds- og arbejdstilladelse, bemyndige Landfogeden i Færøerne til at udstede tilladelsen, således at nationalitetspas eller anden rejselegitimation ikke skal fremsendes til Udlændingestyrelsen.

For så vidt angår ansøgninger indgivet i Danmark eller i udlandet, vil styrelsen, når søgningen modtages, via fax anmode Landsstyret om en udtalelse via Landfogeden i Færøerne, og udtalelsen vil blive fremsendt via fax til styrelsen, hvorefter der træffes afgørelse i sagen. Afgørelsen vil blive fremsendt til ansøgeren direkte eller via en dansk politikreds eller en dansk repræsentation i udlandet, ligesom en genpart af afgørelsen vil blive sendt til Landsstyret. ~~(nej, genpart af afgørelsen bliver ikke sendt til Landsstyret, men det ville være ønskeligt).~~

Proceduren i forbindelse med Landsstyrets udtalelse er, at når Landsstyret har modtaget en ansøgning til udtalelse, er der sammen med ansøgningen vedlagt en arbejdsgivererklæring fra en arbejdsgiver i Færøerne, der er villig til at ansætte ansøgeren. Landsstyret sender herefter vedkommende arbejdsgiver et skema, hvori arbejdsgiveren bl.a. skal afgive oplysninger om virksomheden, hvilken arbejdskraft der er behov for og udlændingens lønforhold. Desuden skal arbejdsgiveren oplyse, om arbejdsgiveren har forsøgt at få den nødvendige arbejdskraft gennem Færøernes Arbejdsløshedsforsikrings (ALS) arbejdsanvisning eller ved annoncering i medierne. I de tilfælde, hvor arbejdsgiveren har henvendt sig til ALS's arbejdsanvisning, skal ALS bekræfte arbejdsgiveroplysningerne. I de tilfælde, hvor arbejdsgiveren ikke har forsøgt at finde den nødvendige arbejdskraft i Færøerne, skal arbejdsgiveren begrunde, hvorfor udenlandsk arbejdskraft ønskes anvendt. I tvivlstilfælde bliver de faglige organisationer i Færøerne hørt.

For idrætstrænere og –udøvere, der ikke er rent professionelle, og som sædvanligvis, udover idrætten, har et deltidsarbejde i Færøerne, findes der en særlig smidig procedure. De arbejdsgivere, der beskæftiger disse idrætsfolk har ikke altid mangel på arbejdskraft, men ansætter idrætsfolkene for at disse kan få mulighed for at komme til Færøerne (støtte af idrætten). I disse tilfælde bliver ALS ikke hørt.

I modsætning til Danmark gives en ikke ubetydelig del af arbejdstilladelserne i Færøerne inden for det almindelige arbejdsmarked, herunder også til ufaglært arbejde.

Der skelnes mellem lønarbejde og selvstændig erhvervsvirksomhed. For begge typer beskæftigelse gælder dog, at en udlænding som udgangspunkt skal have opholds- og arbejdstilladelse for at kunne udføre det. Det gælder også for ulønnet arbejde.

Nogle udlændinge behøver ikke opholds- og arbejdstilladelse for at tage beskæftigelse i Færøerne. Det drejer sig bl.a. om nordiske statsborgere. Har udlændingen allerede en humanitær opholdstilladelse i Færøerne eller en opholdstilladelse efter reglerne om asyl eller familiesammenføring i Færøerne, behøver han eller hun heller ikke nogen arbejdstilladelse.

Opholdstilladelse med henblik på arbejde skal som udgangspunkt være opnået inden indreisen til Færøerne. Ansøgning indgives på en dansk repræsentation i udlandet. Et eventuelt afslag kan påklages til Integrationsministeriet.

3.1.3. Forlængelse af opholdstilladelser

En tidsbegrænset opholds- og arbejdstilladelse meddelt med henblik på varigt ophold forlænges efter ansøgning herom, medmindre der er grundlag for i stedet at inddrage tilladelsen.

Efter udlændingelovens bestemmelser kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, når det grundlag, der er angivet i ansøgningen eller tilladelsen, ikke længere er til stede.

En ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse kan tidligst indgives to måneder før tilladelsens udløb og skal senest indgives en måned før tilladelsens udløb. Ansøgningen indgives til Udlændingestyrelsen, eller til politiet på det sted, hvor ansøgeren opholder sig, såfremt ansøgeren bor uden for Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune eller Københavns Amt.

Varigheden af en meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse varierer alt efter hvilken persongruppe ansøgeren tilhører. Eksempelvis kan nævnes, at ægtefæller kan få deres opholdstilladelse forlænget første gang for højst 2 år. Anden gang, der søges om forlængelse, kan opholdstilladelsen forlænges med yderligere (højst) 2 år. Tredje gang kan opholdstilladelsen forlænges med højst 3 år. For børn gælder det, at hvis forælderen, som bor i Danmark, har tidsbegrænset opholdstilladelse, forlænges barnets opholdstilladelse til den dato, hvor forælderen's opholdstilladelse udløber (dog maksimalt indtil barnet fylder 18 år).

Udlændingestyrelsen foretager i sager, hvor der ansøges om forlængelse af en opholdstilladelse, en prøvelse af, hvorvidt det grundlag, der var anført i ansøgningen eller i den meddelte tilladelse,

fortsat er til stede. Det undersøges således bl.a., hvorvidt ægtefæller fortsat bor på fælles bopæl ved hjælp af bl.a. kontrol heraf i CPR-registret og eventuelt samlivskontrol samt, hvorvidt et i forbindelse med opholdstilladelsens meddelelse stillet forsørgelses- og/eller boligkrav fortsat er opfyldt.

Undersøgelsen af, hvorvidt en person, der bor i Danmark, fortsat opfylder et forsørgelses- og/eller boligkrav forudsætter endvidere en vurdering af, hvorvidt der efterfølgende er indtrådt særlige grunde, der medfører, at forsørgelses- og/eller boligkravet ikke længere skal stilles.

Omvendt foretages i sager, hvor et forsørgelses- og/eller boligkrav ikke er stillet på grund af særlige grunde i sagen, en undersøgelse af, hvorvidt disse særlige grunde fortsat foreligger.

- Særligt om forlængelse af opholdstilladelser i Færøerne

Der henvises til beskrivelsen af dansk lovgivning og praksis på området, idet det dog bemærkes, at det anførte i dansk praksis om at forlængelse af opholdstilladelser for ægtefæller sker med henholdsvis højst 2 år den 1. og 2. gang og derefter med 3 år ikke gælder for Færøerne, hvor opholdstilladelser til ægtefæller gives for højst ét år ad gangen og efter 3 år for højst 3 år ad gangen.

For så vidt angår opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af beskæftigelse i Færøerne forlænges disse for 1 år ad gangen de første 3 år og herefter for højst 3 år ad gangen. Opholds- og arbejdstilladelse kan dog højst gives for kontraktperioden.

3.1.4. Nægtelse af forlængelse/inddragelse af opholdstilladelser

Ud over de ovenfor vedrørende forlængelse nævnte tilfælde, hvor en opholdstilladelse inddrages, såfremt et stillet forsørgelses- og/eller boligkrav ikke længere er opfyldt, eller der ikke længere foreligger særlige omstændigheder, der kan medføre, at et forsørgelses- og/eller boligkrav ikke stilles, efterser Udlændingestyrelsen også, hvorvidt der i øvrigt er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor en udlænding har fået sin opholdstilladelse ved svig, dvs. ved at have afgivet forkerte oplysninger, der ligger til grund for en opholdstilladelse. Det gælder, uanset om udlændingen har en tidsbegrænset eller en tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse.

Desuden kan en opholdstilladelse altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet det Europæiske Fællesskaber, er indberettet til Schengeninformationssystemet på baggrund af omstændigheder, der i Færøerne kunne medføre udvisning.

Derudover kan Udlændingestyrelsen inddrage eller nægte at forlænge en tidsbegrænset opholdstilladelse, hvis en udlænding ikke længere har et gyldigt pas eller anden rejselegitimation.

Desuden kan en opholdstilladelse altid inddrages, hvis udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. En opholdstilladelse kan også inddrages, hvis udlændingen er krigsforbryder eller har begået alvorlig ikke politisk forbrydelse uden for Danmark. Endelig kan en opholdstilladelse inddrages, hvis udlændingen uden for Danmark enten er dømt for en forbrydelse eller har begået kriminalitet, der i Danmark ville medføre udvisning.

Opholdstilladelser kan endvidere altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet det Europæiske Fællesskaber, er indberettet til Schengeninformationssystemet på baggrund af omstændigheder, der i Danmark kunne medføre udvisning.

Når en udlænding søger om at få sin opholdstilladelse forlænget, skal passet altid sendes med. Hvis ansøgerens pas eller rejsedokument ikke er gyldigt, foretager Udlændingestyrelsen sig ikke mere, før ansøgeren har skaffet et nyt pas eller har fået det eksisterende pas fornyet. Ansøgeren vil typisk få en frist på 1 måned til at få dette gjort.

I sager om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse skal der tages hensyn til, om nægtelsen af forlængelse eller inddragelsen må antages at virke særligt belastende, navnlig på grund af udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder hvor lang tid udlændingen har været i Danmark, alder, helbred, tilknytning til herboende personer m.v. (§26-hensynene).

Der skal endvidere ved denne vurdering tages særligt hensyn til, om et samliv mellem ægtefæller er blevet ophævet som følge af, at ægtefællen eller samleveren har været voldelig, idet dette også vil kunne få betydning for myndighedernes afgørelse.

Såfremt styrelsen beslutter at forlænge eller undlade at inddrage en tidsbegrænset opholdstilladelse, selv om en eller flere af betingelserne for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, er konsekvensen heraf, at den pågældende opholdstilladelse fortsætter på samme betingelser og efter samme retsgrundlag.

- Særligt vedrørende nægtelse af forlængelse/inddragelse af opholdstilladelser i Færøerne

~~(Det er oplagt at forkorte dette afsnit, idet størstedelen af afsnittet er en direkte gengivelse af afsnit 3.1.4.)~~

Opholdstilladelser meddelt i Færøerne kan inddrages eller nægtes forlænget på tilsvarende vis som beskrevet ovenfor vedrørende opholdstilladelser meddelt i Danmark.

Der henvises til beskrivelsen af dansk lovgivning og praksis på området, idet det dog bemærkes, at en opholdstilladelse, der er meddelt således at forsørgelseskravet er fraveget som følge af at særlige grunde talte derfor, ikke kan inddrages, hvis disse særlige grunde efterfølgende ikke længere er til stede. Derimod kan en opholdstilladelse, der er meddelt således at boligkravet er fraveget som følge af at særlige grunde talte derfor, inddrages, hvis disse særlige grunde efterfølgende ikke længere er til stede, og hvis referencen ikke kan godtgøre at opfylde boligkravet.

~~Udlændingestyrelsen efterser også, hvorvidt der i øvrigt er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvor en udlænding har fået sin opholdstilladelse ved svig, dvs. ved at have afgivet forkerte oplysninger, der ligger til grund for en opholdstilladelse. Det gælder, uanset om udlændingen har en tidsbegrænset eller en tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse.~~

~~Derudover kan Udlændingestyrelsen inddrage eller nægte at forlænge en tidsbegrænset opholdstilladelse, hvis en udlænding ikke længere har et gyldigt pas eller anden rejselegitimation.~~

-

~~Desuden kan en opholdstilladelse altid inddrages, hvis en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet det Europæiske Fællesskaber, er indberettet til Schengeninformationssystemet på baggrund af omstændigheder, der i Færøerne kunne medføre udvisning.~~

~~Når en udlænding søger om at få sin opholdstilladelse forlænget, skal passet altid sendes med. Hvis ansøgerens pas eller rejsedokument ikke er gyldigt, foretager Udlændingestyrelsen sig ikke mere, før ansøgeren har skaffet et nyt pas eller har fået det eksisterende pas fornyet. Ansøgeren vil typisk få en frist på 1 måned til at få dette gjort.~~

I sager om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse skal der som efter de danske regler tages hensyn til, om nægtelsen af forlængelse eller inddragelsen må antages at virke særligt belastende, navnlig på grund af udlændingens tilhørsforhold til det danske samfund, herunder hvor lang tid udlændingen har været i Færøerne, alder, helbred, tilknytning til herboende personer m.v. (§26-hensynene).

~~Der skal endvidere ved denne vurdering tages særligt hensyn til, om et samliv mellem ægtefæller er blevet ophævet som følge af, at ægtefællen eller samleveren har været voldelig, idet dette også vil kunne få betydning for myndighedernes afgørelse.~~

~~Såfremt styrelsen beslutter at forlænge eller undlade at inddrage en tidsbegrænset opholdstilladelse, selv om en eller flere af betingelserne for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, er konsekvensen heraf, at den pågældende opholdstilladelse fortsætter på samme betingelser og efter samme retsgrundlag.~~

3.1.5. Bortfald af en opholdstilladelse

Hvis en udlænding, der har haft opholdstilladelse i Danmark opgiver sin bopæl i Danmark, bortfalder opholdstilladelsen automatisk. Så må udlændingen ikke rejse ind i landet igen, uanset om opholdstilladelsens gyldighedsperiode endnu ikke er udløbet. En udlænding antages at have opgivet sin bopæl i Danmark, når den pågældende ved egne handlinger tilkendegiver dette, f.eks. ved

fraflytning til udlandet, afhændelse af bolig og ejendele, opgivelse af arbejde, framelding til Folkeregistret mv.

Det samme gælder ved længerevarende ophold i udlandet. Således vil et ophold i udlandet på mere end 6 måneder i træk medføre, at opholdstilladelsen bortfalder automatisk. Har udlændingen boet i Danmark med henblik på varigt ophold i mere end 2 år, skal opholdet i udlandet dog have været i mere end 12 måneder i træk, før opholdstilladelsen bortfalder. Ophold i udlandet på grund af værnepligt tæller ikke med i de 6 eller 12 måneder. Ophold på Grønland eller Færøerne regnes også for et ophold i udlandet.

Der gælder særlige regler, når udlændingen som led i repatriering vender tilbage til sit hjemland eller tidligere opholdsland for at tage varigt ophold dér.

For udlændinge, der er meddelt asyl i Danmark, ophører en opholdstilladelse først, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Rejser en udlænding ud af Danmark, efter at en opholdstilladelse er udløbet, kan han eller hun ikke rejse ind i landet igen uden en tilbagerejsetilladelse eller et visum.

Efter ansøgning kan det bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet. En udlænding, der skal opholde sig i udlandet i en længere periode end de nævnte 6 eller 12 måneder, kan således på forhånd søge om, at opholdstilladelsen ikke skal bortfalde. Det samme gælder, hvis udlændingen planlægger at opgive sin bopæl i Danmark.

En sådan ansøgning vil f.eks. kunne imødekommes i tilfælde, hvor udlændingen før udrejsen af Danmark har henvendt sig til udlændingemyndighederne og ansøgt om bevarelse af sin opholds- og arbejdstilladelse.

Afgørelsen beror på en skønsmæssigt præget vurdering, hvor også udlændingens samlede ophold i Danmark og i hjemlandet samt udlændingens familiemæssige og anden tilknytning til Danmark kan tale for imødekommelse af en ansøgning om bevarelse af opholdstilladelse.

- Særligt vedrørende bortfald af en opholdstilladelse i Færøerne

Reglerne om bortfald af opholdstilladelser, der gælder for ophold i Færøerne, er identiske med beskrivelsen ovenfor af dansk lovgivning og praksis på området.

3.1.6. Tidsubegrænset opholdstilladelse

Ansøgere, der er meddelt opholdstilladelse første gang den 1. januar 1999 eller senere, meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, såfremt de opfylder en række nærmere betingelser herfor. Nedenfor er beskrevet de betingelser, der som følge af vedtagelsen af lov nr. 365 af 6. juni 2002 gælder for opholdstilladelser meddelt efter den 28. februar 2002.

Der meddeles efter de nye regler tidsubegrænset opholdstilladelse efter ansøgning til en udlænding, som har boet lovligt i Danmark i mere end de sidste 7 år, og som i hele denne periode har haft opholdstilladelse på det samme grundlag efter de nye bestemmelser. Det er efter de ændrede bestemmelser en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen har boet lovligt i Danmark i mere end de sidste 7 år på grundlag af en opholdstilladelse efter en af de nye bestemmelser i §§ 7-9 e. Hvis en udlænding har opholdt sig i Danmark på to eller flere på hinanden følgende grundlag, kan udlændingen således først meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, når udlændingen opfylder 7 års-kravet efter det sidst indtrådte grundlag. Det forudsættes dog, at der i visse tilfælde, hvor en udlænding skifter opholdsgrundlag, efter i alt 7 års lovligt ophold vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse efter den ændrede bestemmelse i § 11, stk. 4, såfremt udlændingen har opnået en væsentlig tilknytning til Danmark, jf. nedenfor. Det er – i modsætning til i dag – ikke en betingelse, at opholdstilladelsen er meddelt med henblik på varigt ophold i Danmark.

7-års-perioden regnes fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet i Danmark, fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse. For så vidt angår udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter de nye bestemmelser om asyl, regnes 7 års-perioden fra tidspunktet for den første meddelelse af opholdstilladelsen.

Efter tidligere praksis medregner udlændingemyndighederne ved beregningen af 3 års-perioden (der var gældende før udvidelsen til 7 år) alene de perioder, hvor den pågældende faktisk har opholdt sig i Danmark. Perioder, hvor udlændingen har *opholdt sig uden for Danmark*, indgår således ikke i beregningen af 3 års-perioden. Såfremt udlandsopholdet har en sådan varighed, at den pågældendes opholdstilladelse bortfalder efter udlændingelovens bestemmelser herom – og den pågældende efterfølgende meddeles opholdstilladelse på ny – begynder beregningen af 3 års-perioden forfra.

Det er endvidere en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at der ikke er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 19. Denne betingelse gælder, uanset om den pågældende udlændings opholdstilladelse er meddelt med henblik på varigt ophold eller med henblik på midlertidigt ophold. Det er endvidere en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen er i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse, der ikke er nægtet forlænget, inddraget eller bortfaldet.

Meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse sker ikke automatisk efter udløbet af 7 års-perioden. Tidsubegrænset opholdstilladelse skal således alene meddeles, såfremt de yderligere betingelser er opfyldt.

Efter ansøgning kan der, uanset at betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse ikke er opfyldt, meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis væsentlige hensyn afgørende taler for at imødekomme ansøgningen. Der er tale om en skønsmæssig afgørelse, hvorved det er muligt at fravige betingelsen i § 11, stk. 3, om, at udlændingen skal have boet lovligt i landet Danmark i mere end de sidste 7 år med opholdstilladelse på det samme grundlag. Det er ikke herved muligt at fravige de ovenfor anførte betingelser om, at tidsubegrænset opholdstilladelse kun meddeles efter udtrykkelig ansøgning herom, om, at der ikke må være grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 19, og om, at udlændingen skal være i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse.

Der kan derfor – efter en samlet vurdering af udlændingens forhold – meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge, der ikke opfylder 7 års-kravet, og til udlændinge, der ikke har haft opholdstilladelse på det samme grundlag i hele 7 års-perioden.

Der kan ikke meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding, der er idømt ubetinget straf af mindst 2 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, for overtrædelse af en række bestemmelser i lov om euforiserende stoffer, udlændingeloven og straffeloven.

De kriminalitetsformer, der kan udelukke udlændinge fra at kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, svarer i vidt omfang til de kriminalitetsformer, der fremgår af udlændingelovens § 22, nr. 4-6 (om udvisning). Dog er de forskellige former for berigelseskriminalitet, som er nævnt i

udlændingelovens § 22, nr. 4-6, undtaget. Herudover er de yderligere kriminalitetsformer, som er indsat i udlændingelovens § 22, nr. 4 og 6, ved lov nr. 362 af 6. juni 2002 (bekæmpelse af terrorisme), medtaget. Bestemmelsen medfører, at udlændinge, der er idømt ubetinget straf af mindst 2 års fængsel for narkotikakriminalitet, menneskesmugling, forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, visse almenfarlige forbrydelser eller personfarlig kriminalitet som f.eks. drab, grov vold og voldtægt, ikke vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse.

En udlænding, der udenfor de ovenfor anførte tilfælde i Danmark er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, kan ikke – medmindre særlige grunde taler derfor – meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse før efter udløbet af et nærmere bestemt tidsrum. Det strafbare forhold skal være pådømt i Danmark. Det er kun de nævnte retsfølger, der medfører en karenstid for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse. Bødestraf, advarsler, tiltalefrafald m.v. medfører således ingen karenstid. Det er endvidere kun pådømte strafbare forhold, der medfører en karenstid. En verserende straffesag, hvor der endnu ikke er sket pådømmelse, kan således ikke begrunde udsættelse af meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis den pågældende i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

Er udlændingen idømt en betinget eller ubetinget frihedsstraf m.v., der medfører en gældende karenstid, og har udlændingen anket dommen til en højere instans, sætter udlændingemyndighederne behandlingen af udlændingens ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse i bero, medmindre udlændingemyndighederne finder, at der foreligger særlige grunde til at meddele tidsubegrænset opholdstilladelse allerede på det foreliggende grundlag, og derfor beslutter at imødekomme ansøgningen.

Er udlændingen frifundet eller idømt en straf, der ikke medfører en gældende karenstid på tidspunktet for afgørelsen af, om den pågældende opfylder betingelserne for at blive meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse, meddeles udlændingen tidsubegrænset opholdstilladelse, uanset om dommen er anket til en højere instans, såfremt udlændingen i øvrigt opfylder betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Uanset at karenstiden ikke er udløbet, kan udlændingen efter en konkret vurdering meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis *særlige grunde* taler derfor – og udlændingen i øvrigt opfylder betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Endvidere skal en række yderligere betingelser være opfyldt for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse. Kun hvis særlige grunde taler derimod, kræves disse betingelser ikke opfyldt. Det er således en betingelse, at udlændingen har gennemført et tilbudt introduktionsprogram efter integrationsloven eller, hvis dette ikke er tilfældet, har gennemført et andet tilbudt forløb, der kan sidestilles hermed.

Det er endvidere – medmindre særlige grunde taler derimod – en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen har bestået en af integrationsministeren godkendt danskprøve, samt at udlændingen ikke har forfalden gæld til det offentlige. Det er i den forbindelse ikke af betydning hvilken størrelse gælden har, og om der er aftalt en afdragsordning.

Gælden er forfalden, når det tidspunkt, hvor det offentlige har krav på udbetaling af gælden eller dele heraf, f.eks. en rate, er overskredet. Selve det forhold, at en udlænding har gæld til det offentlige, vil derimod ikke betyde, at den pågældende ikke kan blive meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse.

Meddeles der afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse, fordi en af lovens betingelser ikke er opfyldt, vil der kunne meddeles fortsat tidsbegrænset opholdstilladelse, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Det bemærkes, at der ved behandlingen af en ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse skal foretages høring af ansøgers bopælskommune, Det Centrale Forandringsregister og Det Centrale Kriminalregister med henblik på at afklare om de ovenstående betingelser er opfyldt.

- Særligt vedrørende tidsubegrænset opholdstilladelse i Færøerne

(Det ville være ønskeligt, hvis regler/praksis i forbindelse med, hvornår en udlænding i Færøerne har mulighed for at få en tidsubegrænset opholdstilladelse, når opholdsgrundlaget er en opholds- og arbejdstilladelse, blev gennemgået. Her tænkes på konsekvensen af, hvornår der gives opholdstilladelse med henblik på varigt ophold, og hvornår der gives opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold).

Betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse til udlændinge med opholdstilladelse i Færøerne er reguleret i anordning nr. 182 af 22. marts 2001, hvorefter der – under visse nærmere betingelser – meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet i Færøerne i mere end de sidste 3 år.

Det er en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at der ikke er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen.

Uanset at betingelserne ikke er opfyldt, kan der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis væsentlige hensyn afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

Udover de ovennævnte betingelser kræves det – medmindre særlige grunde taler derimod – som en yderligere betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at den pågældende udlænding ikke har forfalden gæld på over 50.000 kr. til det offentlige. Der kan dog – såfremt betingelsen om at udlændingen ikke må have forfalden gæld af en vis størrelse kræves opfyldt – meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis den pågældende udlænding har indgået en aftale om afvikling af gælden og overholder en sådan aftale.

Herudover er der i anordningen hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, at den pågældende udlænding – medmindre særlige grunde taler derimod – som en yderligere betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse under sit ophold i Færøerne inden for en nærmere fastsat periode ikke er idømt en betinget eller ubetinget frihedsstraf mv. Disse nærmere regler vil skulle fastsættes af integrationsministeren efter forhandling med Færøernes landsstyre, og der er ikke udstedt administrative retningslinier i henhold til anordningens bestemmelse.

Endelig bemærkes, at integrationsloven ikke gælder i Færøerne, hvorfor der for Færøerne ikke gælder et krav om, at udlændingen har gennemført et tilbudt introduktionsprogram for at kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Bestemmelserne i anordning nr. 182 af 22. marts 2001 trådte først i kraft for Færøerne den 25. marts 2001. Udlændinge, der har fået opholdstilladelse i Færøerne efter denne anordning har endnu ikke boet i Færøerne i mere end de sidste tre år, og der er således ikke meddelt tidsubegrænsede opholdstilladelser i medfør af anordningens bestemmelser som anført ovenfor.

For udlændinge, der er omfattet af den tidligere for Færøerne gældende udlændingelov, jf. anordning nr. 728 af 22. juli 2000 eller tidligere regulering, arbejder ministeriet fortsat på en redegørelse for retningslinierne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

3.1.7. Sager om administrativ ud- og afvisning samt frihedsberøvelse

Udvisning

Kompetencen til at træffe afgørelse om udvisning af udlændinge, der opholder sig i Danmark, er delt mellem domstolene og Udlændingestyrelsen.

Domstolene træffer efter anklagemyndighedens påstand bestemmelse om udvisning, når en udlænding dømmes for et alvorligt strafbart forhold. I disse sager hører anklagemyndigheden eventuelt inden nedlæggelse af eventuel påstand herom ved retten Udlændingestyrelsen, om der er grundlag for at nedlægge påstand om udvisning (anklagemyndighedshøring).

Udvisning ved dom

Udvisning ved dom kan efter visse nærmere regler i udlændingeloven ske, hvis udlændingen findes skyldig i et strafbart forhold. Afgørelsen om udvisning træffes af retten efter anklagemyndighedens påstand i forbindelse med straffesagen. Anklagemyndigheden kan i den forbindelse indhente en udtalelse fra Udlændingestyrelsen om udvisningsspørgsmålet (anklagemyndighedshøring).

Reglerne om udvisning ved dom er opbygget således, at der er opstillet en række grundbetingelser for, at udvisning kan ske ved dom, og derudover er der opregnet en række obligatoriske hensyn, hvorefter der - når grundbetingelserne er opfyldt - skal tages hensyn til, om udvisningen må antages at virke særlig belastende for den pågældende.

Såvel grundbetingelserne for udvisning ved dom som reglerne for inddragelse af hensyn ved afgørelser om udvisning kan opdeles i en række almindelige udvisningsregler, der gælder for udvisning uanset kriminalitetens art og i en række regler om udvidet adgang til udvisning ved visse særlige kriminalitetsformer.

Grundprincippet i udlændingelovens almindelige udvisningsregler er en trappetigemodel, hvorefter der sker en trinvis skærpelse af grundbetingelserne for udvisning af udlændinge med hensyn til den

idømte frihedsstrafs længde og karakter, jo længere tid udlændingen har opholdt sig lovligt i Danmark.

En udlænding, der har haft mindst 7 års lovligt ophold i Danmark, kan således udvises, hvis udlændingen idømmes ubetinget fængselsstraf af mindst 4 års varighed.

En udlænding, der har haft lovligt ophold i Danmark i mere end 3 år, men mindre end 7 år, kan udvises, hvis udlændingen idømmes ubetinget fængselsstraf af mindst 2 års varighed.

En udlænding, der har haft mindre end 3 års lovligt ophold i Danmark, kan udvises, hvis udlændingen idømmes betinget eller ubetinget frihedsstraf.

Er udlændingen flygtning, kan udlændingen uanset opholdets varighed kun udvises under samme betingelser som udlændinge med mindst 7 års lovligt ophold i Danmark.

Dømmes udlændingen for flere strafbare forhold eller er pågældende tidligere idømt frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, gælder der særlige grundbetingelser.

Er grundbetingelserne opfyldt, skal domstolene ved en afgørelse om udvisning inddrage en række obligatoriske hensyn. Der skal således tages hensyn til, om udvisningen må antages at virke særlig belastende, navnlig på grund af udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens alder, helbredstilstand og andre personlige forhold, udlændingens tilknytning til herboende personer, udvisningens konsekvenser for udlændingens herboende nære familiemedlemmer, udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold, og risikoen for, at udlændingen uden for de tilfælde, der er omfattet af udlændingelovens asylregler, vil lide overlast i hjemlandet eller andre lande, hvor udlændingen kan ventes at tage ophold.

Ved visse særlige kriminalitetsformer gælder der en udvidet adgang til udvisning ved dom. De forsætlige kriminalitetsformer, som er omfattet af den udvidede adgang til udvisning ved dom, er narkotikakriminalitet, menneskesmugling, og forbrydelser mod staten, manddrab, voldtægt, grov vold, røveri, vold mod personer i offentlig tjeneste, brandstiftelse, fly- og skibskapring, grov ulovlig frihedsberøvelse, incest over for børn og andre tilsvarende forbrydelser mod kønssædeligheden, hensynsløs smitte med livstruende sygdom og grov berigelseskriminalitet.

Findes en udlænding skyldig i sådan kriminalitet, er der således adgang til udvisning, hvis udlændingen idømmes ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Er grundbetingelserne vedrørende disse særlige kriminalitetsformer opfyldt, skal domstolene ved afgørelsen om udvisning inddrage de obligatoriske hensyn, der er nævnt ovenfor, men med den modifikation, at en udlænding, der har begået denne form for kriminalitet kan udvises, medmindre nævnte forhold taler afgørende derimod. Udvisning må således ikke finde sted, hvis dette ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder de forpligtelser, der følger af artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

En afgørelse om udvisning ved dom medfører, at udlændingens visum og opholdstilladelse bortfalder, og at udlændingen ikke uden tilladelse på ny må indrejse og opholde sig i Danmark.

Der fastsættes således i forbindelse med afgørelsen om udvisning et indrejseforbud. Indrejseforbudet kan tidsbegrænses og regnes fra den 1. i den førstkommende måned efter udrejsen eller udsendelsen. Indrejseforbuddet har gyldighed fra tidspunktet for udrejsen eller udsendelsen.

Indrejseforbud meddeles for henholdsvis 3, 5 eller 10 år eller for bestandig afhængig af den idømte frihedsstrafs længde og karakter. Idømmes udlændingen en anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, fastsættes indrejseforbudets varighed ud fra en vurdering af, hvilken frihedsstraf den pågældende ellers ville være blevet idømt. Indrejseforbud i forbindelse med udvisning ved dom for de særlige kriminalitetsformer, der er omfattet af den udvidede adgang til udvisning, meddeles dog for mindst 5 år.

Administrativ udvisning

Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om udvisning i sager om udlændinge, der anses for en fare for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, udlændinge, der ikke har haft lovligt ophold i Danmark end mere end de sidste 6 måneder og som uden for de tilfælde, hvor domstolene har kompetencen til at træffe afgørelse om udvisning, har begået visse former for kriminalitet, navnlig vold og berigelseskriminalitet, som er i besiddelse af eller har brugt euforiserende stoffer, hvorom der ud fra hvad der er oplyst om udlændingens forhold er grundlag for at antage, at udlændingen vil tage ophold eller arbejde i Danmark uden fornøden tilladelse, hvor udlændingen ikke har de nødvendige midler til sit ophold i Danmark og til

hjemrejsen, eller hvor andre hensyn til den offentlige orden eller sikkerheds- og sundhedsmæssige grunde gør, at udlændingen ikke bør opholde sig i Danmark samt udlændinge, der opholder sig i Danmark uden fornøden tilladelse.

For så vidt angår sager om administrativ udvisning på grund af kriminalitet er det en forudsætning for udvisning, at der er tale om erkendelse af forholdet, at udlændingen er idømt bøde for forholdet eller at der foreligger objektivt konstaterbare forhold, da styrelsen ikke kan fortage en strafferetlig bevisbedømmelse i sagerne.

Sager om administrativ udvisning forelægges som udgangspunkt for styrelsen af politiet. Normalt sker det ved, at politiet til styrelsen faxer en standardblanket med anmodning om styrelsens stillingtagen til spørgsmålet om udvisning. Blanketten indeholder oplysninger om de faktiske forhold, der er relevante for spørgsmålet om, hvorvidt der kan ske udvisning. Blanketten skal desuden indeholde oplysninger om personlige forhold vedrørende udlændingen med henblik på styrelsens vurdering af, om der er forhold, der kan begrunde, at en afgørelse om udvisning må antages at ville virke særligt belastende for den pågældende (§ 26-afhøring).

En sag om udvisning kan dog også startes af styrelsen af egen drift, f.eks. i sager hvor udlændingen selv retter henvendelse til Udlændingestyrelsen på et tidspunkt, hvor den pågældende i længere tid har opholdt sig ulovligt i Danmark.

Sager om udvisning afgøres – henset til deres karakter – oftest meget hurtigt af styrelsen. Der er således etableret en særlig døgnvagtordning vedrørende sager om udlændinge, der ikke er asylansøgere, hvor jurister fra styrelsens opholdsafdeling er klar til at træffe afgørelser samme dag sagen forelægges.

En administrativ afgørelse om udvisning indebærer samtidig, at udlændingen bliver meddelt indrejseforbud i Danmark. Politiet istempler indrejseforbudet i udlændingens pas. (I afsnittet om udvisning ved dom er indforbudets længde oplyst. Det ser ikke ud til, at indrejseforbudets længde i forbindelse med administrativ udvisning er oplyst).

En udlænding, der udvises på grund af fare for statens sikkerhed eller en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed meddeles et indrejseforbud for bestandig. Andre udlændinge, der udvises administrativt på grund af mindre kriminalitet, ulovligt arbejde eller ulovligt ophold udvises med indrejseforbud for et år.

Afvisning

Udlændinge kan under visse nærmere betingelser afvises ved indrejsen og i op til 3 måneder herefter. Kompetencen til at træffe afgørelse om afvisning ved indrejsen er hos politiet. Kompetencen til at træffe afgørelse om afvisning efter indrejsen er hos Udlændingestyrelsen. For så vidt angår afvisning af asylansøgere gælder de særlige regler i udlændingelovens § 48 a og Dublinkonventionen.

Der skal - i modsætning til sager om udvisning - ikke tages stilling til, om en afgørelse om afvisning må antages at ville virke særligt belastende for den pågældende (§ 26-forholdene). Der knyttes ikke indrejseforbud til en afgørelse om afvisning.

Der kan som udgangspunkt ske afvisning af en udlænding ved indrejsen, hvis udlændingen har indrejseforbud og ikke har fået udstedt visum med ret til alligevel at indrejse i Danmark, hvis udlændingen ikke opfylder de almindelige bestemmelser om rejselegitimation, visum og indrejse, hvis der efter det, som er oplyst om udlændingens forhold, er grund til at antage, at den pågældende vil tage ophold eller arbejde i Danmark uden fornøden tilladelse, hvis udlændingen ikke kan forevise dokumentation for opholdets formål og nærmere omstændigheder, hvis udlændingen ikke har de nødvendige midler til sit underhold i Danmark og til hjemrejsen og ikke er i stand til på lovlig vis at erhverve disse midler, hvis udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, og udlændingen er indberettet til SIS som uønsket i medfør af Schengenkonventionen, samt hvis andre hensyn til Schengenlandenes offentlige orden, forholdet til fremmede magter eller sikkerheds- og sundhedsmæssige grunde tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold i Danmark.

Ved sager om afvisning bør der være særlig opmærksomhed på, om udlændingen er nordisk statsborger eller statsborger i et EU/EØS-land, idet der for disse udlændinge er en række begrænsninger i muligheden for at afvise de pågældende.

Frihedsberøvelse

Inden der er truffet afgørelse om, hvorvidt en udlænding skal udvises eller afvises, og indtil en afgørelse herom kan iværksættes, kan politiet, når det må anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse, bestemme, at udlændingen skal deponere sit pas og billet hos politiet,

stille en af politiet fastsat sikkerhed, tage ophold efter politiets nærmere bestemmelser eller give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter.

Hvis disse foranstaltninger af politiet ikke anses for tilstrækkelige for at sikre muligheden for afvisning eller administrativ udvisning af en udlænding, kan politiet i visse tilfælde bestemme, at udlændingen skal frihedsberøves.

En udlænding, der på baggrund af det ovennævnte er frihedsberøvet, skal, medmindre den pågældende løslades forinden, inden tre døgn efter frihedsberøvelsens iværksættelse stilles for retten, der tager stilling til spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed og fortsatte opretholdelse.

Såfremt den pågældende løslades af politiet, inden pågældende har været fremstillet for retten, kan afgørelsen om frihedsberøvelsen påklages administrativt.

Klageadgang

Udlændingestyrelsens afgørelser om udvisning, politiets og Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning samt politiets afgørelser om foranstaltninger i forbindelse med iværksættelse af afvisning og administrativ udvisning kan indbringes for ministeriet.

- Særligt vedrørende administrativ ud- og afvisning samt frihedsberøvelse i Færøerne

Bestemmelserne om ud- og afvisning i den for Færøerne gældende udlændingelov svarer i det hele til bestemmelserne i udlændingeloven gældende på tidspunktet for anordningens ikrafttræden, idet det dog bemærkes, at der ikke gælder de samme begrænsninger i forhold til spørgsmålet om ud- og afvisning af EU-borgere af Færøerne, som gælder i Danmark, jf. udlændingelovens § 2, stk. 3.

Selve proceduren for udlændingemyndighedernes behandling af sager om ud- og afvisning af Færøerne svarer i det hele til proceduren for behandling af sager om ud- og afvisning af Danmark som beskrevet ovenfor.

For så vidt angår administrativ udvisning bemærkes, at en udlænding, som begår mindre voldskriminalitet eller overtrædelse af våbenloven, der alene vil medføre en bødestraf, ikke kan udvises administrativt af Færøerne i modsætning til, hvad der følger af den for Danmark nugældende udlændingelov.

For så vidt angår udvisning ved dom bemærkes, at omfanget af de særlige kriminalitetsformer, ved hvilke der gælder en udvidet adgang til udvisning af Færøerne, er mindre end omfanget af de særlige kriminalitetsformer, ved hvilke der gælder en udvidet adgang til udvisning af Danmark, idet de seneste ændringer af udlændingelovens § 22, nr. 6, i forbindelse med antiterrorlovgivningen ikke er gennemført i anordningen.

For så vidt angår spørgsmålet om frihedsberøvelse bemærkes det, at området henhører under politiets kompetence.

3.1.8. Visum

Statsborgere fra 136 lande skal have et visum for at kunne indrejse i Danmark. Efter Danmarks indtræden i Schengen-samarbejdet i marts 2001 vil et visum til Danmark typisk omfatte hele Schengen-området, hvilket forudsætter, at de øvrige lande i Schengen-samarbejdet ikke har indvendinger mod visumudstedelsen. Visumansøgninger bliver derfor undersøgt i Schengen-Information-System (SIS), hvor de enkelte lande indlægger oplysninger om uønskede udlændinge. Hvis en visumansøger er opført i SIS, kan Udlændingestyrelsen udstede et visum, som er begrænset til Danmark. Undersøgelsen i SIS-systemet sker via Det Fælles Visum System (FVS), der er et fælles visumregister for Udlændingestyrelsen, Integrationsministeriet, politiet og Udenrigsministeriets repræsentationer.

Ansøgning om visum skal normalt søges på en repræsentation, som også behandler størsteparten af ansøgningerne. I 2001 udstedte repræsentationerne ca. 70.000 visa ud af ca. 100.000 ansøgninger. Repræsentationerne udsteder visa i de sager, hvor ansøgningen umiddelbart kan imødekommes. I de resterende sager vurderer Udlændingestyrelsen bl.a., om motivet for ansøgningen er ønsket om at bosætte sig i Danmark, eller om ansøgeren kan udgøre en sikkerhedsrisiko. I 2002 behandlede Udlændingestyrelsen 23.281 ansøgninger, hvor der blev givet tilladelse i 13.865 sager, svarende til 60 %. Integrationsministeriet behandlede klager vedrørende 769 personer, og ministeriet omgjorde Udlændingestyrelsens afgørelse for 43 personer, svarende til 6 % af klagesagerne.

Et visum er beregnet på et begrænset ophold på maksimalt 90 dage. Udlændingestyrelsens sagsbehandling består derfor bl.a. i at vurdere, om visumansøgerens motiv for ansøgningen er ønsket om at bosætte sig i Danmark eller tage længerevarende ophold i landet. Det vurderes tillige, om ansøgeren kan udgøre en sikkerhedsrisiko for landet. Udlændingestyrelsen foretager

vurderingen med udgangspunkt i visumansøgerens begrundelse for at besøge Danmark og den pågældendes statsborgerskab. De visumpligtige lande er inddelt i 4 grupper, hvor der er fastsat forskellige, vejledende betingelser for at få et visum. Betingelserne fremgår af Udlændingestyrelsens hjemmeside.

Sagsbehandlingen i FVS-systemet sker elektronisk. Udlændingestyrelsen modtager ansøgninger og sender sin afgørelse elektronisk til repræsentationer. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i Udlændingestyrelsen i 2002 var på 1,1 måneder.

- Særligt vedrørende visum til Færøerne

En udlænding, som ønsker at besøge Færøerne for en kort periode, skal have et visum med ret til indrejse i Færøerne, hvis han eller hun kommer fra et land, hvor statsborgerne har visumpligt til Danmark/Færøerne.

Et visum til Færøerne giver normalt ikke ret til ophold i hele Schengen-området. Schengen-landene omfatter Belgien, Frankrig, Grækenland, Italien, Luxembourg, Holland, Portugal, Tyskland, Spanien, Østrig, Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. En ansøgning om visum skal indgives via en dansk repræsentation, dvs. en ambassade eller et generalkonsulat, i udlandet.

I nogle lande har Danmark ikke en repræsentation, der kan behandle visumsager. I de lande har Danmark som regel indgået en aftale med en repræsentation fra et andet Schengen-land, som så behandler visumansøgninger til Danmark. Hvis der hverken er en dansk repræsentation eller en repræsentation fra et andet Schengen-land, som kan behandle visumansøgninger til Danmark, kan ansøgningen indgives i et andet land, hvor Danmark er repræsenteret.

Som led i behandlingen af ansøgninger om visum vil Udlændingestyrelsen ofte have behov for at indhente forskellige oplysninger fra den eventuelle reference i Færøerne, der er anført i ansøgningen, fx et familiemedlem, en arrangør af et sportsstævne eller en forretningsforbindelse.

Et eventuelt afslag på en ansøgning om visum kan påklages til Integrationsministeriet.

3.1.9. Meddelelse af fremmedpas/konventionspas

Udlændinge, der meddeles opholdstilladelse i Danmark, kan under nærmere betingelser efter ansøgning få udstedt dansk rejsedokument. Rejsedokumentet kan være et konventionspas,

(rejsedokument for flygtninge i overensstemmelse med reglerne i flygtningekonventionen af 28. juli 1951) eller et dansk fremmedpas.

Konventionspas udstedes efter ansøgning til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse i Danmark som konventionsflygtninge, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1, eller § 8.

Fremmedpas udstedes til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2 (beskyttelsesstatus).

Fremmedpas udstedes desuden til en udlænding, der ikke er i stand til at skaffe sig pas eller anden rejselegitimation, hvis udlændingen har tidsubegrænset opholdstilladelse eller har tidsbegrænset opholdstilladelse med henblik på varigt ophold, har humanitær opholdstilladelse eller opholdstilladelse som udsendeshindret eller uledsaget mindreårig. Det påhviler i disse tilfælde udlændingen at dokumentere, at der er søgt om eksempelvis nationalitetspas, og at dette ikke har været muligt at få udstedt et sådant.

Udlændinge, der af styrelsen meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8 får sammen med opholdstilladelse tilsendt et pas-ansøgningsskema. Andre udlændinge må selv rette henvendelse med ønsket om at søge fremmedpas.

Ansøgningen skal vedlægges: ansøgerens nationalitetspas (hvis ansøgeren har et), pasfoto samt skriftlig dokumentation for, at ansøgeren forgæves har forsøgt at få nationalitetspas. Det kan fx være kopi af brev sendt til hjemlandets ambassade, postkvittering for afsendelse af brev samt kopi af eventuelt begrundet afslag fra ambassaden m.v. Dette krav gælder ikke flygtninge.

Særligt om pas til flygtninge/udlændinge med beskyttelsesstatus

Når en flygtning med tidsbegrænset opholdstilladelse får pas, vil det stå i passet, at det ikke er gyldigt for rejse til det eller de lande, hvor han eller hun risikerer forfølgelse. Flygtninge og udlændinge med beskyttelsesstatus kan søge Udlændingestyrelsen om at få fjernet denne rejsebegrænsning. Hvis ansøgningen imødekommes, vil udlændingen blive vejledt om, at en rejse til hjemlandet vil kunne medføre, at opholdstilladelsen inddrages. Rejsebegrænsningen i passet ophæves automatisk, hvis opholdstilladelsen bliver tidsubegrænset.

Forlængelse af pas

Når et konventionspas eller et fremmedpas udløber, kan udlændingen søge om at få det forlænget. Ansøgningen skal vedlægges det tidligere udstedte pas.

[statistik]

- Særligt vedrørende meddelelse af fremmedpas/konventionspas i Færøerne

Udlændinge, der meddeles opholdstilladelse i Færøerne, kan under samme betingelser som udlændinge, der meddeles opholdstilladelse i Danmark efter ansøgning få udstedt dansk rejsedokument. Rejsedokumentet som beskrevet ovenfor vedr. de danske forhold kan være et konventionspas (rejsedokument for flygtninge i overensstemmelse med reglerne i flygtningekonventionen af 28. juli 1951) eller et dansk fremmedpas.

For en nærmere beskrivelse af mulighederne for meddelelse af fremmedpas/konventionspas i Færøerne henvises til den tilsvarende beskrivelse ovenfor vedrørende Danmark.

3.1.10. Organisation

Der henvises for en oversigt over Udlændingestyrelsens organisation til vedlagte bilag X.

3.1.11. Økonomi og administration

~~Der henvises for så vidt angår Udlændingestyrelsens organisation til materiale fremsendt til Rigsombudsmanden med anmodning om overdragelse til Færøernes Landsstyre ved brev af 10. marts 2003, jf. bilag X.~~

Udlændingestyrelsens organisation fremgår af bilag X.

Der henvises endvidere til tidligere fremsendte oplysninger, hvorefter Udlændingestyrelsen skønner at anvende 0,4 årsværk på sager, der vedrører opholds- og arbejdstilladelser i Færøerne, 0,2 årsværk på sager, der vedrører familiesammenføring, 0,2 årsværk på visumsager samt 0,2 årsværk på asylsager. Der henvises i den forbindelse til bilag X.

Udlændingestyrelsen skønner, at der yderst sjældent behandles sager, hvor en udlænding anmoder om asyl i Færøerne.

Udlændingestyrelsen skønner, at styrelsen i 2002 har truffet ca. 30 afgørelser efter [den for Færøerne gældende udlændingelov](#) ~~den for Fæse~~ [udlændingelovens § 9, § 9-c og § 9-d, stk. 1, § 9, stk. 2, nr. 1 og 4](#) ~~stk. 1, §~~, hvor ansøgeren ønskede at få opholdstilladelse i Færøerne på grundlag af familiesammenføring, eller på andet særligt grundlag.

I perioden 24. juli – 31. december 2002 traf styrelsen ca. 230 afgørelser efter [den for Færøerne gældende udlændingelovs § 9-a § 9, stk. 2, nr. 3](#), hvor ansøgeren havde fået arbejde i Færøerne. På det grundlag skønner styrelsen, at der årligt træffes ca. 450 afgørelser vedrørende opholdstilladelser på grundlag af beskæftigelse. Antallet har været kraftigt stigende i 2003, og udgjorde pr 01.12.03 i henhold til Landfogedens opgørelser **XXX**.

På baggrund af et særtræk fra det interne visumregister (IVR) kan det oplyses, at Udlændingestyrelsen årligt afgør ca. 20 ansøgninger om visum, hvor referencen bor i Færøerne.

Udlændingestyrelsen skønner, at styrelsen i 2002 traf afgørelse i under 5 tilfælde vedrørende ud- og afvisning fra Færøerne.

Sammenskrivning af ressourceforbruget på udlændingeområdet

Udlændingestyrelsen

Sagsflow og ressourceanvendelse i udvalgte sagsgrupper

2002 (Realiseret)	Tilgang (personer)	Produktion (personer)	Ressourceanvendelse(årsværk)
<u>Asylafdelingen i alt</u>	-	-	<u>144,0</u>
<i>heraf :</i>			-
Spontane asylager	<u>6.772</u>	<u>9.484</u>	<u>96,4</u>
indledende fase/dublin	-	<u>8.616</u>	<u>6,4</u>
Forlængelse/inddragelse	-	<u>4.171</u>	<u>11,7</u>
<u>Opholdsafdelingen i alt</u>	-	-	<u>146,1</u>
<i>heraf :</i>			-
familiesammenføring, 1. gang	<u>11.250</u>	<u>14.901</u>	<u>59,2</u>
familiesammenføring, forlængelse	<u>21.085</u>	<u>18.965</u>	<u>27,7</u>
erhvervsager, 1. gang	<u>16.331</u>	<u>15.796</u>	<u>17,5</u>
erhvervsager, forlængelse	<u>5.826</u>	<u>6.216</u>	<u>9,5</u>
visumafgørelser	<u>23.635</u>	<u>23.266</u>	<u>12,9</u>

2003 (Prognose)	Tilgang (personer)	Produktion (personer)	Ressourceanvendelse(årsværk)
Asylafdelingen i alt	-	-	91,5
<i>heraf :</i>			-
spontane asylager	3.785	4.011	40,1
indledende fase/dublin	6.000	6.000	5,0
Forlængelse/inddragelse	5.732	4.141	24,9
Opholdsafdelingen i alt	-	-	145,5
<i>heraf :</i>			-
familiesammenføring, 1. gang	6.200	10.293	78,2
familiesammenføring, forlængelse	20.090	20.340	32,4
erhvervsager, 1. gang	16.417	15.818	17,6
erhvervsager, forlængelse	5.978	6.518	7,9
visumafgørelser	24.000	24.194	13,0

3.2. Integrationsministeriets myndighedsområde

3.2.1 Klagesagsbehandling

Klager over Udlændingestyrelsens afslag, inddragelser, nægtelser af forlængelse samt beslutninger om bortfald af opholdstilladelser på grundlag af herboende ægtefæller, samlevende eller mindreårige børn behandles i Integrationsministeriet. Ministeriet behandler endvidere klager over blandt andet Udlændingestyrelsens afgørelser vedrørende afslag på opholds- og arbejdstilladelse samt sager om administrativ ud- og afvisning samt frihedsberøvelse.

Den praktiske behandling af disse sager indledes typisk ved, at der til Udlændingestyrelsen eller Integrationsministeriet indgives en klage over en af Udlændingestyrelsen truffet afgørelse.

Ministeriet sikrer sig ved modtagelsen af en klage, at der snarest tages stilling til eventuelle spørgsmål om opsættende virkning. Efter udlændingeloven er der under visse betingelser opsættende virkning i forbindelse med klage over afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, jf. herved § 33, stk. 3, jf. stk. 1. Betingelserne er, at udlændingen hidtil har haft opholdstilladelse, er omfattet af EF-reglerne eller er nordisk statsborger, der har haft bopæl i Danmark, og at klagen er modtaget i ministeriet senest syv dage fra modtagelsen af afgørelsen.

Efter praksis kan ministeriet herudover kun tillægge en klage opsættende virkning, hvis der foreligger helt særlige omstændigheder, f.eks. hvis afgørelsen angår en udlænding, der er alvorligt syg og af denne årsag ikke er i stand til at udrejse, eller hvis den påklagede afgørelse forekommer åbenbart urigtig på baggrund af de oplysninger, der fremgår af klagen eller i øvrigt foreligger for ministeriet.

En klage vil endvidere blive tillagt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis en udsendelse af udlændingen ville indebære – eller skabe betydelig risiko for – en krænkelse af Danmarks internationale forpligtelser, for eksempel artikel 8 i EMRK om respekten for retten til familieliv.

I forbindelse med et kvitteringsbrev til klager – der ved eventuel fornøden fuldmagt kan være andre end afgørelsens adressat – orienterer ministeriet den pågældende om ministeriets afgørelse vedrørende spørgsmålet om opsættende virkning, samt om den iværksatte høring af Udlændingestyrelsen. I de tilfælde, hvor en klage er indgivet direkte til styrelsen vil ministeriet dog almindeligvis modtage sagens akter sammen med klagen og styrelsens afgørelse.

Ministeriet foretager ved modtagelsen af sagens akter en screening af sagerne med henblik på at vurdere, hvorvidt der er grundlag for at foretage en fremskyndelse af sagens behandling, hvorvidt der skal foretages yderligere sagsoplysende skridt – typisk i form af supplerende høringer af Udlændingestyrelsen eller uddybende forespørgsler til afgørelsens adressat. I det omfang dette er tilfældet, vil ministeriet efterfølgende vurdere, om de derved fremkomne oplysninger gør det påkrævet at foretage en partshøring eller en supplerende høring af Udlændingestyrelsen.

I de tilfælde, hvor ministeriet skønner, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at en afgørelse kan træffes, orienteres parten eller partsrepræsentanten herefter om den forventede sagsbehandlingstid, der for tiden i gennemsnit er 6-8 måneder for så vidt angår sager om familiesammenføringer, opholdstilladelser med henblik på uddannelse, arbejde m.v.

Ministeriet modtager i varierende grad nyt materiale til brug for sagens behandling undervejs. I disse tilfælde skal der på ny foretages vurdering af, hvorvidt dette materiale gør yderligere høringer påkrævet, eller hvorvidt de fremkomne oplysninger skal oversendes til Udlændingestyrelsen som en ny ansøgning. Personlige henvendelser, hvorunder der frembringes supplerende materiale til sagen

eller rykkes for en afgørelse i en verserende sag, forekommer jævnligt. De derved fremkomne oplysninger medfører dog sjældent væsentlige, nye oplysninger til brug for sagens behandling.

Når sagen herefter er klar til afgørelse, udarbejder sagsbehandleren et udkast til en afgørelse, som lægges til en af kontorets underskrivere. Underskriveren gennemgår herefter sagen og kommer eventuelt med tilføjelser og rettelser, hvorefter sagen underskrives og afsendes med kopi til Udlændingestyrelsen til orientering. Herefter er sagen afsluttet.

Ministeriet afgiver endvidere udtalelser overfor statsamtene i sager, hvor der er anmodet om fri proces til at føre retssag imod ministeriet.

3.2.2. Visum

Ministeriets praktiske behandling af klager på visumområdet omfatter både klager over afslag på visum, klager over afslag på forlængelse af visum, klager over Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forbindelse med en ansøgning om visum og anmodninger om genoptagelse af en afsluttet visumsag. En klage over afslag på visum kan indgives enten til Udlændingestyrelsen eller til ministeriet.

Hvis en klage over afslag på visum indgives til Udlændingestyrelsen, fremsender styrelsen klagen sammen med sagens akter og en udtalelse om sagen til ministeriet. Sagsbehandleren vurderer herefter, om sagen er klar til afgørelse, eller om yderligere sagsskridt er påkrævet efter den ovenfor beskrevne procedure.

Hvis en klage over afslag på visum indgives til ministeriet, indleder ministeriet sagsbehandlingen med at undersøge, om der er behov for at anmode klager om en fuldmagt. Hvis det er nødvendigt at anmode om en fuldmagt, skriver ministeriet til klageren og beder om en fuldmagt, hvorefter ministeriet ikke foretager sig videre, før en sådan fuldmagt er modtaget.

Hvis det ikke er nødvendigt at anmode klager om en fuldmagt – og i de tilfælde, hvor ministeriet har modtaget en nødvendig fuldmagt – fremsender ministeriet en kopi af klagers henvendelse til Udlændingestyrelsen og anmoder Udlændingestyrelsen om udlån af sagens akter og om en udtalelse om sagen. Klager orienteres samtidig herom.

Når ministeriet modtager sagens akter og en udtalelse fra Udlændingestyrelsen om sagen, vurderer sagsbehandleren, om sagen er klar til afgørelse, eller om yderligere sagsskridt er påkrævet.

Hvis sagen er klar til afgørelse, fremsender ministeriet en kopi af Udlændingestyrelsens udtalelse til klager og anmoder klager om at fremkomme med eventuelle yderligere kommentarer inden en angiven frist. Ministeriet orienterer samtidig klager om ministeriets gennemsnitlige sagsbehandlingstid på for tiden 4-6 måneder fra modtagelsen af Udlændingestyrelsens udtalelse om sagen.

Hvis klager fremkommer med yderligere bemærkninger til sagen, vurderer sagsbehandleren, om de nye oplysninger giver anledning til yderligere sagsskridt i sagen, f.eks. anmodning om en supplerende udtalelse fra Udlændingestyrelsen eller anmodning til klager om at fremsende yderligere dokumentation for særlige omstændigheder som f.eks. livstruende sygdom.

~~Som eksempler på yderligere sagsskridt kan nævnes en anmodning om en supplerende udtalelse om sagen fra Udlændingestyrelsen — her gentages hele den ovenfor beskrevne procedure — eller en anmodning til klager om at fremsende yderligere dokumentation for særlige omstændigheder som f.eks. livstruende sygdom.~~

~~Herefter afgøres og underskrives sagen efter samme procedure som i opholdssager. Når sagen herefter er klar til afgørelse, udarbejder sagsbehandleren et udkast til en afgørelse, som lægges til en af kontorets underskrivere. Underskriveren gennemgår herefter sagen og kommer eventuelt med tilføjelser og rettelser, hvorefter sagen underskrives og afsendes med kopi til Udlændingestyrelsen til orientering. Herefter er sagen afsluttet.~~

Hvis en klage over afslag på forlængelse af visum indgives til ministeriet, tager ministeriet stilling til, om klagen skal tillægges opsættende virkning under klagesagens behandling, såfremt klagen er indgivet under lovligt ophold. Forinden denne stillingtagen undersøger ministeriet som beskrevet ovenfor, om der er behov for at anmode klager om en fuldmagt.

Ministeriets afgørelse om opsættende virkning meddeles klager i forbindelse med orienteringen til klager om, at ministeriet har anmodet Udlændingestyrelsen om en udtalelse om sagen.

Hvis en klage over afslag på forlængelse af visum indgives til Udlændingestyrelsen, henviser styrelsen klager til at henvende sig til ministeriet, idet det alene er ministeriet, der kan træffe afgørelse om opsættende virkning i disse sager.

En klage over Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forbindelse med en ansøgning om visum behandles efter den ovennævnte procedure i sager om klage over afslag på visum. Klagen kan indgives enten til Udlændingestyrelsen eller ~~til~~ ministeriet.

~~Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.~~

Når ministeriet modtager anmodning om genoptagelse af en afsluttet visumsag, vurderer sagsbehandleren, om sagen er klar til afgørelse, eller om yderligere sagsskridt er påkrævet. Herefter følges den ovennævnte procedure i sager om klage over afslag på visum.

~~Ministeriets afgørelser på visumområdet kan indbringes for Folketingets Ombudsmand. Ministeriets afgørelser kan endvidere — hvis visse betingelser er opfyldt — indbringes for domstolene.~~

3.2.3. Humanitær opholdstilladelse

Ministeriets praktiske behandling af ansøgninger om humanitær opholdstilladelse og ansøgninger om genoptagelse af ministeriets afgørelser herom er beskrevet i vedlagte notat af 19. juni 1995 vedrørende behandling af ansøgninger om opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 2 (nu udlændingelovens § 9 b). Notatet vedlægges som bilag X.

Det skal i den forbindelse generelt bemærkes, at udlændingeloven er ændret siden udfærdigelsen af notatet, og at notatets henvisninger til udlændingelovens bestemmelser derfor ikke længere er tidssvarende. Notatet kan således alene anvendes i forbindelse med en beskrivelse af de praktiske procedurer for behandling af sager om humanitær opholdstilladelse i kontoret.

For så vidt angår notatets afsnit 2.1. om opsættende virkning, skal det bemærkes, at det nu følger af udlændingeloven, at en ansøgning om humanitær opholdstilladelse har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis ansøgningen indgives i tilknytning til forkyndelsen for udlændingen af udrejsefristen i forbindelse med afslaget på asyl.

For så vidt angår notatets afsnit 2.2. om hvilke akter, der skal være tilgået sagen, før en afgørelse kan træffes, kan det tilføjes, at det i visse tilfælde kan være relevant at udsætte en sag og indhente yderligere oplysninger.

Som et eksempel herpå kan nævnes, at der kan være behov for en uddybning af oplysninger om en ansøgers helbredsforhold, eller behov for en lægelig vurdering af en ansøgers aktuelle helbredstilstand, f.eks. fordi de eksisterende oplysninger i sagen herom ikke længere anses for at være tidssvarende, eller fordi de eksisterende oplysninger ikke er egentlige lægelige oplysninger eller ikke anses for at være afgivet på objektivt grundlag.

I sådanne tilfælde anmodes ansøgeren eller dennes advokat om at fremskaffe de nødvendige oplysninger. Endvidere kan det i nogle tilfælde være praktisk hensigtsmæssigt telefonisk at anmode en advokat om at give sit samtykke til, at ministeriet selv retter henvendelse til den relevante læge. Det bemærkes, at der primo 2003 er indgået en aftale mellem Integrationsministeriet og DADL (Den Almindelige Danske Lægeforening) om indhentelse af lægelige oplysninger til brug for behandling af ansøgninger om helbredsbetaget opholdstilladelse eller visum

Som et andet eksempel herpå kan nævnes, at det kan være nødvendigt at indhente oplysninger via Udenrigsministeriet eller via en dansk ambassade i det relevante land, f.eks. for at få oplysninger om behandlingsmulighederne i det pågældende land eller oplysninger om, hvorvidt den medicin, som den konkrete ansøger får, er tilgængelig i landet. I sådanne tilfælde tilskrives enten Udenrigsministeriet eller den relevante ambassade, ligesom parten modtager kopi af høringen. Når ministeriet modtager svar på sin høring, vurderes det – alt afhængig af indholdet af svaret – om svaret skal sendes til partshøring.

For så vidt angår notatets afsnit 2.5. og 5.4. om fastsættelse af udrejsefrist, skal det bemærkes, at udrejsefristen nu som udgangspunkt fastsættes til straks i alle sager, uanset om sagen har været afgjort som åbenbart grundløs eller har været behandlet i Flygtningenævnet.

For så vidt angår notatets afsnit 3.4. om genoptagelse af en sag om humanitær opholdstilladelse, bemærkes det, at det nu følger af udlændingeloven, at i sager, hvor en udlændings udrejsefrist er overskredet, har en ansøgning om genoptagelse ikke opsættende virkning, medmindre ganske særlige omstændigheder taler derfor. Det følger nu endvidere af udlændingeloven, at ministeriet ikke behandler en ansøgning om genoptagelse, hvis myndigheden ikke er bekendt med udlændingens opholdssted.

3.2.4. Øvrige sagsområder

Ministeriets praktiske behandling af klager på området øvrige sager omfatter klager over afslag på opholdstilladelse som uledsaget mindreårige asylansøgere og udsendelseshindret, klager over afgørelser om motivationsfremmende foranstaltninger, herunder madpakke-afgørelser (afgørelser om, at en asylansøger alene skal have dækket sine udgifter til kost, logi og sundhedsmæssige ydelser), klager over afgørelser om anmodning om overførsel/tilbageførsel til et andet EU-land efter Dublinkonventionen, klager over visse afgørelser om afvisning og frihedsberøvelse samt klager over afgørelser om modenhed, anmodninger om genoptagelse af ovenstående sager og klager over sagsbehandlingen i første instans i forbindelse med ovenstående sager.

Alle afgørelser, der påklages til ministeriet, er truffet af Udlændingestyrelsen i første instans undtagen afgørelser om frihedsberøvelse, der træffes af den stedlige politimester eller Rigspolitiet.

En klage over en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen kan indgives enten til Udlændingestyrelsen eller til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Hvis en klage over en sådan afgørelse indgives til ministeriet, indleder ministeriet sagsbehandlingen med at undersøge, om der er behov for at anmode klager om en fuldmagt. Hvis det er nødvendigt at anmode om en fuldmagt, skriver ministeriet til klageren og beder om en fuldmagt, hvorefter ministeriet ikke foretager sig videre, før en sådan fuldmagt er modtaget.

Hvis det ikke er nødvendigt at anmode klager om en fuldmagt – og i de tilfælde, hvor ministeriet har modtaget en nødvendig fuldmagt – fremsender ministeriet en kopi af klagers henvendelse til Udlændingestyrelsen og anmoder Udlændingestyrelsen om udlån af sagens akter og om en udtalelse om sagen. Klager orienteres samtidig herom.

Når ministeriet modtager sagens akter og en udtalelse fra Udlændingestyrelsen om sagen, vurderer sagsbehandleren, om sagen er klar til afgørelse, eller om yderligere sagsskridt er påkrævet, f.eks. i form af en høring af parten, hvor ministeriet anmoder klager om at fremkomme med eventuelle yderligere kommentarer inden en angiven frist.

Hvis klager fremkommer med yderligere bemærkninger til sagen, vurderer sagsbehandleren, om de nye oplysninger giver anledning til yderligere sagsskridt i sagen.

Som eksempler på yderligere sagsskridt kan nævnes en anmodning om en supplerende udtalelse om sagen fra Udlændingestyrelsen – her gentages hele den ovenfor beskrevne procedure – eller en anmodning til klager om at fremsende yderligere dokumentation til støtte for de anførte påstande.

Når sagen herefter er klar til afgørelse, udarbejder sagsbehandleren et udkast til en afgørelse, som lægges til en af kontorets underskrivere. Underskriveren gennemgår herefter sagen og kommer eventuelt med tilføjelser og rettelser, hvorefter sagen underskrives og afsendes med kopi af afgørelsen til Udlændingestyrelsen til orientering. Herefter er sagen afsluttet.

Hvis klagen indgives til Udlændingestyrelsen, fremsender styrelsen klagen sammen med sagens akter og en udtalelse om sagen til ministeriet.

Sagsbehandleren vurderer herefter, om sagen er klar til afgørelse, eller om yderligere sagsskridt er påkrævet efter den ovenfor beskrevne procedure.

En klage over Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forbindelse med behandling af en sag, som henhører under området af øvrige sager, behandles efter den ovennævnte procedure i sager om klage over en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen. Klagen kan indgives enten til Udlændingestyrelsen eller til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.

Når ministeriet modtager en anmodning om genoptagelse af en afsluttet sag, vurderer sagsbehandleren, om sagen er klar til afgørelse med det samme, eller om yderligere sagsskridt er påkrævet. Herefter følges den ovennævnte procedure som nævnt i klagesagen. I få tilfælde vil en anmodning om genoptagelse nødvendiggøre, at sagen sendes til fornyet første behandling i Udlændingestyrelsen.

Hvis der klages over en afgørelse om frihedsberøvelse truffet af den stedlige politimester eller Rigspolitiet, foretager ministeriet en høring af Rigspolitiet i stedet for Udlændingestyrelsen. Herudover følges samme procedure som ved behandling af klager over Udlændingestyrelsens afgørelser.

Ministeriets afgørelser kan indbringes for Folketingets Ombudsmand, ligesom afgørelserne – hvis visse betingelser er opfyldt – kan indbringes for domstolene.

Det skal endelig – for alle typer af ministeriets sager – bemærkes, at udlændingeafdelingens kontorer varetager forskellige generelle opgaver, eksempelvis besvarelse af generelle henvendelser

vedrørende de enkelte kontors sagsområder. Endvidere udfærdiger kontorerne udkast til besvarelse af spørgsmål fra medlemmer af Folketinget samt udkast til besvarelse af borgerhenvendelser til ministeren vedrørende kontorenes sagsområder.

3.2.5. Dansk indfødsret

Indfødsretskontoret tager sig af konkrete og generelle sager vedrørende dansk indfødsret, herunder forberedelse af de årlige naturalisationslove, fastsættelse af generelle retningslinier for behandling af indfødsretssager og behandling af klager over statsamternes administration af indfødsretslovgivningen. Kontorets økonomi, administration og praksis for meddelelse af indfødsret vil ikke blive behandlet yderligere i nærværende rapport under henvisning til, at meddelelse af indfødsret forbliver et fællesanliggende efter overdragelsen af udlændingeområdet til ~~Færøernes Landsstyre~~ de færøske myndigheder. Der henvises dog til kapitel 10 for en nærmere overvejelse af den fremtidige behandling af indfødsretsspørgsmål efter overdragelsen af udlændingeområdet til Færøerne.

3.2.6. Sekretariatsbetjening af Flygtningenævnet

Integrationsministeriet stiller sekretariatsbetjening til rådighed for Flygtningenævnet, jf. Flygtningenævnets forretningsordens §§ 9-12. Flygtningenævnet behandler klager over Udlændingestyrelsens afgørelser i 1. instans vedrørende asyl og er et uafhængigt kollegialt domstolslignende forvaltningsorgan, der ikke kan modtage direktiver fra regering eller Folketing i vurderingen af asylspørgsmål.

Sekretariatets arbejde består nærmere i, at det forbereder de konkrete klagesager, der skal behandles i Flygtningenævnet, yder sekretariatsbestand i forbindelse med nævnets møder, udarbejder et resumé af sagens faktiske oplysninger, der sammen med ansøgerens forklaring under selve nævnsmødet danner det skriftlige grundlag for den endelige beslutning i sagen, tilrettelægger nævnsmøderne, herunder beskikker sekretariatet advokater, berammer møderne samt indkalder ansøger, tolk, advokat, Udlændingestyrelsen og nævnets medlemmer, bistår formanden og næstformændene med udfærdigelse af udkast til afgørelser vedrørende spørgsmål om genoptagelse af asylsager og besvarelse af andre henvendelser i konkrete asylsager, ajourfører og supplerer løbende nævnets baggrundsmateriale, bidrager til udarbejdelse af høringer i konkrete sager og om generelle forhold i de lande, hvorfra Danmark modtager asylansøgere, bistår Flygtningenævnet med

undersøgelse af juridiske problemstillinger, udarbejdelse af notater, udarbejdelse af oversigter over nævnets praksis, besvarelse af henvendelser fra andre myndigheder eller institutioner samt udarbejdelse af udkast til formandskabets beretninger om nævnets virksomhed, udarbejder og udgiver 'Information fra Flygtningenævnet', som indeholder orientering om nævnets arbejde, herunder nævnets praksis og aktuelle asylretlige problemstillinger. Der henvises vedrørende nærmere oplysninger om Flygtningenævnets arbejde til afsnit 3.3. nedenfor.

3.2.7. Økonomi og administration

3.2.7.1. Udlændingeafdelingens ressourceforbrug

Figur 1 illustrerer Integrationsministeriets udgifter til Udlændingeafdelingens ansatte og til drift inklusiv udgifter til husleje, IT, administration m.v. for 2002. De anslåede udgifter for 2003 fremgår af figur 2. Det bemærkes i den forbindelse, at der i de forventede udgifter for 2003 er indregnet en opjustering af antallet af medarbejdere i 3. udlændingekontor med henblik på behandlingen af mængden af ansøgninger om humanitære opholdstilladelser.

Figur 1.

2002					
	Normering uden studenter	Lønsum	Lønoverhead ¹	Driftoverhead ²	I alt
1.u.	20	6.887.427	911.413	2.153.806	9.952.647
2.u.	8	3.300.240	364.565	861.522	4.526.328
3.u.	21	6.150.267	956.984	2.261.496	9.368.747
F.n.'s sekr.	44	13.490.904	2.027.439	4.791.142	20.309.484
	93	29.828.838	4.260.401	10.067.967	44.157.206
1) Kontorenes andel af lønudgifter til personale-, løn-, regnskabs- og IT-administration					
2) Kontorenes andel af fællesudgifter til husleje, IT m.v.					

Figur 2.

2003 - forventede udgifter

	Normering uden studenter	Lønsum	Lønoverhead ¹	Driftsoverhead ²	I alt
1.u.	20	8.043.063	1.002.612	2.799.015	11.844.691
2.u.	8	3.302.862	401.045	1.119.606	4.823.513
3.u.	27	8.908.968	1.353.527	3.778.670	14.041.165
F.n.'s sekr.	44	13.556.994	2.230.311	6.226.408	22.013.713
	99	31.650.213	4.987.495	13.923.699	52.723.082

1) Kontorernes andel af lønudgifter til personale-, løn-, regnskabs- og IT-administration

2) Kontorernes andel af fællesudgifter til husleje, IT m.v.

3.2.7.2. Redegørelse for antallet af sager, som er afgjort, og som er indgået i ministeriet i 2002**2002**Indkomne sagerAfgjorte sager2[1]1.u.23281795

3.u.

Sager om humanitær opholdstilladelse	1151	Sager om humanitær opholdstilladelse	515
Visumsager	1380	Visumsager	544
Andre sager	711	Uledsagede mindreårige asylansøgere	52
		Udsendelseshindrede	53
		Madpakke-sager	29
		Andre motivationsfremmende afgørelser	10
		Dublinsager	205
		Frihedsberøvelse	ej statistik
F.n.'s sekr.3[2]	3772		2071

3.2.7.3. Redegørelse for antallet af sager, som forventes afgjort og indgået i ministeriet i 2003

Figur 4 illustrerer antallet af forventede indkomne og afgjorte sager i Udlændingefdelingens kontorer i 2003. Der gælder for figur 4 tilsvarende som for figur 2, at der ikke er medtaget beregninger på 2.udlændingekontors arbejde.

2003

Indkomne sager

Afgjorte sager

1.u.
3.u.
se nedenfor

Kontoret forventer et sagsantal mindst svarende til 2002.

Kontoret forventer et sagsantal mindst svarende til 2002.

F.n.'s sekr. 17004[3]

22735[4]

Vedrørende 3.U - prognose for 2003

Vedrørende sager om humanitær opholdstilladelse

Kontoret har i perioden fra den 1. januar 2003 til den 30. juni 2003 modtaget 1.2426[5] nye førstegangsansøgninger om humanitær opholdstilladelse. Det kan endvidere oplyses, at 3.

Formateret: Lige margener, Niveau 1

Formateret: Lige margener

[1] For så vidt angår afgjorte sager i 3. udlændingekontor i 2002 bemærkes det, at statistikken er opgjort som antallet af afgjorte sager og ikke som antallet af personer, der er omfattet af den enkelte sag. Det bemærkes endvidere, at de opgjorte tal også omfatter antallet af afgjorte genoptagelsessager. Dette gælder dog ikke antallet af afgjorte sager om humanitær opholdstilladelse. Der tages forbehold for opgørelsens validitet på baggrund af, at opgørelsen af tallene er baseret på manuelle opgørelser samt opgørelser trukket fra registre.

[2] Det bemærkes, at Flygtningenævnet i 2002 udover det oplyste sagsantal traf afgørelse om genoptagelse i 400 sager. Nævnet fører ikke statistik med, hvor mange ansøgninger om genoptagelse der er indkommet i året. For nærmere

udlændingekontor i juni, juli og august 2003 har modtaget 228 nye førstegangsansøgninger om humanitær opholdstilladelse.

Kontoret har i perioden fra den 1. januar 2003 til den 30. juni 2003 truffet afgørelse i 694 sager⁷[6]. Kontoret forventer i perioden fra den 1. juli 2003 til den 31. december 2003 at behandle 1.208 sager. Produktionsprognosen for 2003 er således i alt 1.902 sager.

Kontoret skal bemærke, at tilgangsprognosen for 2003 på grund af lovændringen vedrørende reglerne om opsættende virkning, der trådte i kraft den 1. maj 2003, er relativ høj. Der blev i forbindelse med lovændringen etableret en overgangsordning for den gruppe af asylansøgere, hvis sager pr. 1. maj 2003 verserede for Flygtningenævnet, hvorved denne gruppe fik en frist for at indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse. Af de 1.229 nye førstegangsansøgninger, som kontoret modtog i løbet af de første seks måneder af 2003, blev 707 ansøgninger indgivet i perioden fra den 1. maj 2003 til den 30. juni 2003.

Vedrørende visumsager

Kontoret har i perioden fra den 1. januar 2003 til den 30. juni 2003 modtaget 744 nye visumklagesager. Kontoret forventer i perioden fra den 1. juli 2003 til den 31. december 2003 at modtage 656 nye visumklagesager. Tilgangsprognosen for 2003 er således i alt 1.400 sager.

Kontoret forventer i hele 2003 at kunne behandle 1.250 visumklagesager.

Tilgangsprognosen for 2003 er beregnet på baggrund af tilgangstallet for 2002 sammenholdt med tilgangstallet for de første seks måneder af 2003.

Ministeriet henviser herved til mail af 15. juli 2003, hvorved den færøske del af arbejdsgruppen oplyste, at en endelig omskrivning af kapitel 5 (nu kap. 4) afventermodtagelse af ministeriets sammenskrivning af ressourceforbruget på udlændingeområdet.

Formateret: Lige margener, Niveau 1

Formateret: Lige margener

Formateret: Lige margener, Niveau 1

Formateret: Lige margener

Antallet af sager, som er afgjort i 2002 i 1. udlændingekontor:

~~Kontoret behandler sager om familiesammenføring, opholdstilladelser vedrørende uddannelse, erhvervsarbejde, au pair, praktikanter, sager om ud og afvisning samt administrativ frihedsberøvelse. Endvidere behandler kontoret generelle henvendelser og betjener ministeren indenfor området.~~

~~I 2002 afsluttede kontoret behandlingen af 1804 sager indenfor området. Der foreligger ikke en nærmere opgørelse af antallet af de forskellige sager indenfor området.~~

Formateret: Normal, Mellemrum Før: 0 pkt., Efter: 0 pkt., Linjeafstand: enkelt

oplysninger om Flygtningenævnets sagsmængde henvises til Flygtningenævnets 11. beretning 2002 og Årsrapport for Flygtningenævnet 2002, begge www.fln.dk.

[3] Flygtningenævnets Sekretariat har oplyst, at opgørelsen over forventede indkomne sager i 2002 alene er baseret på Udlændingestyrelsens spontansager.

[4] Det bemærkes, at antallet af afgjorte sager dækker over 2073 sager afgjort på mundtligt navn og 200 sager afgjort på skriftligt navn. Herudover forventes 300 sager frafaldet.

[5] Tallet er baseret på træk fra udlændingeregistret.

[6] Tallet er baseret på et træk fra udlændingeregistret.

Antallet af indgåede sager i 1. udlændingekontor i 2002:

Indenfor kontorets område er der samlet indgået 2309 sager i 2002.

Redegørelse for Antallet af sager, der i 1. udlændingekontor behandles vedrørende ophold i Færøerne

Ministeriet behandler årligt meget få sager om familiesammenføringer i Færøerne. Det anslås, at kontoret årligt behandler 5-10 sager indenfor området.

Redegørelse for antallet af sager, der i 3. udlændingekontor behandles vedrørende ophold i Færøerne

Sager om humanitær opholdstilladelse

Ministeriet har ikke hidtil behandlet sager om humanitær opholdstilladelse vedrørende ophold i Færøerne.

Visumsager

Ministeriet behandler årligt meget få visumsager (mellem nul og fem) vedrørende visum til Færøerne.

Øvrige sager

Ministeriet har ikke hidtil behandlet sager i kategorien øvrige sager vedrørende ophold i Færøerne.

Antallet af sager, som er afgjort i 2002 i 3. udlændingekontor:

Kontoret behandler blandt andet sager om humanitær opholdstilladelse samt klagersager om visum, opholdstilladelse til uledsagede mindreårige asylansøgere, der ikke gennemgår den normale asylprocedure eller meddeles afslag på asyl. Herudover behandler andre klagesager vedrørende hovedsagligt asylrelaterede spørgsmål.

Det skal vedrørende nedennævnte opgørelser bemærkes, at statistikken er opgjort som antallet af afgjorte sager og ikke som antallet af personer, der er omfattet af den enkelte sag. Det bemærkes endvidere, at de opgjorte tal også omfatter antallet af afgjorte genoptagelsessager. Dette gælder dog ikke antallet af afgjorte sager om humanitær opholdstilladelse. Der tages forbehold for

opgørelsernes validitet på baggrund af, at opgørelsen af tallene er baseret på manuelle opgørelser samt opgørelser trukket fra registre.

Afgjorte sager

Sager om humanitær opholdstilladelse	515
Visumsager	544
Uledsagede mindreårige asylansøgere	52
Udsendelseshindrede	53
Madpakke-sager	29
Andre motivationsfremmende afgørelser	10
Dublin-sager	205
Frihedsberøvelse	ej-statistik

Antallet af indgåede sager i 3. udlændingekontor i 2002:

Sager om humanitær opholdstilladelse:	1152
Visum-sager:	1380
Andre sager:	711

Det skal vedrørende ovennævnte opgørelse bemærkes, at statistikken er opgjort som antallet af indgåede sager og ikke som antallet af personer, der er omfattet af den enkelte sag. Det bemærkes endvidere, at de opgjorte tal ikke omfatter indgåede anmodninger om genoptagelse af tidligere afgjorte sager. Der tages forbehold for opgørelsens validitet på baggrund af, at opgørelsen af tallene er baseret på manuelle opgørelser samt opgørelser trukket fra registre.

For så vidt angår det aktuelle ressourceforbrug i 2003 i form af antal årsværk, kan oplyses følgende om en række konkrete sagsområder i 3. udlændingekontor:

Sager om humanitær opholdstilladelse

7 årsværk

Sektionen er dog midlertidigt blevet tilført yderligere årsværk med henblik på nedbringelse af en større pukkel af sager, og det forventes, at sektionen fra omkring den 1. juni 2003 og resten af året vil bestå af i alt 23 årsværk. Der henvises til ovenstående figur 2.

Visumsager

7½ årsværk

Øvrige sager

4 årsværk

Redegørelse for antallet af sager, der i 3. udlændingekontor behandles vedrørende ophold i Færøerne

Sager om humanitær opholdstilladelse

Ministeriet har ikke hidtil behandlet sager om humanitær opholdstilladelse vedrørende ophold i Færøerne.

Visumsager

Ministeriet behandler årligt meget få visumsager (mellem nul og fem) vedrørende visum til ophold i Færøerne.

Øvrige sager

Ministeriet har ikke hidtil behandlet sager i kategorien øvrige sager vedrørende ophold i Færøerne.

3.2.8. Prøvelse af ministeriets afgørelser

Genoptagelse

Det almindelige forvaltningsretlige princip om remonstration af en afgørelse medfører, at Udlændingestyrelsen efter at have truffet afgørelse i en sag på anmodning fra afgørelsens adressat

Kommentar [lau1]: Evt. udgår er ikke tilsvarende opgjort for 1u – desuden synes tallene ikke at være opdateret eller passe med figur 2

eller andre, der repræsenterer denne, kan genoptage sagens behandling såfremt væsentlige, nye oplysninger, der ville have medført en ændret afgørelse i sagen, senere foreligger.

I de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen modtager en klage over en af styrelsen truffet afgørelse, vil styrelsen kunne behandle sagen forud for fremsendelse til videre behandling i ministeriet som klagesag, efter de almindelige forvaltningsretlige principper herom.

Det bemærkes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen i visse nærmere regulerede tilfælde er forpligtet til indenfor en nærmere angivet tidsfrist at behandle nye oplysninger i en udlændingesag som en anmodning om genoptagelse, i stedet for som en ny ansøgning. Der henvises i den forbindelse til princippet i boligkravsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, vedrørende sager, hvor Udlændingestyrelsen har givet afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 6, idet den herboende ikke har godtgjort at råde over sin egen bolig af rimelig størrelse, og afslaget er indbragt for ministeriet, hvorefter den pågældende erhverver en ny bolig, inden ministeriet træffer afgørelse i sagen.

I disse tilfælde sondres der mellem råden over egen bolig, der indtræder inden tre måneder efter den oprindelige indgivelse af ansøgning, i hvilke tilfælde oplysningerne behandles som en anmodning om genoptagelse, og råden, der indtræder mere end tre måneder efter den oprindelige indgivelse af ansøgningen, hvor oplysningerne betragtes som en ny ansøgning.

Den for Færøerne gældende udlændingelov rummer i § 9, stk. 11, en tilsvarende bestemmelse vedrørende boligkrav. Der er dog ikke for Færøernes vedkommende indført regulering svarende til boligkravsbekendtgørelsen.

En anmodning om genoptagelse af en afgørelse truffet af ministeriet har som udgangspunkt ikke opsættende virkning med mindre ganske særlige grunde taler derfor. Det følger nærmere af udlændingeloven, at anmodninger om genoptagelse af afgørelser truffet af integrationsministeren efter § 9 b (humanitære opholdstilladelser) samt afgørelser efter § 7 ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre den myndighed, der har truffet afgørelsen, træffer beslutning herom, jf. udlændingelovens § 33, stk. 7.

Er udlændingens udrejsefrist overskredet, har en ansøgning om genoptagelse ikke opsættende virkning, med mindre ganske særlige grunde taler derfor.

Er den myndighed, der anmoder om sagens genoptagelse, ikke bekendt med udlændingens opholdssted, behandles en genoptagelsesansøgning efter udlændingelovens §§ 7, 9 b, og 9 c, ikke, hvis udlændingen oprindeligt har indgivet en ansøgning efter § 7, jf. udlændingelovens § 33, stk. 8.

En anmodning om genoptagelse tillægges som hovedregel alene opsættende virkning i tilfælde, hvor der er fremkommet væsentlige nye oplysninger til sagen, og hvor der er grundlag for at antage, at disse kan føre til en ændret vurdering af sagen. Det forhold, at en anmodning om genoptagelse fremsættes efter udrejsefristens udløb forhindrer ikke i sig selv, at tillægge denne opsættende virkning.

Ministeriet modtager forholdsvis et mindre antal anmodninger om genoptagelse af de behandlede sager årligt. Disse anmodninger medfører ikke i almindelighed sagsbehandling af mere ressourcekrævende karakter.

Den for Færøerne gældende udlændingelov indeholder i lovens § 33 bestemmelser, der i vidt omfang svarer til udlændingelovens bestemmelser ovenfor. Er en udlændings udrejsefrist overskredet, har en ansøgning om genoptagelse efter udlændingelovens §§ 7 og 9, stk. 2, nr. 2, ikke opsættende virkning, i medfør af § 33, stk. 7. Anordningen indeholder ikke en bestemmelse svarende til udlændingelovens § 33, stk. 8.

Domstolsprøvelse

Det følger af udlændingelovens § 52, at endelige administrative afgørelser vedrørende nægtelse af opholdstilladelse med henblik på varigt ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, bortfald, inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en sådan tilladelse, udvisning efter § 25 b af en udlænding, som er omfattet af EF-reglerne, jf. § 2, eller udvisning efter § 25 a af en udlænding, som a) er statsborger i et andet nordisk land og har fast bopæl i Danmark eller b) er omfattet af EF-reglerne, jf. § 2, inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt udlændingen af denne kan kræves indbragt til prøvelse for den ret, hvor udlændingen har bopæl, eller, hvis udlændingen ikke har bopæl noget sted i riget, for Københavns Byret.

Bestemmelsen rummer mulighed for en særlig nem adgang til domstolsprøvelse i disse tilfælde, idet det er Udlændingestyrelsen, der efter § 52, stk. 2, fremsender sagens akter med oplysning om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes samt sagens beviseligheder til retten, ligesom det er styrelsen, der i givet fald procederer sagen for domstolene.

Ministeriet deltager således normalt ikke i hverken forberedelsen eller gennemførelsen af retssagerne, i modsætning til sager, der føres for landsretterne og Højesteret, hvor ministeriet bistår Kammeradvokaten med forberedelsen af sagerne.

Ud over den særlige adgang til domstolsprøvelse i udlændingelovens § 52 henvises til Danmarks Riges Grundlovs § 63, der hjemler den almindelige adgang til at indbringe forvaltningens afgørelser for domstolene.

Anordning nr. 182 af 21. marts 2001 rummer en tilsvarende mulighed for indbringelse for retten via Udlændingestyrelsen, dog således, at sager vedrørende afslag, bortfald, nægtelse af forlængelse eller inddragelse af opholdstilladelse tillige prøves vedrørende familiesammenføring af forældre over 60 år med herboende børn, samt at sager, der vedrører udlændinge omfattet af EF-reglerne ikke er omfattet.

Folketingets Ombudsmand

Folketingets Ombudsmands virksomhed omfatter udlændingemyndighedernes virksomhed med undtagelse af Flygtningenævnet i medfør af udlændingelovens § 58 a, jf. nedenfor afsnit 3.3.5.3.

Når ministeriet modtager en klage fra Folketingets Ombudsmand med anmodning om en udtalelse, vil denne almindeligvis indebære en høring af Udlændingestyrelsen samt, hvor dette er påkrævet, en stillingtagen til, hvorvidt klagen skal tillægges opsættende virkning. Klager til Folketingets Ombudsmand tillægges i almindelighed ikke opsættende virkning, medmindre ganske særlige omstændigheder tilsiger dette.

Ministeriet tilstræber generelt at besvare henvendelser fra Folketingets Ombudsmand inden for 6 uger. Ved fremsendelsen vedlægges den aktuelle sags originale akter inklusiv eventuelle akter og udtalelser modtaget fra Udlændingestyrelsen. I tilfælde, hvor ministeriet anmodes om en supplerende udtalelse, søges denne besvaret indenfor en kortere frist. Ministeriet modtager i lighed med anmodninger om genoptagelse alene et forholdsvist mindre antal anmodninger om udtalelser fra Folketingets Ombudsmand sammenholdt med kontorets sagsmængde. Ministeriets sagsbehandling i forbindelse med afgivelsen af disse udtalelser antager dog i almindelighed en langt mere ressourcekrævende karakter.

Den for Færøerne gældende udlændingelov indeholder i udlændingelovens § 58 a en tilsvarende bestemmelse som anført ovenfor. ~~For så vidt angår Folketingets Ombudsmands kompetence ved en overdragelse af udlændingområdet til Færøerne henvises til rapportens kapitel 5 om interprovinsielretlige forhold, afsnit 5.3.~~

3.4. Lovforslag om ændring af udlændingeloven

Integrationsministeren fremsatte den 8. oktober 2003 forslag nr. L 6 til lov om ændring af udlændingeloven (Ændring af reglerne om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og styrket indsats mod ægteskaber, der indgås mod eget ønske). Efter forslaget skal lovændringen træde i kraft den 1. januar 2004.

Lovforslaget indebærer, at personer, der har haft dansk indfødsret i 28 år, ikke skal opfylde tilknytningskravet som betingelse for ægtefællesammenføring. Personer, der ikke har haft dansk indfødsret i 28 år, men er født og opvokset her i landet eller er kommet hertil som mindre børn og har haft deres opvækst her i landet og endvidere har haft mindst 28 års lovligt – i det væsentlige sammenhængende – ophold her i landet, vil i praksis tillige blive undtaget fra tilknytningskravet.

Lovforslaget indebærer endvidere en præcisering af, at det ægteskab eller samlivsforhold, som skal danne grundlag for ægtefællesammenføringen, skal være indgået efter begge parter eget ønske. I forbindelse med denne præcisering foreslås det, at det forhold, at der tidligere har været ægtefællesammenføringer i parternes nære familier, skal tale for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke er indgået eller etableret efter begge parter eget ønske.

Endvidere foreslås der indført en formodningsregel, som indebærer, at det, såfremt et ægteskab er indgået eller et samlivsforhold er etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, medmindre særlige grunde taler derimod, anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parter eget ønske.

Som nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede anses slægtninge i parternes bedsteforældres og bedsteforældres søskendes ret op- og nedstigende linje og stedforældre og deres slægtninge i ret op- og nedstigende linje.

Er ægteskabet eller samlivsforholdet indgået eller etableret mellem f.eks. en fætter og kusine, vil der således være en formodning for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke er indgået eller etableret efter begge parter eget ønske. Der vil på den baggrund som udgangspunkt skulle meddeles afslag på ægtefællesammenføring.

Kan ægtefællerne eller samleverne imidlertid godtgøre, at ægteskabet eller samlivsforholdet er indgået eller etableret efter eget ønske, kan der ikke meddeles afslag på ægtefællesammenføring under henvisning til, at det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parter eget ønske.

4. Arbejdsgruppens overvejelser vedrørende administration af opholdsområdet vedrørende Færøerne

4.1 Indledning

Dette kapitel indeholder, med udgangspunkt i beskrivelsen i kapitel 2 og 3, arbejdsgruppens foreløbige overvejelser vedrørende opholdsrådets struktur og organisering i Færøerne efter en overtagelse af sagsområdet. Afsnittet indeholder samtidig et overslag over hvilke økonomiske konsekvenser overtagelsen kan forventes at medføre.

I afsnit 4.2. berøres de generelle forudsætninger, som arbejdsgruppen har anvendt ved beskrivelsen af en færøsk administration af opholdsområdet, i afsnit 4.3 foretages en generel beskrivelse af administration af udlændingesager vedrørende Færøerne, i afsnit 4.4 beskrives de økonomiske konsekvenser, som overtagelsen vurderes at medføre, og i afsnit 4.5 er der overvejelser om praktiske forhold i forbindelse med overdragelsen.

4.2 Forudsætninger

Udkastet til en fremtidig myndighedsstruktur i Færøerne vedrørende opholdsområdet tager afsæt i gældende lovgivning i Færøerne på området og de opgaver, der skal varetages i kraft heraf.

Udkastet forudsætter, at der ikke sker væsentlige materielle ændringer i lovgivningen i forbindelse med overdragelsen. Det forventes derfor i princippet ikke at være påkrævet med væsentlige ændringer i myndighedsstrukturen i forhold til den eksisterende administrative ordning.

Myndighedsstrukturen i Danmark er indeholdt i beskrivelsen i kapitel 3 af de danske udlændingemyndigheders administration af opholdsområdet i dag..

4.3 Generelt vedrørende administration af udlændingesager vedrørende Færøerne

Opgaver og sagstyper på opholdsområdet er beskrevet i kapitel 3.

I forbindelse med overdragelsen påtænkes der ikke ændringer i udlændingeområdets funktionsmåde.

Opholdsområdet beror som det fremgår af kapitel 3 ressortmæssigt ved integrationsministeren i Integrationsministeriet, der forestår regelfastsættelsen, samtidig som ministeriet behandler visse typer ankesager, mens opholdssager førstestansbehandles i Udlændingestyrelsen.

Opholdsområdet vil efter overdragelsen bero ressortmæssigt ved den færøske justitsminister, i det færøske justitsministerium, Løgmlaráðið, der vil forestå regelfastsættelsen.

4.3.1. Sagsbehandling i første instans

Den færøske del af arbejdsgruppen anbefaler, at d~~Det~~ generelt – i videst muligt omfang – tilsigtes ~~generelt i videst muligt omfang~~ at friholde Løgmlaráðið for sagsbehandling af personsager. Denne målsætning gælder også for udlændingeområdet.

Førstestansbehandling af udlændingesager tilsigtes derfor henlagt til et nyoprettet direktorat. Direktoratet vil være underordnet Løgmlaráðið, men vil ikke i konkrete sager kunne pålægges konkrete tjenesteordrer.

Direktoratet vil skulle varetage de opgaver på opholdsområdet, der i dag varetages af Udlændingestyrelsen, dvs. træffe afgørelse i sager om henholdsvis familiesammenføring, arbejds- og opholdstilladelser, ud- og afvisningssager, bortfald og inddragelsessager og visa m.v.

4.3.2. Klageinstans

I henhold til ovenstående tilsigter den færøske del af arbejdsgruppens~~det~~, at loven i vid udstrækning skal afskære klageadgangen til justitsministeren, idet det generelt tilsigtes i videst muligt omfang at friholde Løgmlaráðið for sagsbehandling af personsager.

Klagesagsbehandlingen påtænkes derfor henlagt til det i justitsministeriets regi eksisterende klagenævnsekretariat - Føroya Kærustovnur (Færøernes Ankestyrelse) - der p.t. forbereder samtlige klagesager vedrørende told, skat og moms, stort set samtlige sagstyper på det sociale område, foruden klagesager vedrørende uddannelsesstøtte, og i øvrigt sekretariatsbetjener klagenævnene på disse områder.

Integrationsministeriet anslår, at der sammenlagt for samtlige sagstyper behandles ~~færre end 10-15 klagesager~~ årligt vedrørende Færøerne, overvejende vedrørende visum og familiesammenføring.

Henset til klagesagernes beskedne antal anser den færøske del af arbejdsgruppen s-konstruktionen med klagenævnshandling ~~for~~ ikke ~~for~~ at være hensigtsmæssig.

Den færøske del af arbejdsgruppen ~~Det~~ anbefaler ~~s~~ derfor, at Føroya Kærustovnur får selvstændig kompetence til at træffe afgørelse i klagesagerne, men dog med mulighed for at inddrage personer med anden relevant ekspertise i behandlingen af sagerne, hvor dette skønnes at være af betydning for sagens afgørelse.

Føroya Kærustovnur påtænkes i denne forbindelse reorganiseret, således at det fremover dels fortsætter med sine hidtidige klagenævnsekretariatsfunktioner, dels bliver et egentligt administrativt klageorgan.

Det nødvendige lovgrundlag, der giver Færøernes Ankestyrelse kompetence til som selvstændig myndighed at træffe afgørelser i klagesager på udlændingeområdet, forudsættes at være på plads samtidig med overtagelsen.

4.3.3. Løgmlaráðið

Løgmlaráðið vil være den øverste administrative myndighed på udlændingeområdet.

Den færøske del af arbejdsgruppen ~~Det~~ tilsigter ~~s~~ at friholde Løgmlaráðið for at sagsbehandle konkrete sager inden for udlændingeområdet, og herudover tilsigtes det ved lov at afskære klageadgangen til den færøske justitsminister.

Opgaverne for Løgmlaráðið vil omfatte lovforberedelse, retlig regulering, udfærdigelse af administrative forskrifter budgetlægning m.v.

Lovforberedelse og retlig regulering vil omfatte udarbejdelse af lovforslag og at tilsikre overholdelse af forpligtelser i henhold til konventioner og aftaler. Udarbejdelse af administrative forskrifter vil have til formål at sikre gennemførelse af lovgivning, god forvaltningsskik samt effektiv ressourceudnyttelse.

Løgðaráðgjafið vil i samarbejde med direktoratet og Føroya Kærustovnur forestå budgetlægningen, og i overensstemmelse med sædvanlig fremgangsmåde følge overholdelse af budgetter.

4.4. Økonomiske konsekvenser

4.4.1. Personale

Det fremgår af kapitel 3, at der ikke er danske forvaltningsorganer eller dansk administrativt personale i Færøerne, som beskæftiger sig særskilt med sagsbehandling af udlændingesager.

Det vil derfor ikke være aktuelt at overtage administrative organer eller personale i forbindelse med områdets overdragelse.

Der vil derfor skulle nyansættes personale ved Løgðaráðgjafið, ved det direktorat, der påtænkes oprettet, og eventuelt også ved det påtænkt reorganiserede Føroya Kærustovnur.

4.4.2. Ressourceforbrug i forhold i Danmark

Udlændingestyrelsen skønner, at der anvendes i alt anvendes et årsværk sagsbehandlingskapacitet på færøske udlændingesager. Hertil kommer den anslåede kapacitet, der anvendes i Integrationsministeriet. Ankesagerne er så få, at det er vanskeligt at estimere den præcise ressourceanvendelse hertil, og det er ikke muligt at estimere ressourceanvendelsen til den overordnede regelfastsættelse vedrørende Færøerne, idet den i meget vid udstrækning er en afledt funktion af den overordnede regelfastsættelse vedrørende Danmark.

I det danske administrative system profiterer udlændingeområdet vedrørende Færøerne – på grund af at regelgrundlaget er identisk eller sammenligneligt – i høj grad af at blive administreret sammen med udlændingeområdet vedrørende Danmark. Det er derfor ikke muligt at udsige noget umiddelbart heraf, om hvor ressourcekrævende Færøernes administration af udlændingeområdet kan forventes at blive.

4.4.3. Overordnet administration

Udviklingen på udlændingeområdet går i retning af en stadig stigende grad af harmonisering på udlændingeområdet. Det er desuden landsstyrets klare målsætning, at man skal bestræbe sig på at have en udlændingelovgivning og -praksis, som er meget lig den danske og de nordiske i øvrigt.

Områdets overordnede administration vil under denne forudsætning ikke være voldsomt ressourcekrævende; men kan som absolut minimum anslås til at skulle være ca. 1½ årsværk.

4.4.4. Sagsbehandling i første instans i Færøerne

Der er betydelige ”stordriftsfordele” ved at udlændingeområdet vedrørende Færøerne bliver administreret sammen med udlændingeområdet for Danmark. Den egentlige sagsbehandling af udlændingesager vil derfor være mere ressourcekrævende i Færøerne.

Den færøske del af arbejdsgruppen finder, at ~~Desuden tilsiger~~ almindelige hensyn til eventuelle habilitetsproblemer, fagligt niveau og driftssikkerhed desuden tilsiger, at der er et vist minimum af personale i det direktorat, der påtænkes oprettet. Det anslås, at direktoratet vil kunne løse sine opgaver med 3 akademiske årsværk, foruden minimum ½ årsværk til sekretærbistand mm.

Hertil kommer udgifter til sekretariatsbetjening, leje og køb af varer og tjenester, der kan variere forholdsvis meget, afhængig af fysisk placering og eventuel samdrift med andre administrative organer.

Direktoratet kunne med fordel også sagsbehandle personsager indenfor det person- og familieretlige område, og personalet ville i så fald skulle kvalificeres til at kunne sagsbehandle indenfor begge lovområder. Der ville kunne opnås betydelig fleksibilitet, samt en vis besparelse, herved.

4.4.5. KlageAnkesagssagsbehandling i Færøerne

Integrationsministeriet anslår at der behandles 10-færre end 15 klageankessager årligt vedrørende Færøerne, overvejende vedrørende visum og familiesammenføring.

Henset til klagesagernes beskedne antal vurderer Føroya Kærustovnur ikke, at der vil være behov for personaletilførsel i forbindelse hermed; men man forventer derimod at det vil være forbundet med betydelige udgifter at tilføre sig og vedligeholde kompetence på udlændingeområdet.

—Der kan dog være en vis formodning for, at antallet af klageansøgninger vil stige, når de færøske myndigheder overtager udlændingeområdet og dermed er i umiddelbar kontakt med brugerne hjemlige miljø.

4.4.6. Andet

Politiets opgaver og indsats på området forudsættes som udgangspunkt uændret, hvorfor der hverken kan forventes udgifter eller besparelser her.

4.4.7. Økonomisk overslag

De direkte personalerelaterede udgifter kan - under henvisning til ovenstående – med det personalebehov der regnes med i afsnit 4.4.2. og 4.4.3., anslås til 2.111.600 kr.

Færøsk centralforvaltnings organer med sammenlignelige opgaver har gennemsnitligt driftsudgifter, der svarer til 20% af lønudgiften.

Idet det sammenlagt beskedne sagsantal nødvendigvis vil medføre, at visse sagstyper vil være sjældne, vil der løbende være et ekstraordinært behov for at opkvalificere medarbejdere samt at købe ekspertbistand eller eksterne vurderinger af visse typer fakta. Det anslås derfor, at det på udlændingeområdet ikke vil være urealistisk at regne med, at de øvrige driftsomkostninger vil udgøre 35% af lønomkostningerne.

Hertil kommer at Føroya Kærustovnur anslået kan have behov for 500.000 kr. til udlændingeområdet.

Overtagelse af opholdsområdet kan under henvisning til ovenstående anslås til at medføre årlige udgifter som vist i tabel 4.1. nedenfor.

Tabel 4.1 anslåede årlige udgifter for opholdsområdet

	Lønninger mm.	Driftsudgifter i øvrigt	Sammenlagt
Løgmlaráðið	637.200	223.020	860.220
Direktorat (nyetableret)	1.474.400	516.040	1.990.440

Føroya Kærustovnur	250.000	250.000	500.000
Totalt	2.361.600	989.060	3.350.660

Opmærksomheden henledes på, at der her ikke er regnet med etableringsudgifter i forbindelse med selve overtagelsen, idet disse er vanskeligt estimerbare. Der vil næppe være tale om nævneværdige etableringsudgifter vedrørende Løgmlaráðið og Føroya Kærustovnur, mens der afhængig af fysisk placering, EDB-løsninger (eks. i forbindelse med faciliteter til sikker og effektiv kommunikation til LFY [Færøernes CPR], T&S og politiet) mm. kan være betragtelige etableringsudgifter vedrørende direktoratet. Denne type udgifter er imidlertid vanskeligt estimerbare forud for den operative planlægning af overtagelsen.

Det bemærkes i øvrigt, at de nødvendige organisatoriske ændringer bør foretages i god tid før overdragelsen, således at der er tid til at foretage den nødvendige oplæring/ efteruddannelse før overdragelsen. Der må påregnes at gå minimum 6 måneder hertil. Heraf følger at området vil skulle figurere med fulde omkostninger i den færøske finanslov et halvt år før overdragelsen.

4.5. Praktiske forhold i forbindelse med overdragelsen

4.5.1 Vedrørende videreførelse af praksis og uddannelse af personale

Da der ikke påtænkes materielle ændringer i lovgivningen i forbindelse med overtagelsen, vil det have betydning for service og retssikkerhed, herunder for ensartethed i sagsbehandlingen før og efter overtagelsen, at færøske og danske myndigheder er i dialog_samarbejder om uddannelse af personale og at_tilsikre_nødvendigt_kendskab_til gældende praksis.

Dette kan bl.a. gennemføres ved arbejdsophold for det færøske personale i Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet i forbindelse med overdragelsen, samt at de færøske myndigheder får adgang til relevante_de danske administrative forskrifter samt sagsbehandlingsvejledninger m.m.:-

Herudover kan der efter overdragelsen også være behov for, at personale ved de færøske myndigheder får mulighed for deltagelse i relevante kursus- og efteruddannelsesforløb for sagsbehandlere og kontorphonale under Integrationsministeriet mod betaling.

4.5.2. Vedrørende verserende sager på overdragelsestidspunktet

Formateret: Fremhævnng

På tidspunktet for overdragelsen af udlændingområdet til Færøerne vil der være et antal verserende sager vedrørende Færøerne i Udlændingestyrelsen. Endvidere kan der eventuelt være nogle få verserende færøske sager i Integrationsministeriet.

I henhold til forslaget til generel overtagelseslov vil udgangspunktet ved overdragelser blive, at sager, som på tidspunktet for et sagsområdes overgang til de færøske myndigheder er under behandling af en dansk myndighed, færdigbehandles af vedkommende færøske myndighed. Vedkommende danske minister kan dog i særlige tilfælde – efter aftale med det færøske landsstyre – bestemme, at visse nærmere bestemte sager skal færdigbehandles af vedkommende danske myndighed.

Man kunne, hvis man omvendt valgte at lade sagsbehandlingen fortsætte hos de respektive myndigheder tilsikre, at det er den myndighed, som har modtaget ansøgningen, klagen, etc., og måske har iværksat sagsbehandlingsskridt, der også træffer den endelige afgørelse i sagen. Der ville så ikke skulle ske en fysisk overdragelse af en verserende sag, en ny sagsbehandler ville ikke skulle sætte sig ind i en sag, som måske har været under behandling i lang tid, ansøgeren eller klageren vil ikke skulle orienteres om og forholde sig til, at sagen behandles af en ny myndighed, etc.

Omvendt kan der være tale om en sag, som netop er startet hos myndigheden, eller en sag, som må forventes at ville være aktiv i lang tid endnu, og i disse situationer vil det næppe være hensigtsmæssigt at fortsætte en sagsbehandling hos en myndighed, som i øvrigt ikke længere skal behandle sager vedrørende Færøerne.

Ved at lade alle sager på overdragelsestidspunktet overgå til behandling hos de færøske myndigheder, vil der desuden kunne tilsikres tættere kontakt til dansk praksis i de færøske myndigheder.

Der er ikke specielle forhold vedrørende opholdsområdet, der generelt tilsiger at hovedreglen i forslaget til overdragelseslov fraviges, men der kan tænkes at være sager, hvor det kan være konkret anledning til at bringe undtagelsesreglen i anvendelse.

5. Udlændingemyndighedernes administration af asylområdet

Dette kapitel redegør for udlændingemyndighedernes administration af asylområdet. Hovedparten af kapitlet er en redegørelse for de gældende danske forhold, hvorefter de færøske forhold

fortrinsvis vil blive belyst i den udstrækning, de afviger fra danske forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at der kun har været én sag om asyl på Færøerne inden for de senere år.

Som i de forudgående kapitler betegnes den danske udlændingelov for *udlændingeloven*, mens den færøske udlændingelov betegnes *den for Færøerne gældende udlændingelov*.

Formateret: Skrifttype: Kursiv

~~(KOMMENTAR: her siges der — modsat kapitel 3 — ikke noget generelt om graden af regelmæssighed mellem DK og FO)~~

5.1. Udlændingestyrelsen

Det overordnede grundlag for de danske udlændingemyndigheders behandling af asylansøgere er en række internationalt gældende regler og forpligtelser.

De internationale erklæringer og konventioner indebærer en internationalt anerkendt ret til at søge asyl. Ingen stat må således tvinge en asylansøger tilbage til oprindelseslandet, uden at der mindst ét sted er taget stilling til den pågældendes påstand om at være flygtning.⁸

I udlændingeloven er i §§ 7-8 fastsat de betingelser, der skal være opfyldt, for at en asylansøger kan blive anerkendt som flygtning.

Kommentar [lau2]: Skal uledsagede nævnes?

For at blive anerkendt som flygtning efter FN's flygtningekonvention skal udlændingen nære en velbegrunnet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, sit tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser.

I disse tilfælde vil asylansøgeren få konventionsstatus, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1.

En udlænding kan endvidere efter dansk ret få opholdstilladelse med beskyttelsesstatus, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, jf. udlændingelovens § 7, stk. 2.

⁸ Jf. artikel 14 i Verdenserklæringen om Menneskerettigheder af 10. december 1948, artikel 33 i Flygtningekonventionen af 28. juli 1951 og artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention af 4. november 1950.

Opholdstilladelse som flygtning kan nægtes, hvis udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land, eller hvis udlændingen har nær tilknytning til et andet land, hvor udlændingen må antages at opnå beskyttelse.

Efter udlændingelovens § 8 gives der opholdstilladelse til de såkaldte kvoteflygtninge – dvs. flygtninge, som allerede er anerkendt som sådan af UNHCR, og som befinder sig i flygtningelejre rundt omkring i verden. Hvert år på finansloven afsættes der midler til, at et nærmere antal kvoteflygtninge kan hentes til Danmark og få opholdstilladelse i Danmark som konventionsflygtninge.

Der eksisterer endvidere en række internationalt og regionalt anerkendte mindstekrav ved behandlingen af asylansøgninger som f.eks. eksistensen af en særskilt myndighed til asylsagsbehandling med adækvate sagsbehandlingsformer.⁹

Inden for EU-området gælder den såkaldte Dublin-konvention, der er tiltrådt af Danmark.¹⁰ Konventionen indebærer, at EU's medlemsstater er forpligtede til at sørge for, at enhver udlænding, der ved grænsen til eller på EU's område indgiver en asylansøgning til en medlemsstat, får denne ansøgning behandlet. Konventionen bygger endvidere på princippet om, at en asylansøgning kun skal behandles i ét medlemsland. I konventionen er det således ud fra nogle objektive kriterier fastlagt, hvilket EU-land der skal behandle asylansøgningen.

Når en asylansøgning indgives i Danmark, tager Udlændingestyrelsen stilling til, om sagen skal realitetsbehandles i Danmark, eller om et andet EU-land er forpligtet til at behandle sagen på baggrund af kriterierne i konventionen. Hvis ikke andre EU-lande er forpligtede til at realitetsbehandle sagen, eller den pågældende ikke kan afvises til et sikkert tredjeland, påbegyndes asylsagsbehandlingen i Danmark.

~~Den danske lovgivning for asylsagsbehandling er udarbejdet i overensstemmelse med de internationalt vedtagne regler og forpligtelser.~~

---

⁹ Jf. artikel 13 i *Den Europæiske Menneskerettighedskonvention* af 4. november 1950.

¹⁰ EF's konvention af 15. juni 1990 om fastsættelse af, hvilken stat der er ansvarlige for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater.

~~Lovgrundlaget for udlændingemyndighedernes asylsagsbehandling er primært udlændingeloven.¹¹ I loven er i §§ 7-8 fastsat de betingelser, der skal være opfyldt, for at en asylansøger kan blive anerkendt som flygtning.~~

Loven indeholder endvidere bestemmelser om bortfald og inddragelse af opholds- og arbejdstilladelser og om tilbageførsel/overførsel efter Dublin-konventionen samt kompetence- og klageregler, hvoraf det fremgår, at afslag på en asylansøgning, der ikke er afgjort i åbenbart grundløs-proceduren, kan påklages til Flygtningenævnet. Herudover indeholder loven endvidere regler for Flygtningenævnets sagsbehandling.

Desuden indeholder loven en række bestemmelser af administrativ karakter, herunder bestemmelser om indkvartering og underhold af asylansøgere.

Udlændingelovens regler for asylsager suppleres af anden lovgivning som f.eks. integrationsloven. I forhold til den danske asylprocedure er integrationsloven relevant i forhold til boligplacering i kommunerne. Således træffer Udlændingestyrelsen i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til en flygtning afgørelse om, i hvilken kommune den pågældende skal tage bopæl. Ansvar for flygtninge påhviler kommunalbestyrelsen fra udgangen af den første hele måned efter tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse til den pågældende.¹²

Der er endvidere fastsat regler for asylsagers behandling i Flygtningenævnet i Forretningsordenen for Flygtningenævnet.¹³

~~Udover udlændingeloven og integrationsloven er udlændingemyndighedernes sagsbehandling undergivet den øvrige offentlige lovgivning, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven.¹⁴~~

¹¹ Jf. lovbekendtgørelse nr. 685 af 24. juli 2003.

¹² Jf. § 10 og § 4, stk. 2, i lov nr. 316 af 28. april 2003 om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven).

¹³ Bekendtgørelse nr. 717 af 31. august 1995 om Forretningsordenen for Flygtningenævnet.

¹⁴ Jf. lov om offentlighed i forvaltningen (lov nr. 572 af 19. december 1985) og forvaltningsloven (lov nr. 571 af 19. december 1985).

~~Disse regler indeholder en række rettigheder for ansøgeren i forbindelse med sagsbehandlingen, herunder retten til at blive hørt, inden der træffes afgørelse, retten til efter anmodning at blive gjort bekendt med relevante oplysninger i sagen, retten til at møde med bistand eller lade sig repræsentere over for myndigheden, retten til at få en begrundelse for afgørelsen samt retten til klagevejledning i forbindelse med afgørelsen.~~

Overblik over asylsagsproceduren i Danmark

Nedenfor følger en overordnet gennemgang af de centrale dele af asylproceduren i Danmark. Asylproceduren er dog betydeligt mere kompliceret og indeholder langt flere sagsskridt end nedenfor beskrevet. En mere fyldestgørende gennemgang ~~følger derfor umiddelbart efter i afsnit 3.1.3.3. nedenfor. findes i bilag X.~~

Som vist i figur 1 kan udlændingemyndighedernes asylsagsbehandling opdeles i fire faser:

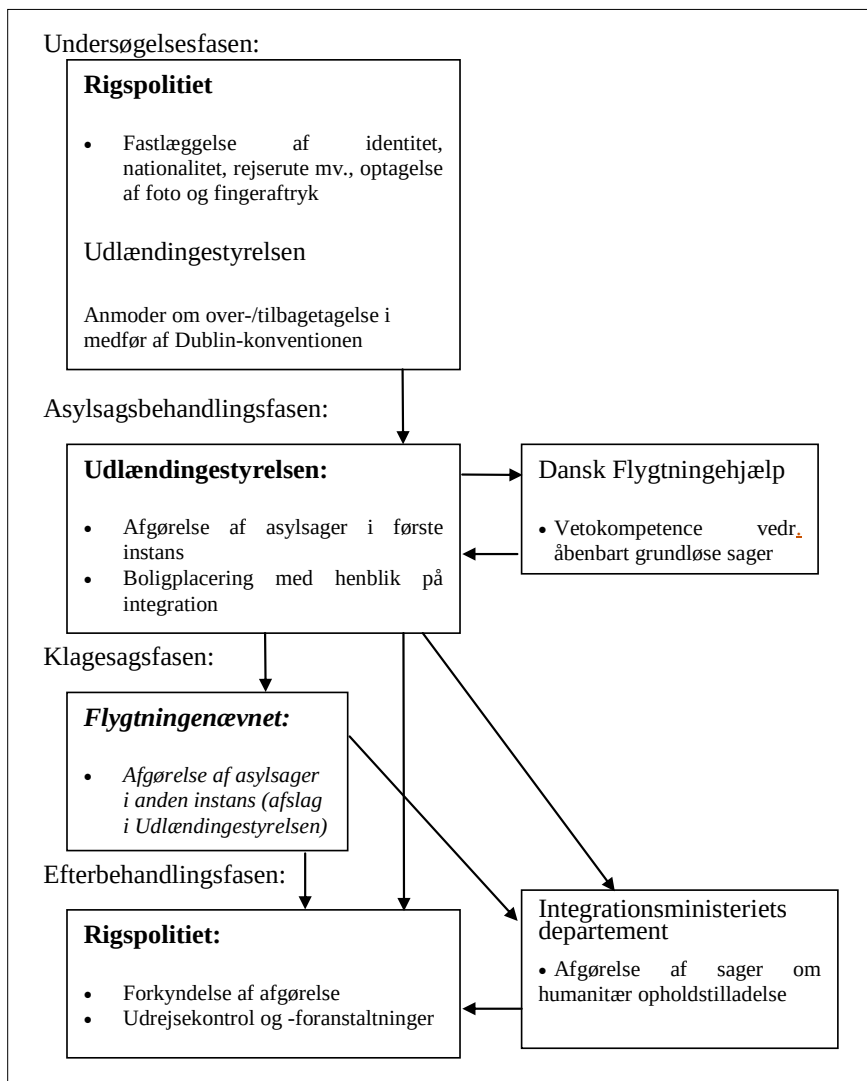
- Undersøgelsesfasen (Rigspolitiet, Udlændingestyrelsen)
- Asylsagsbehandlingsfasen (Udlændingestyrelsen)
- Klagesagsfasen (Flygtningenævnet)
- Efterbehandlingsfasen (Rigspolitiet/Integrationsministeriets departement)

Formateret: Indrykning: Venstre: 0,63 cm, Hængende: 0,63 cm, Punkttegn + Niveau: 1 + Justeret: 0,63 cm + Tabulator efter: 1,27 cm + Indrykning: 1,27 cm

Formateret: Skrifttype: Fed

Formateret: Skrifttype: Fed

Figur 1: Oversigt over den danske asylprocedure

Formateret: Indrykning: Venstre: 0 cm, Hængende: 0,25 cm, Punkttegn + Niveau: 1 + Justeret: 0 cm + Tabulator efter: 0,63 cm + Indrykning: 0,63 cm

Formateret: Indrykning: Venstre: 0 cm, Første linje: 0 cm, Punkttegn + Niveau: 1 + Justeret: 0 cm + Tabulator efter: 0,63 cm + Indrykning: 0,63 cm, Tabulatorstop: 0 cm, Listetabulator + Ikke med 0,63 cm

Under udlændingemyndighedernes asylsagsbehandling varetages indkvartering og underhold af asylansøgere af Udlændingestyrelsen i samarbejde med Dansk Røde Kors, Beredskabsstyrelsen og Hanstholm kommune. Ved ankomsten til Center Sandholm foretager Dansk Røde Kors en række indledende sundhedscheck mv., og der sker en foreløbig indkvartering af asylansøgeren.

I undersøgelsesfasen ved asylansøgerens ankomst til Danmark opretter Rigspolitiet sagen i Udlændingeregisteret og foretager en foreløbig afhøring af asylansøgeren med henblik på foreløbig fastlæggelse af identitet, nationalitet, rejserute mv. Der optages endvidere fotos og fingeraftryk. Herefter forelægger Rigspolitiet sagen for Udlændingestyrelsen, som på det foreliggende grundlag tager stilling til, om asylansøgningen skal realitetsbehandles.

Oftest er der behov for, at Rigspolitiet gennemfører yderligere undersøgelser vedrørende identitet, nationalitet og rejserute mv. primært med henblik på at belyse, om Danmark eller et andet EU-land er ansvarlig for behandlingen af asylansøgningen ifølge Dublin-konventionen, hvorfor sagen går retur til Rigspolitiet. Dette sker bl.a. via fingeraftryksforespørgelser. Når resultatet af disse undersøgelser foreligger, forelægges sagen på ny for Udlændingestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt asylansøgeren skal overføres til et andet EU-land i medfør af Dublin-konventionen, afvises til et sikkert tredjeland eller have ansøgningen realitetsbehandlet i Danmark. I undersøgelsesfasen udfylder asylansøgeren tillige et asylansøgningsskema om årsagen til, at han/hun søger asyl i Danmark.

I asylsagsbehandlingsfasen interviewer Udlændingestyrelsen asylansøgerne og indhenter eventuelle yderligere baggrundsoplysninger, foretager ægthedsvurdering af dokumenter mv., hvorefter det afgøres, om sagen skal fortsætte i normalprocedure eller i åbenbart grundløs-procedure.

Gives der afslag på asyl i normalprocedure, bliver asylsagen automatisk sendt til Flygtningenævnet. Hvis der gives tilladelse – enten af Udlændingestyrelsen eller af Flygtningenævnet – træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om boligplacering med henblik på integration i en kommune. Den lokale kommune står herefter for integrationen af flygtningen i Danmark og er ansvarlig for at tilbyde flygtningen et introduktionsprogram.

Åbenbart grundløs-proceduren anvendes i sager, der anses for at være enten udsigtsløse eller grundløse. I sådanne sager kan Udlændingestyrelsen give afslag uden klageadgang til Flygtningenævnet. Det er dog en betingelse, at Dansk Flygtningehjælp er enig i

Udlændingestyrelsens vurdering. Hvis Dansk Flygtningehjælp ikke er enig (den såkaldte vetoret), og Udlændingestyrelsen fortsat er af den opfattelse, at betingelserne for at give asyl ikke er opfyldt, meddeler Udlændingestyrelsen afslag, og sagen anses for påklaget til nævnet, der under visse betingelser kan behandle sagen på skriftligt grundlag og af formanden alene.

I klagesagsfasen får asylansøgere beskikket en advokat, og der afholdes møde i Flygtningenævnet. Nævnet kan stadfæste Udlændingestyrelsens afslag eller meddele asyl. Forkyndelse af Flygtningenævnets afgørelse sker som hovedregel under nævnsmødet. Ved meddelelse af afslag på opholdstilladelse overgår sagen til efterbehandlingsfasen. Her er der mulighed for at ansøge integrationsministeren om humanitær opholdstilladelse.

Ifølge almindelige forvaltningsretlige grundsætninger kan en sag genoptages, såfremt der foreligger nye oplysninger af væsentlig betydning for sagens afgørelse.

Anmodning om genoptagelse af en sag, hvori der er truffet endelig afgørelse, behandles af den myndighed, der sidst har taget stilling til sagen, dvs. har truffet den endelige afgørelse. Det betyder i praksis, at genoptagelse forekommer i relation til Udlændingestyrelsens afslag på asyl efter åbenbart grundløs-proceduren, Flygtningenævnets stadfæstelse af Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på asyl og Integrationsministeriets afslag på humanitær opholdstilladelse. Anmodning om genoptagelse har som udgangspunkt ikke opsættende virkning fsva. udrejsefristen.

I efterbehandlingsfasen har Rigspolitiet ansvaret for forkyndelse af afgørelsen i åbenbart grundløs-sagerne og i normalproceduresager, hvis ansøgeren ikke har fået afgørelsen forkyndt under nævnsmødet, ligesom Rigspolitiet efterfølgende drager omsorg for, at udrejse finder sted. For alle sager sættes udrejsefristen til straks, og Rigspolitiet kontrollerer, om udrejse har fundet sted. Ved manglende udrejse afklares det, hvorvidt ansøger vil udrejse frivilligt, eller om der skal ske tvangsmæssig udsendelse, og hvorvidt der er behov for fremskaffelse af nødvendige rejsedokumenter mv.

Nedenfor i figur 2 illustreres asylproceduren i yderligere detaljer – udskilles til selvstændigt bilag

Formateret: Fremhævnning

Fase 1: Undersøgelsesfasen – beskrivelsen af fase 1, 2 og 4 foreslås udskilt til selvstændigt bilag sammen med figur 2

Formateret: Fremhævning

Formateret: Fremhævning

Ansøger modtages i Center Sandholm (1.a)

En ansøgning om asyl indgives i Danmark til politiet. I praksis indgives de fleste ansøgninger enten ved indreisen eller i umiddelbar forbindelse hermed til politiet i en af grænsepolitikredsene eller efter indreisen – der som regel er illegal – ved henvendelse til Rigspolitiets afdeling i Center Sandholm.

Til brug for Udlændingestyrelsens afgørelse af om en udlænding, der ansøger om asyl, skal ud- eller afvises til et sikkert tredjeland, overføres eller tilbageføres efter reglerne i Dublin-konventionen eller have sin asylansøgning realitetsbehandlet i Danmark, foretager politiet en undersøgelse med henblik på at fastlægge udlændingens identitet, nationalitet og rejserute samt indhenter andre nødvendige oplysninger.

Center Sandholm er det nationale modtagecenter for asylansøgere i den indledende asylfase.

Dette betyder, at asylansøgere som udgangspunkt vil blive overført til Center Sandholm med henblik på undersøgelser i den indledende asylfase. Integrationsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at der forinden en overdragelse af udlændingområdet til Færøerne bør tages stilling til spørgsmålet om ophold for disse asylansøgere, jf. den for Færøerne gældende udlændingelovs § 42 a.

Ansøgers sag oprettes og tildeles et udlændingenummer i Udlændingeregisteret (1.b.)

Når en asylansøger ankommer til Center Sandholm – enten direkte eller overført fra en politikreds – opretter Rigspolitiet en sag i Udlændingeregisteret og tildeler udlændingen et udlændingenummer.

De foreløbige oplysninger om asylansøgeren vurderes, og den indledende sagsbehandling planlægges. Det vurderes herunder, om der skal ske frihedsberøvelse af asylansøgeren.

Ansøgerens identitet, bagage mv. undersøges (1.c)

Asylansøgeren visiteres, og eventuel bagage, køretøj mv. undersøges med henblik på at sikre identitetspapirer, rejsedokumenter eller andet, der kan give oplysninger om asylansøgerens identitet,

nationalitet og rejserute. Ansøgerens eventuelle personlige papirer og rejsehjemmel tages i bevaring og vedlægges sagen.

Foto, fingeraftryk og udstedelse af legitimationskort (1.d)

Der optages foto og fingeraftryk af asylansøgeren med henblik på identitetsundersøgelse. Ved ankomsten til Center Sandholm meddeles asylansøgeren et tidspunkt for optagelse af foto og fingeraftryk – ofte samme dag eller som målsætning senest 2 døgn efter ankomsten.

I forbindelse med, at der optages foto og fingeraftryk, udsteder Rigspolitiet et legitimationskort, der fungerer som asylansøgerens dokumentation for at være asylansøger i Danmark.

Der udfærdiges samtidig en særlig blanket med foto til brug for indlogeringen af asylansøgeren hos Dansk Røde Kors.

Afhøring af ansøger (1.e)

Som led i den indledende sagsbehandling afhører Rigspolitiet asylansøgeren under anvendelse af tolk. Er asylansøgeren mindreårig, vil der endvidere være en bisidder fra Røde Kors til stede under afhøringen. Afhøringen finder ofte sted umiddelbart i forbindelse med ankomsten til Center Sandholm men ellers som målsætning senest 5 hverdage herefter.

Formålet med afhøringen er at fastlægge asylansøgerens identitet og nationalitet, familieforhold, tilknytning til andre EU-lande og den benyttede rejserute, herunder særligt indrejsestedet såvel i EU som i Danmark. Der afhøres desuden om oplysninger i relation til menneskesmugling. Der afhøres derimod ikke om asylmotiv.

Rigspolitiet vurderer de oplysninger asylansøgeren fremkommer med under afhøringen. Særligt vurderes det, om asylansøgeren medvirker til at fastlægge sin identitet/nationalitet og den benyttede rejserute.

I forlængelse af den indledende afhøring hos Rigspolitiet udfylder ansøgeren et ansøgningsskema hos Udlændingestyrelsen, hvor ansøgeren skriftligt redegør for sine asylgrunde. Denne skriftlige redegørelse anvendes, hvis asylsagen senere skal realitetsbehandles.

Udfærdigelse af blanket til Dansk Røde Kors og indlogering (1.f)

Rigspolitiet udfærdiger en blanket med en række personlige oplysninger om asylansøgeren til brug for Dansk Røde Kors ved indlogeringen af den pågældende.

Asylansøgeren forbliver, så vidt det er muligt, indlogeret i Center Sandholm, indtil Rigspolitiet har gennemført identitetsafhøringen og optaget foto og fingeraftryk samt udstedt legitimationskort. Asylansøgeren vil herefter af Dansk Røde Kors blive flyttet til et andet center, medmindre der er særlige grunde til, at asylansøgeren skal forblive i Center Sandholm.

Sagen forelægges Udlændingestyrelsen (1.g)

Efter endt afhøring forelægger Rigspolitiet sagen for Udlændingestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt asylansøgningen skal tages under realitetsbehandling på det foreliggende grundlag.

Bortset fra sager, der behandles i den særligt hastende åbenbart grundløs procedure, og som aldrig behandles i Dublin-proceduren, og sager vedrørende personer fra SNG-landene, der som udgangspunkt kun behandles i Dublin-proceduren, såfremt der fra begyndelsen er klare indikationer på, at et andet EU-land er ansvarligt efter Dublin-konventionen, er det kun de færreste sager, der ved denne første forelæggelse overgår til realitetsbehandling i Udlændingestyrelsen (normalprocedure). Det vil typisk dreje sig om sager, hvor asylansøgeren er indrejst legalt med ægte pas og eventuelt visum, har nærtstående familie i Danmark, er indrejst direkte fra hjemlandet eller fra et sikkert tredjeland, og hvor disse oplysninger kan dokumenteres.

Formateret: Fremhævnning

Er asylansøgerens identitet ikke fastlagt, eller er rejseruten ikke dokumenteret, meddeler Udlændingestyrelsen ”ingen resolution på det foreliggende grundlag”. Dette betyder, at asylansøgeren fortsat befinder sig i den indledende asylfase i en afvisningsposition. Herefter fortsætter Rigspolitiets undersøgelse.

Afvises den pågældende til et sikkert tredjeland, eller tilbageføres/overføres den pågældende til et andet EU-land i henhold til Dublin-konventionen, realitetsbehandles asylsagen ikke i Danmark.

Evt. motivationsfremmende foranstaltninger (1.h)

Vurderer Rigspolitiet, at asylansøgeren ikke medvirker til at fastlægge identitet/nationalitet og den benyttede rejserute, kan der blive tale om, at Rigspolitiet indberetter til Udlændingestyrelsen med henblik på, at der træffes afgørelse om, at asylansøgeren ikke skal have udbetalt kost-, tøj- og lommepege for at motivere asylansøgeren til at medvirke til sagens oplysning.

Institution for Frihedsberøvede Asylansøgere (1.i)

Rigspolitiet vurderer i den enkelte sag, om asylansøgeren skal være frihedsberøvet, medens undersøgelse i undersøgelsesfasen pågår. Frihedsberøvelse kan navnlig komme på tale, hvis det ikke umiddelbart er muligt at fastslå asylansøgerens rejserute eller oprindelsesland, ligesom den pågældende ofte vil være uidentificeret (f.eks. ikke har pas eller andre identitetspapirer).

Det kan endvidere komme på tale at frihedsberøve asylansøgeren, hvis denne under sagsforløbet begår kriminalitet, der medfører, at vedkommende udvises af Danmark.

Rigspolitiet kan holde asylansøgeren frihedsberøvet i 3x24 timer. Er der behov for yderligere frihedsberøvelse, fremstiller Rigspolitiet udlændingen i Hillerød kriminalret, der ved kendelse tager stilling til lovligheden af den allerede foretagne frihedsberøvelse og træffer beslutning om fortsat frihedsberøvelse eller om løsladelse. Retten kan i kendelsen fastsætte en frist på op til 4 uger for frihedsberøvelsen, hvorefter asylansøgeren, hvis vedkommende ikke forinden løslades af Rigspolitiet, skal fremstilles igen.

Under frihedsberøvelsen er asylansøgeren indsat i Institution for Frihedsberøvede Asylansøgere i Center Sandholm, der drives af Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Ansøger indkvarteres i Modtagecenter Sandholm (1.j)

I forbindelse med asylansøgningens indgivelse indkvarteres ansøgeren som udgangspunkt i Center Sandholm eller i Center Avnstrup af Dansk Røde Kors på vegne af Udlændingestyrelsen.

Dansk Røde Kors yder bistand af humanitær karakter bl.a. i form af helbredsundersøgelse i første omgang foretaget af en sygeplejerske. Sygeplejersken udspørger rutinemæssigt asylansøgeren om, hvorvidt ansøgeren har været udsat for tortur. Er der helbredsmæssige indikationer på tortur eller øvrige forhold, der nærmere bør undersøges, henvises ansøgeren til læge enten på modtagecenteret eller på det opholdscenter, hvor ansøgeren senere indkvarteres. Ansøgeren kan selv anmode om en lægeundersøgelse. Kvinder og børn undergives dog altid lægeundersøgelse.

Fingeraftryk optages i register (1.k)

De optagne fingeraftryk overføres til Kriminalteknisk Afdeling, Fingeraftrykssektionen, hvor de registreres i en særlig fil.

Fingeraftryk undersøges inkl. nordiske registre (1.l)

Med henblik på fastlæggelse af ansøgerens identitet undersøges de optagne fingeraftryk i forhold til andre fingeraftryk, der i medfør af udlændingeloven er optaget af asylansøgere og andre udlændinge og opdateret i den særlige fil. Der sker endvidere en undersøgelse i forhold til fingeraftryk, der er optaget som led i en strafferetlig efterforskning.

Endvidere spørges der rutinemæssigt på fingeraftrykkene i de andre nordiske lande med henblik på at undersøge, om ansøgeren er kendt i disse landes fingeraftryksregistre.

Rigspolitiets undersøgelse fortsætter vedr. identitet, nationalitet og rejserute (1.m)

Har Udlændingestyrelsen ikke ved den indledende sagsbehandling hos Rigspolitiet kunnet afgøre, om ansøgeren skal ud- eller afvises til et sikkert tredjeland, overføres eller tilbageføres efter reglerne i Dublin-konventionen eller have sin asylansøgning realitetsbehandlet i Danmark, fortsætter Rigspolitiet sine undersøgelser for at tilvejebringe et mere udbygget grundlag for Udlændingestyrelsens afgørelse.

Forespørgsler om fingeraftryk til andre EU-lande (1.n)

Rigspolitiet retter endvidere en række målrettede forespørgsler, typisk ledsaget af fingeraftryk, til andre EU-lande for at søge oplyst, om asylansøgeren er kendt dér, eventuelt som asylansøger. Som oftest rettes der forespørgsler til Tyskland, Holland og Østrig og i mindre omfang til andre EU-lande. Svartiderne på sådanne forespørgsler kan variere meget – fra nogle få uger til flere måneder.

Aldersundersøgelse af uledsagede mindreårige på Retsmedicinsk Institut (1.o)

Ved en ”Uledsaget mindreårig asylansøger” forstås som udgangspunkt en mindreårig, der indrejser uden ledsagelse af sine forældre eller andre myndige personer, der vurderes at være trådt i forældrenes sted.

I den indledende asylfase gennemføres der i et begrænset omfang aldersundersøgelser af uledsagede mindreårige asylansøgere. Undersøgelsen foretages af læger på Retsmedicinsk Institut efter anmodning fra Rigspolitiet eller Udlændingestyrelsen, hvis der er tvivl, om vedkommende er mindreårig.

Sprogtest (1.p)

Der foretages i et vist omfang sprogtest af asylansøgere, når der er grundlag for at antage, at de kommer fra et andet område end det, de har oplyst. Der optages på bånd en samtale med asylansøgeren, hvorefter båndet sendes til Skandinavisk Språkanalys AB, Sverige, med henblik på analyse hos særlige sprogeksperter.

I visse sager kan der blive tale om at gennemføre særlige nationalitetsafhøringer med henblik på en vurdering af, om ansøgerne kommer fra det land/område, de har oplyst.

Ægthedsvurdering hos Rigspolitiets Kriminalteknisk Afdeling (1.q)

Ofte er det nødvendigt at foretage en ægthedsvurdering af de dokumenter, som asylansøgeren er i besiddelse af/fremskaffer, med bistand fra Rigspolitiets Kriminalteknisk Afdeling. De oplysninger, som asylansøgeren fremkommer med, søges i øvrigt – i det omfang det er muligt – verificeret, f.eks. ved afhøring af herboende familiemedlemmer.

Ansøgerens dokumenter oversættes af tolk (1.r)

Ansøgeren afleverer i den indledende fase dokumenter af forskellig slags. Sådanne dokumenter oversættes af en tolk.

Sagen forelægges Udlændingestyrelsen (1.s)

Når Rigspolitiet vurderer, at det ikke er muligt at nå længere med undersøgelserne (og senest seks måneder efter ansøgningens indgivelse), forelægges sagen på ny for Udlændingestyrelsen, der herefter foretager en ny vurdering af, om asylsagen skal realitetsbehandles i Danmark ("normalprocedure").

Vurderer Udlændingestyrelsen på det foreliggende grundlag, at sagen er egnet til behandling i Dublinproceduren, udfylder Rigspolitiet en særlig formular til brug for Udlændingestyrelsens anmodning til det pågældende EU-land.

Imødekommer det pågældende EU-land senere anmodningen, træffer Rigspolitiet nærmere aftale med de relevante myndigheder i modtagerlandet om den praktiske tilrettelæggelse af overførslen/tilbageførslen.

Fase 2: Asylsagsbehandlingsfasen

Audiovisuel vejledning og udfyldelse af skema (2.a)

I forbindelse med asylansøgningens indgivelse udfylder ansøgeren et særligt ansøgningsskema. Ansøgeren forevises forinden et videobånd, hvori der redegøres nærmere for sagens behandling. Ansøgeren udfylder skemaet på sit modersmål eller et sprog, ansøgeren behersker lige så godt. Er ansøgeren analfabet, eller kan pågældende af andre årsager ikke udfylde skemaet selv, udfyldes skemaet ikke. Når skemaet er udfyldt, sendes det til oversættelse hos en tolk.

Ansøgningen modtages i Udlændingestyrelsen (2.c)

Når Rigspolitiet har afsluttet sine yderligere undersøgelser efter, at Udlændingestyrelsen har meddelt ”ingen resolution på det foreliggende grundlag”, og herunder fået svar på fingeraftryksforespørgsler mv., forelægges sagen på ny for Udlændingestyrelsen.

Udfyldelse af anmodning om tilbagetagelse/overtagelse (2.e)

Finder Udlændingestyrelsen på det nu foreliggende grundlag, at sagen er egnet til at blive behandlet i Dublin-proceduren, dvs. at sagen skal forelægges for et konkret EU-land med anmodning om tilbageførsel/overførsel, udfylder Rigspolitiet en særlig formular, som Udlændingestyrelsen herefter sender til det pågældende EU-land sammen med en skriftlig anmodning på engelsk.

Meddelelse til asylansøger om Dublinprocedure (2.f)

Samtidig udfærdiger Udlændingestyrelsen en afgørelse om over- eller tilbageførsel til et givet EU-land. Afgørelsen sendes til asylansøgeren vedlagt en oversættelse på ansøgerens eget sprog, eller et sprog den pågældende behersker.

Afgørelsen kan påklages til Integrationsministeriet, men en eventuel klage har ikke opsættende virkning med hensyn til effektueringen af overførsel/tilbageførsel til et givet EU-land, medmindre Integrationsministeriet træffer beslutning herom.

Afvisning til sikkert 3. land (2.g)

Indrejser asylansøgeren i Danmark via et såkaldt sikkert tredjeland uden for EU (f.eks. Norge eller Schweiz), kan Udlændingestyrelsen under visse betingelser træffe afgørelse om afvisning efter udlændingelovens § 48a, jf. § 28.

Normalprocedure (2.h)

Træffer Udlændingestyrelsen beslutning om "normalprocedure", orienterer Udlændingestyrelsen skriftligt ansøgeren om, at ansøgers asylsag vil blive behandlet i Danmark. Samtidig eller senere indkaldes ansøger med angivelse af tidspunkt til asylsamtalen med Udlændingestyrelsen, og ansøger gøres bekendt med retsvirkningerne ved at udeblive fra samtalen. Der tilsiges endvidere en tolk til brug for samtalen.

Når Udlændingestyrelsen træffer beslutning om "normalprocedure", opdaterer Udlændingestyrelsen udlændingen som asylansøger i Udlændingeregistret ("registreringen"), hvilket betyder, at asylansøgningen vil blive realitetsbehandlet i Danmark.

Asylsamtale om asylmotiv (2.i)

Formålet med asylsamtalen er at foretage en grundig gennemgang af asylmotivet med henblik på at sikre, at alle relevante oplysninger, som asylansøgeren kan afgive, bliver tilført sagen. Endvidere skal det sikres, at det i videst muligt omfang undgås, at sagen på et senere stadie skal genoptages/revurderes, fordi ansøgeren fremkommer med nye/supplerende oplysninger.

Samtalen foregår under medvirken af en tolk.

Er ansøgeren en uledsaget mindreårig, skal en medarbejder fra Dansk Røde Kors være til stede under samtalen som bisidder.

Normalprocedure (2.j)

Sagsbehandleren vurderer efter samtalen, om sagsbehandlingen herefter skal foregå i normalprocedure – enten ved meddelelse af asyl eller afslag på asylansøgningen – eller om den videre sagsbehandling skal foregå i åbenbart grundløs-proceduren (ÅG).

Sagsbehandling efter normalprocedure (2.k)

Det vurderes, om breve, dokumenter mv., som er vedlagt sagen, skal oversættes, hvilket typisk sker via Serviceenheden. Det vurderes endvidere, om der er behov for ægthedsvurdering af fremlagte dokumenter. Såfremt ægthedsvurderingen skal foregå i udlandet, sker dette ved Dokumentationskontorets foranstaltning via Udenrigsministeriet. Anmodning om ægthedsvurdering hos Rigspolitiets Kriminaltekniske Afdeling sendes af asylsagsbehandleren direkte dertil.

De generelle baggrundsoplysninger vedr. forholdene i det pågældende land sammenholdes med den konkrete ansøgning, ligesom asylmotivet vurderes i forhold til praksis.

Ansøgninger om opholdstilladelse fra uledsagede mindreårige behandles enten i normalprocedure eller efter den særlige praksis, hvorefter der kan meddeles opholdstilladelse efter § 9 c.

For så vidt angår de uledsagede asylansøgere under 18 år, der anses for tilstrækkelig modne til at gennemgå den almindelige asylprocedure, og som meddeles afslag på asyl, skal der ex officio tages stilling til spørgsmålet om eventuel opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9 c. Dette sker, når der er truffet endelig afgørelse i asylsagen.

Ansøger får afslag med klageadgang (2.m)

Får asylansøger afslag med klageadgang, indbringes sagen automatisk for Flygtningenævnet. Der skal udfærdiges et sagsresumé med henblik på sagens fremsendelse til Flygtningenævnet. Sagsresuméet skal helt objektivt gengive sagens hovedproblemer.

I afgørelsen skal angives en udførlig begrundelse for afslaget på asyl.

Hovedreglen er, at asylansøger underrettes om afslaget ved et brev fra Udlændingestyrelsen på såvel dansk som pågældendes eget sprog eller et andet sprog, pågældende forstår. Undtagelsesvis foretages der forkyndelse ved politiets foranstaltning, såfremt asylansøgeren er analfabet, eller det ikke er muligt at få oversat afslaget til det pågældende sprog.

Original + 1 kopisæt af sagen fremsendes (2.n)

I sager, hvor Udlændingestyrelsen meddeler afslag på asyl i normalprocedure, anses afgørelsen automatisk for påklaget til Flygtningenævnet, hvilket medfører, at Udlændingestyrelsen i forlængelse af sin afgørelse sender sagens akter til Flygtningenævnet.

Åbenbart grundløs (2.o)

Udlændingestyrelsen kan på baggrund af asylsamtalen træffe beslutning om, at sagen skal behandles efter åbenbart grundløs-proceduren.

Må ansøgningen efter interviewet efter Udlændingestyrelsens opfattelse anses for åbenbart grundløs, formulerer Udlændingestyrelsen en begrundet indstilling herom til Dansk Flygtningehjælp.

Med det formål at nedbringe sagsbehandlingstiden er det mellem Rigspolitiet, Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp aftalt, at asylansøgere fra lande, hvor der er en stærk forhåndsformodning for, at de ikke opfylder betingelserne for at opnå asyl i Danmark, skal behandles i en særligt hastende ÅG-procedure (ÅGH). Disse sager udtages til ÅGH-behandling på baggrund af de pågældendes nationalitet og straks ved indrejsen.

Dansk Flygtningehjælp (2.p)

Udlændingestyrelsen forelægger herefter sagen – med den begrundede indstilling vedrørende Udlændingestyrelsens opfattelse af sagen – for Dansk Flygtningehjælp.

Dansk Flygtningehjælp indkalder ansøger til samtale.

Ansøger får afslag uden klageadgang (2.r)

Er Dansk Flygtningehjælp enig i, at ansøgningen er åbenbart grundløs, udfærdiger Udlændingestyrelsen et begrundet afslag til asylansøgeren, som sendes til forkyndelse hos politiet. Udrejsefristen fastsættes som straks.

Er Dansk Flygtningehjælp ikke enig i Udlændingestyrelsens vurdering af ansøgningen som åbenbart grundløs, vil den pågældende, såfremt Udlændingestyrelsen fortsat ikke mener, at betingelserne for asyl er opfyldt, blive meddelt afslag på asyl efter retningslinierne for sager i sædvanlig procedure, jf. 2.m. Sagen overgår herefter til Flygtningenævnet.

Boligplacering (2.s)

I forbindelse med afholdelsen af asylsamtalen udfylder sagsbehandleren et særligt visiteringsskema med henblik på boligplacering på baggrund af asylansøgerens oplysninger og eventuelt

Formateret: Fremhævning

foreliggende dokumentation for uddannelse, helbredsforhold mv. Der skal som udgangspunkt udfyldes skema i alle sager. (Det gælder dog ikke sager, der behandles i den særligt hastende åbenbart grundløs-procedure).

Beslutter Udlændingestyrelsen, at der skal meddeles opholdstilladelse som flygtning træffes der herefter afgørelse om, i hvilken kommune ansøgeren skal bo.

Overgivelse til integration i kommune (2.t)

Når der er truffet afgørelse om boligplacering, udfærdiger Udlændingestyrelsen en tilladelse til ansøgeren, der omfatter såvel asyltilladelsen som afgørelsen om visitering. Kommunen og Dansk Røde Kors modtager en kopi af tilladelsen. Kommunen er herefter ansvarlig for integration af den pågældende flygtning.

Fase 3: Klagesagsfasen

Sagen indbringes for Flygtningenævnet (3.a)

I sager, hvor Udlændingestyrelsen meddeler afslag på asyl i normalprocedure, anses afgørelsen automatisk for påklaget til Flygtningenævnet, hvilket medfører, at Udlændingestyrelsen i forlængelse af sin afgørelse sender sagens akter til Flygtningenævnet. Klagen har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen. Der kan herved nærmere henvises til afsnit 3.3. om Flygtningenævnet.

Asylansøger kan søge om opholdstilladelse af humanitære grunde (3.l og 3.m)

Efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1 (tidligere § 9, stk. 2, nr. 2) kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der uden for de i § 7, stk. 1 og stk. 2, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

Meddelelse af humanitær opholdstilladelse forudsætter således, at den pågældende er meddelt endeligt afslag på asyl. Er dette ikke tilfældet, meddeles den pågældende afslag på ansøgningen under henvisning hertil, dvs. uden yderligere sagsbehandling.

Der kan herved nærmere henvises til afsnit 3.2.4. om humanitær opholdstilladelse.

Fase 4: Efterbehandlingsfasen

Forkyndelse af afgørelsen – udrejsefristen er straks (4.a)

Såvel når Udlændingestyrelsen træffer den endelige afgørelse om afslag på en ansøgning om asyl i åbenbart grundløse sager, som når afgørelsen træffes af Flygtningenævnet, fastsættes udrejsefristen til straks.

Når Udlændingestyrelsen i åbenbart grundløse sager eller Flygtningenævnet har givet endeligt afslag på en ansøgning om asyl, skal afgørelsen forkyndes for udlændingen. Er udlændingen til stede under behandlingen af sagen i Flygtningenævnet, forkynder nævnet som udgangspunkt selv afgørelsen for den pågældende. I alle andre tilfælde er det politiet – i det storkøbenhavnske område Rigspolitiet og uden for Storkøbenhavn de enkelte politikredse, der forkynder afgørelsen. Forkyndelsen skal så vidt muligt ske samme dag, som politiet har modtaget udlændingemyndighedens anmodning herom, og ellers dagen efter.

En afgørelse om afslag på asyl indeholder tillige oplysning om, hvortil udlændingen i givet fald vil kunne udsendes tvangsmæssigt ved politiets foranstaltning. Der kan være tale om et navngivet hjemland, et navngivet første asylland eller blot hjemlandet, hvis dette ikke har kunnet fastslås under sagsbehandlingen, typisk fordi udlændingen ikke har ønsket at oplyse herom, eller fordi udlændingens forklaring er blevet afvist som utroværdig.

En udlænding, der ikke har ret til at opholde sig ~~her i landet~~ i Danmark, skal udrejse af landet. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen. I de tilfælde, hvor politiet varetager forkyndelsen af udlændingemyndighedens afgørelse, foretager politiet udrejsekontrol i umiddelbar tilknytning hertil. I de tilfælde, hvor Flygtningenævnet har forkyndt afgørelsen for udlændingen i nævnsmødet, foretager politiet udrejsekontrol så vidt muligt samme dag, som politiet har modtaget nævnets underretning om afgørelsen, og ellers dagen efter.

Udrejst (4.b)

Træffer politiet ikke udlændingen ved udrejsekontrollen, vil det blandt andet ved forhøringer hos personalet på indkvarteringsstedet blive søgt klarlagt, om udlændingen frivilligt er udrejst af landet i overensstemmelse med den trufne afgørelse. Foreligger der sikre oplysninger herom, vil udsendelsesagen blive afsluttet. Foreligger der derimod ikke sikre oplysninger om, at udlændingen er udrejst

af landet, skal der foretages en aktiv eftersøgning af den pågældende, der samtidig skal efterlyses i Det centrale Kriminalregister ("spærrekort").

Frivillig udrejse (4.c)

Konstateres det ved udrejsekontrollen, at udlændingen ikke er udrejst, vil den pågældende blive afhørt om årsagen hertil, og om han/hun vil medvirke til en frivillig udrejse.

Nægter udlændingen at medvirke til en udsendelse af landet i overensstemmelse med udlændingemyndighedernes afgørelse, herunder nægter at underskrive en "Erklæring om medvirken til udsendelse af Danmark", vil der efter en konkret vurdering af udsendelsesmulighederne - herunder Rigspolitiets erfaringer med tidsperspektivet i relation til at tilvejebringe forudsætningerne for en udsendelse til det pågældende land - og udlændingens forhold ske frihedsberøvelse af udlændingen i medfør af udlændingelovens § 36.

Som udgangspunkt giver sager, hvor udlændingen er i besiddelse af rejselegitimation og ønsker at medvirke til udsendelsen, men hvor den pågældende dog ikke selv er udrejst inden udrejsefristens udløb - typisk på grund af manglende midler til billetter - ingen problemer.

Tilsvarende giver sager, hvor udlændingen mangler rejselegitimation, men er samarbejdsvillig, normalt ikke problemer, idet Rigspolitiet kan være behjælpelig med at rette henvendelse til udlændingens hjemlands nærmeste repræsentation med henblik på at fremskaffe den fornødne rejselegitimation.

Evt. fremskaffelse af pas, rejsedokumenter mv. (4.d)

En forklaring på, at udrejse ikke er sket, kan være manglende rejsedokument, transittilladelse eller økonomisk mulighed for at købe billetter mv. I sådanne tilfælde, hvor udlændingen selv er indstillet på at udrejse, vil Rigspolitiet være udlændingen behjælpelig med at fremskaffe de nævnte dokumenter, ligesom Rigspolitiet foreløbig vil kunne afholde udgifter til indkøb af billetter mv. (udlændingelovens § 43, stk. 2). Udlændingen underskriver i denne situation en "Erklæring om medvirken til udsendelse af Danmark". Der vil - under henvisning hertil - typisk ikke ske frihedsberøvelse af udlændingen, medens udsendelsen forberedes.

Evt. motivationsfremmende foranstaltninger (4.e)

Nægter udlændingen at samarbejde om udrejsen, kan der iværksættes motivationsfremmende foranstaltninger i form af meldepligt efter udlændingelovens § 34, stk. 2, og indstilling til Udlændingestyrelsen om iværksættelse af foranstaltninger efter udlændingelovens § 42 a, stk. 9, nr. 7, således at udlændingens adgang til at få dækket sine udgifter til underhold begrænses til kun at omfatte kost, logi og sundhedsmæssige ydelser.

Asylansøger udsendes frivilligt/tvangsmæssigt (4.f)

Sager, hvor udlændingen ikke ønsker at udrejse frivilligt, giver erfaringsmæssigt anledning til en del problemer.

Som oftest må udsendelser foretages med fly, der typisk er eneste reelle mulighed for en direkte udsendelse til hjemlandet.

I mange tilfælde kan en udsendelse - trods udlændingens besiddelse af fornøden rejselegitimation - af hensyn til flysikkerheden og sikkerheden for udlændingen selv kun finde sted under ledsagelse af mindst to polititjenestemænd, idet der kan være fremsat trusler om vold mod medpassagerer, selv-mordtrusler eller lignende.

Er det - forinden udsendelse kan iværksættes - ydermere nødvendigt at fremskaffe rejselegitimation, forekommer det ganske ofte, at udlændingen obstruerer sagens videre forløb enten ved at nægte at underskrive nødvendige formularer eller ved - under en eventuel tvangsmæssig fremstilling på hjemlandets ambassade/konsulat - at oplyse at være af en anden nationalitet med den følge, at rejselegitimation ikke kan udstedes.

Formateret: Fremhævning

Formateret: Fremhævning

Formateret: Fremhævning

I denne sammenhæng kan også nævnes udlændinge, der lægger hindringer i vejen ved konsekvent at nægte at oplyse identitet, herunder nationalitet, til de danske myndigheder på trods af, at alle udlændinge af politiet bliver gjort bekendt med pligten efter udlændingelovens § 40 til at meddele nødvendige oplysninger. Udsendelse kan herefter kun ske, hvis oplysningerne kan tilvejebringes fra anden side, hvilket ofte ikke vil være muligt. Disse problemer opstår altovervejende ved udsendelse af udlændinge af afrikansk/arabisk herkomst, der utvivlsomt er statsborgere i visse afrikanske stater, og som på forhånd er vidende om, at de efter praksis ikke vil kunne opnå opholdstilladelse som flygtninge. Over for denne gruppe af udlændinge anvendes motiverende foranstaltninger - som oftest i form af foranstaltninger efter udlændingelovens § 42a, stk. 9, nr. 7, idet det er Rigspolitiets erfaring, at meldepligt ikke har en motivationsfremmende effekt.

Evt. partshøring hvis EU-land kender asylansøger under anden identitet (4.h)

I de tilfælde, hvor en fingeraftryksforespørgsel fører til, at ansøgeren identificeres som asylansøger under en anden identitet i et andet EU-land, afhører Rigspolitiet ansøgeren.

Tilbagetagelse og tilbageførsel/overførsel til andet EU-land (4.g-i)

En særlig gruppe af udsendelser, som typisk ikke giver anledning til problemer, vedrører udlændinge, som efter Udlændingestyrelsens forhandlinger med et andet EU-land skal tilbageføres/overføres til dette land i overensstemmelse med bestemmelserne i Dublin-konventionen. Sådanne udlændinge har ikke fået realitetsbehandlet deres asylansøgninger i Danmark, men de er indkvarteret på et asylcenter, medens sagerne undersøges inden for rammerne af Dublin-proceduren.

Siden marts 1998 har Tyskland og Danmark som led i det praktiske samarbejde inden for Dublin-konventionen haft en aftale, hvorefter asylansøgere, der træffes i grænseområdet, kan tilbagesendes til Tyskland efter en smidigere og hurtigere procedure, såfremt det er klart, at Tyskland efter konventionen er ansvarlig for asylsagsbehandlingen. I sådanne tilfælde vil asylansøgeren ikke blive overført til Center Sandholm.

5.2 Flygtningenævnet

5.2.1. Flygtningenævnets organisation og status

Nærværende afsnit indeholder en redegørelse for organisationen og den praktiske administration af Flygtningenævnets arbejdsområde. Der vil ikke i den forbindelse blive redegjort nærmere for statistiske oplysninger vedrørende de behandlede asylsager. Der henvises for nærmere statistiske oplysninger til vedlagte bilag 5. Det bemærkes dog, at Flygtningenævnet har oplyst, at der samlet alene er meddelt asyl til udlændinge i Færøerne i et meget begrænset omfang.

Flygtningenævnet behandler klager over Udlændingestyrelsens afgørelser i 1. instans vedrørende asyl. Flygtningenævnet er et uafhængigt kollegialt domstolslignende forvaltningsorgan, og er således uafhængigt af den politiske proces og kan ikke modtage direktiver fra regering eller Folketing. Samtidig er nævnet en administrativ klageinstans og er som sådan i sin virksomhed omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningslov og offentlighedslov. Udover de særlige regler for Flygtningenævnets sagsbehandling, der findes i udlændingeloven og i Flygtningenævnets forretningsorden, er Flygtningenævnet som administrativ klageinstans i sin

virksomhed omfattet af de almindelige forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven.

Flygtningenævnet består af en formand og et af integrationsministeren fastsat antal næstformænd og andre medlemmer, som beskikkes for en periode på højst fire år, dog således at genbeskikkelse kan finde sted. Formanden for nævnet og næstformændene skal være dommere. Derudover består Flygtningenævnet af et antal medlemmer udpeget af integrationsministeren samt efter indstilling af Advokatrådet.

Ved nævnets behandling af konkrete sager medvirker tre medlemmer. Ét medlem fra formandskabet, som leder møderne, ét medlem udpeget af integrationsministeren, samt ét medlem beskikket efter indstilling fra Advokatrådet. Nævnsbehandlingen foregår som hovedregel på mundtligt grundlag. Flygtningenævnet bestod pr. 1. april 2003 af en formand, 20 næstformænd og øvrige 67 medlemmer.

Det bemærkes i den forbindelse, at det følger af den for Færøerne gældende udlændingelov~~udlændingelovens § 53, stk. 2, i anordning nr. 182 af 22. marts 2001 medfører~~, at medlemmet, der efter udlændingeloven ~~er~~ udpeget af integrationsministeren, erstattes af et medlem, der er beskikket efter indstilling fra Færøernes Landsstyre. Det bemærkes endvidere, at det følger af den for Færøerne gældende udlændingelov, at Flygtningenævnet består af fem medlemmer, hvor nævnet i dag efter udlændingeloven alene består af tre medlemmer, se nærmere nedenfor under pkt. 5.2.2.

Drøftelse af spørgsmål om almindelige retningslinier for nævnets arbejde m.v. sker i nævnets koordinationsudvalg. Udvalget er sammensat på samme måde som et "almindeligt" nævn.

Koordinationsudvalgets opgaver er nærmere beskrevet i Flygtningenævnets forretningsordens § 7.

Figur 5. Oversigt over nævnets placering i forhold til Integrationsministeriet

Figur 6. Oversigt over nævnets og sekretariatets opbygning, opgaver og bevilling

Flygtningenævnet	Sekretariatet
Et domstolslignende nævn	
- 1 formand	• Kontor under Integrationsministeriet
- 18 næstformænd	- en sekretariatschef
- 71 øvrige medlemmer	- ca. 24 jurister
• Træffer afgørelser i asylsager	- ca. 20 assistenter m.v.
	• Administrative funktioner m.v. for nævnet
Finanslovens § 18.11.01	Finanslovens § 18.11.01

5.2.2. Flygtningenævnets organisation og sammensætning i historisk perspektiv

~~I Ved udlændingeloven af 8. juni 1983 blev det lovfæstet, at alle flygtninge, herunder personer, der ikke er omfattet af Flygtningekonventionen, men hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde ikke bør kræves, at udlændingen vender tilbage til sit hjemland, har et egentligt retskrav på opholdstilladelse her i landet i Danmark.~~

~~Ved samme lov blev Direktoratet for Udlændinge (nu Udlændingestyrelsen) oprettet, ligesom der blev der etableret et to-instanssystem for asylansøgere således, at Udlændingestyrelsens Direktoratet for Udlændinges afgørelser kan unne indbringes for Flygtningenævnet. Flygtningenævnet bestod på daværende tidspunkt af syv medlemmer og et tilsvarende antal suppleanter. Formanden og dennes suppleant skulle være dommere, et medlem blev udpeget af justitsministeren, to medlemmer skulle beskikkes efter indstilling fra Dansk Flygtningehjælp, medens tre medlemmer skulle beskikkes efter indstilling fra henholdsvis socialministeren, udenrigsministeren og Advokatrådet.~~

~~I 1995 Ved lov nr. 382 af 14. juni 1995 om ændring af udlændingeloven, ændredes sammensætningen af nævnet således, at nævnet fremover blev sammensat af fem medlemmer, en dommer, samt fire medlemmer udpeget af henholdsvis indenrigsministeren, udenrigsministeren, Advokatrådet og Dansk Flygtningehjælp. Ved lovændringen blev der endvidere gennemført en udvidet adgang til at visse sager kunne behandles på skriftligt grundlag enten på et nævnsmøde, eller af formanden eller en af næstformændene alene.~~

~~Den Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af Udlændingeloven, trådt i kraft den 1. juli 2002, ændredes på ny sammensætningen af Flygtningenævnet, idet 5-mandsnævnene blev afløst af de nuværende 3-mandsnævn. Ved nævnets behandling af asylsager medvirker herefter foruden formanden eller en af næstformændene to medlemmer, hvoraf et medlem udpeges af integrationsministeren, og et medlem beskikkes efter indstilling fra Advokatrådet, jf. udlændingelovens § 53, stk. 2. Det bemærkes i den forbindelse, at der i overensstemmelse med §~~

53, stk. 2-, i den for Færøerne gældende udlændingelov således som denne er udformet i anordning nr. 182 af 22. marts 2001 fortsat medvirker fortsat fire 4-medlemmer foruden formanden i sager, der vedrører asyl i Færøerne. — det vil sige i alt fem medlemmer.

5.2.3. Flygtningenævnets kompetence

Flygtningenævnet behandler klager over følgende afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 53a:

Afgørelser vedrørende afslag på ansøgning om opholdstilladelse til en udlænding, der opholder sig i Danmark, og som påberåber sig at være omfattet af udlændingelovens § 7 (spontansager)¹⁵.

Afgørelser vedrørende afslag på ansøgning om opholdstilladelse til en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af udlændingelovens § 7, men som ikke opholder sig i Danmark (ambassadesager). Det bemærkes i den forbindelse, at udlændingelovens § 7, stk. 4, vedrørende ambassadesager fortsat er gældende for Færøerne, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001, men er ophævet for Danmarks vedkommende for ansøgninger indgivet efter den 1. juli 2002.

Afgørelser, hvor Udlændingestyrelsen har meddelt en udlænding opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2, men hvor den pågældende mener sig omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1 (statusændringssager).

Afgørelser, hvor Udlændingestyrelsen har inddraget en opholdstilladelse meddelt i medfør af udlændingelovens § 7 eller nægtet at forlænge denne, jf. udlændingelovens §§ 19 og 20 (inddragelsessager).

Afgørelser vedrørende bortfald af tilladelser meddelt i medfør af udlændingelovens § 7 på grund af opgivelse af bopæl i Danmark, jf. Udlændingelovens § 17 (bortfaldssager).

Afgørelser, hvor Udlændingestyrelsen har meddelt afslag på dansk rejsedokument for flygtninge eller inddragelse af et sådant dokument.

---

¹⁵ Udlændingelovens § 7, stk. 2, vedrørende de facto-status er ophævet ved lov nr. 367 af 6. juni 2002 ophævet under henvisning til, at der fremover alene gives opholdstilladelse til asylansøgere, der efter internationale konventioner har krav på beskyttelse i Danmark. Udlændingelovens § 7, stk. 2, rummer herefter alene mulighed for meddelelse af beskyttelsesstatus til de asylansøgere, der ved en tilbagevenden til deres hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Der henvises herved til lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002.

Beslutninger om udsendelse efter udlændingelovens § 49 a og § 32 b.

5.2.4. Flygtningenævnets sagsbehandling

Afslår Udlændingestyrelsen at give opholdstilladelse efter § 7 til en udlænding, der opholder sig i Danmark, eller træffer Udlændingestyrelsen efter § 49 a afgørelse om, at udsendelse af en udlænding ikke vil være i strid med § 31, anses afgørelsen for at være indbragt for Flygtningenævnet med undtagelse af afgørelser, hvor styrelsen meddeler afslag i henhold til udlændingelovens § 53 b, idet ansøgningen findes at være åbenbart grundløs. Udlændingestyrelsen fremsender herefter i medfør af udlændingelovens § 54 sagens akter til Flygtningenævnet med oplysninger om den påklagede afgørelse, en kort redegørelse for de omstændigheder, der påberåbes, samt sagens bevisligheder.

Efter sagens modtagelse i Flygtningenævnet forestår sekretariatet den indledende sagsforberedelse, der skal sikre, at sagen gøres klar til nævnsbehandling. Såfremt der er behov for stillingtagen til og besvarelse af henvendelser fra ansøgeren, dennes advokat eller andre, vil denne opgave som udgangspunkt blive varetaget af sekretariatets medarbejdere. Mere principielle spørgsmål, for eksempel spørgsmål vedrørende foretagelse af torturundersøgelse eller ægthedsvurdering af dokumenter, vil imidlertid blive henvist til behandling i forbindelse med nævnsmødet.

Sekretariatet har til opgave at forberede asylsagerne, således at sagerne så vidt muligt kan behandles og afgøres under et og samme nævnsmøde. Forberedelsen af sagerne indebærer – ud over en kontrol af sagens bilag – bl.a. stillingtagen til, hvorvidt fremmedsprogede bilag og dokumenter skal oversættes, og hvorvidt der bør indhentes akter fra andre asylsager, eksempelvis vedrørende familiemedlemmer til ansøgeren. Endvidere sørger sekretariatet for, at nævnet i forbindelse med sagsbehandlingen er i besiddelse af de baggrundsoplysninger, som foreligger i nævnet. Forud for nævnsmøderne udarbejdes der et resumé af sagens faktiske oplysninger. Dette resumé danner sammen med ansøgerens forklaring under selve nævnsmødet det skriftlige grundlag for den endelige beslutning i sagen.

5.2.4.1. Advokatbeskikkelse

Det fremgår af Udlændingelovens § 55, stk. 1, at Flygtningenævnet om fornødent kan beskikke en advokat for udlændingen, med mindre den pågældende selv har antaget en sådan. I praksis beskikker Flygtningenævnet en advokat for ansøgeren i alle sager, der behandles på mundtligt

nævnsmøde, og i ambassadesager. Der beskikkes som udgangspunkt ingen advokat for ansøgeren i statusændringssager.

Ansøgeren retter ofte selv henvendelse til en advokat, der herefter retter henvendelse til nævnet og anmoder om beskikkelse. Anmodningen vil almindeligvis blive imødekommet af nævnet.

Det fremgår af udlændingelovens § 58, at der gælder samme regler for salær og godtgørelse for udlæg til advokater, der beskikkes af Flygtningenævnet, som i tilfælde, hvor der er meddelt fri proces, jf. retsplejelovens kapitel 31.

5.2.4.2. Indkaldelse

Cirka 14 dage forud for nævnsmødet sender sekretariatet en indkaldelse til ansøgeren og dennes advokat. Indkaldelsen indeholder oplysninger om tidspunkt og sted for mødet samt oplysning om, hvilket sprog der vil blive tolket på. Ansøgeren får desuden tilsendt en oversættelse af indkaldelsen på sit modersmål eller på engelsk, ligesom der sendes en kopi af indkaldelsen til ansøgerens opholdssted, såfremt dette er et asylcenter.

5.2.4.3. Mundtlig behandling

Nævnets møder er som udgangspunkt mundtlige, jf. udlændingelovens § 53, stk. 2, og § 56, stk. 2. Mundtlig nævnsmøde anvendes i spontan-, bortfalds-, inddragelses- og udsendelsessager, mens sager vedrørende udlændingelovens § 7, stk. 4, (ambassadesager) og statusændringssager som hovedregel behandles på skriftligt grundlag, jf. udlændingelovens § 56, stk. 4, nr. 3, og § 56, stk. 4, nr. 2.

Til stede under mødet er ansøgeren, dennes advokat, nævnets medlemmer, en repræsentant for Udlændingestyrelsen, en tolk og en sekretær fra nævnssekretariatet. Offentligheden har ikke adgang til Flygtningenævnets møder, ~~jf. forretningsordenen § 18, stk. 1.~~ Dette er blandt andet begrundet i, at det er afgørende for sagens udfald, at ansøgeren har mulighed for frit og uddybende at forklare om sagens forhold, der vedrører personfølsomme oplysninger. Der kan endvidere være et behov for at beskytte ansøgeren og eventuelle tilbageværende familiemedlemmer i hjemlandet mod risikoen for videregivelse af oplysninger til hjemlandets myndigheder.

Flygtningenævnets møde ledes af formanden eller en næstformand, der er dommer. Mødet indledes ved, at formanden sikrer sig ansøgerens identitet og redegør for mødets forløb, herunder at

nævnsmedlemmerne forud for mødet har haft adgang til sagens materiale, og at sagens oplysninger og de oplysninger, der fremkommer under mødet, vil blive behandlet fortroligt. Herefter formuleres parternes påstande. Parterne kan under mødet ændre eller udvide deres påstande.

Ansøgeren får herefter mulighed for at afgive forklaring. Dette foregår ved, at den beskikkede advokat stiller spørgsmål til sin klient, hvorefter repræsentanten for Udlændingestyrelsen får lejlighed til at stille spørgsmål. Nævnet kan stille supplerende eller uddybende spørgsmål.

Efter forklaringen er afgivet, og eventuel yderligere bevisførelse har fundet sted, får først advokaten og herefter repræsentanten for Udlændingestyrelsen mulighed for at procedere sagen. Dette kan give anledning til replik og duplik. Til slut får ansøgeren mulighed for at udtale sig, hvorefter ansøgeren, advokaten, tolken og repræsentanten for Udlændingestyrelsen forlader nævnslokalet.

Der finder herefter en votering sted blandt nævnets medlemmer. Resultatet af voteringen indføres i en forhandlingsprotokol, og der udfærdiges en skriftlig beslutning. Nævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Som udgangspunkt forkyndes afgørelsen for ansøgeren under nævnsmødet, og formanden giver samtidig en redegørelse for baggrunden for den trufne beslutning. Afgørelsen udleveres til ansøgeren, advokaten og repræsentanten for Udlændingestyrelsen.

5.2.4.4. Skriftlig behandling

Efter udlændingelovens § 56 henviser Flygtningenævnets formand, eller den formanden bemyndiger hertil, en sag til skriftlig behandling efter § 53, stk. 2 eller 4-6.

I skriftlige sager, bortset fra statusændringssager, beskikkes der en advokat for ansøgeren, og advokaten får frist til at fremkomme med sine bemærkninger til sagen. Sagen afgøres herefter på et nævnsmøde, hvor nævnsmedlemmerne foretager mundtlig votering i sagen. Parterne får efter nævnets behandling af sagen skriftlig besked om nævnets afgørelse.

5.2.4.5. Bevisvurderingen

Det fremgår af udlændingelovens § 40, at en udlænding skal meddele de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om den pågældende er omfattet af udlændingelovens § 7. Det påhviler således ansøgeren at sandsynliggøre, at betingelserne for at blive meddelt asyl er til stede. Under behandlingen af en asylsag bliver ansøgeren vejledt om sin oplysningspligt samt om vigtigheden af, at den pågældende fremkommer med alle oplysninger.

Flygtningenævnets bevisvurdering er fri og er således ikke bundet af særlige bevisregler. De oplysninger, der foreligger for Flygtningenævnet ved bedømmelsen af sagen, udgør ansøgerens egne forklaringer til henholdsvis politiet og Udlændingestyrelsen.

Flygtningenævnets bevisbedømmelse sker på grundlag af en helhedsvurdering af ansøgerens forklaring og personlige fremtræden under nævnsmødet sammenholdt med sagens øvrige oplysninger, herunder nævnets baggrundsmateriale om ansøgerens hjemland.

5.2.4.6. Praksis

Nævnets praksis indgår som et vigtigt grundlag for nævnets vurdering af de enkelte sager. Forud for hvert nævnsmøde gennemgår nævnssekretæren praksis for de enkelte lande med henblik på at udfinde afgørelser, der indholdsmæssigt ligner de sager, der skal behandles på det forestående nævnsmøde. Disse afgørelser udsendes som praksis til nævnets medlemmer forud for nævnsmødet. Flygtningenævnet udgiver endvidere cirka fire gange årligt et nyhedsbrev, Information fra Flygtningenævnet, hvor den seneste praksis beskrives ved hjælp af praksisresuméer.

5.2.4.7. Beslutning

Flygtningenævnets beslutninger skal være begrundede, jf. udlændingelovens § 56, stk. 7, og forvaltningslovens §§ 22 og 24. Flygtningenævnets afgørelse indeholder således oplysning om sagens faktiske omstændigheder, en angivelse af, hvorvidt nævnet finder, at ansøgeren opfylder betingelser for at få asyl, og de hovedhensyn nævnet ved vurderingen heraf har lagt vægt på. Der kan endvidere være anledning til i begrundelsen at tage stilling til partsanbringender, særligt når anbringenderne vedrører forhold, der ikke kan afvises som uvæsentlige eller irrelevante, eller anbringender, som ansøgeren, dennes advokat eller Udlændingestyrelsen har tilkendegivet at lægge særlig vægt på.

5.2.4.8. Udsendelse

Hvis Flygtningenævnet stadfæster Udlændingestyrelsens afslag på asyl, og ansøgeren ikke har andet opholdsgrundlag, indeholder afgørelsen en udrejsefrist, jf. udlændingelovens § 33, stk. 1. Fristen fastsættes i henhold til udlændingelovens § 33, stk. 7 (2 ?), til straks.

Det følger af udlændingelovens § 32 a, at en afgørelse om afslag på asyl skal være ledsaget af en afgørelse om, hvorvidt ansøgeren efter udlændingelovens § 31 kan udsendes tvangsmæssigt, hvis han ikke udrejser frivilligt, samt om, til hvilket land, udsendelse kan ske.

Såfremt der meddeles afslag på asyl, sender sekretariatet efterfølgende en kopi af afgørelsen samt sagens akter og ansøgerens eventuelle originale dokumenter til Rigspolitichefens udlændingeafdeling, der varetager udsendelsen af ansøgeren, såfremt ansøgeren ikke udrejser frivilligt, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2.

5.2.4.9. Udeblivelse

Det følger af Udlændingelovens § 56, stk. 2, at udlændingen har ret til mundtligt at forelægge sin sag for nævnet. Ansøgeren har således ikke pligt til at give personligt møde i nævnet, og ansøgeren kan tilkendegive, at han eller hun ikke ønsker dette. Såfremt der allerede inden mødet foreligger oplysninger, der tyder på, at ansøgeren muligvis ikke vil give møde, vil nævnets sekretariat, eventuelt efter drøftelse af spørgsmålet med den dommer, der skal fungere som formand under mødet, tage stilling til situationen. Sekretariatet vil søge afklaret, hvorvidt det kan lægges til grund, at ansøgeren har modtaget indkaldelsen. Dette sker typisk ved sekretariatets telefoniske henvendelse til det asylcenter, hvor den pågældende er indkvarteret, eller ved en telefonisk henvendelse til ansøgerens adresse, såfremt ansøgeren er privat indkvarteret. Såfremt det må lægges til grund, at ansøgeren er behørigt indkaldt, eller at han selv bærer ansvaret for ikke at være blevet bekendt med indkaldelsen, fastholdes det berammede møde. I modsat fald omberammes sagen, og ansøgeren indkaldes på ny.

Såfremt ansøgeren udebliver fra nævnsmødet uden en forudgående meddelelse om at have lovligt forfald, vil Flygtningenævnet søge afklaret, hvorvidt det kan lægges til grund, at ansøgeren har modtaget indkaldelsen, jf. ovenfor. Såfremt det må lægges til grund, at ansøgeren er behørigt indkaldt, gennemføres sagen på det foreliggende grundlag, jf. forretningsordenens § 21, stk. 1. Den beskikkede advokat og Udlændingestyrelsen får herefter lejlighed til at procedere sagen. Såfremt nævnet ikke finder, at sagen skal udsættes af andre grunde, vil nævnet herefter træffe afgørelse i sagen.

Hvis det efterfølgende konstateres, at ansøgeren ikke bærer ansvaret for, at indkaldelsen ikke er kommet til hans kundskab, eller hvis ansøgeren efterfølgende kan dokumentere at have haft lovligt

forfald, genoptager nævnet sagen til fornyet mundtlig behandling, jf. forretningsordenen §§ 21, stk. 2, og 22, stk. 3.

Som eksempler på, hvornår ansøgeren må antages at have haft lovligt forfald, kan nævnes ansøgerens egen eller ansøgerens mindreårige barns sygdom, såfremt denne kan dokumenteres ved en lægeerklæring, eller dokumenterede ekstraordinære transportproblemer.

5.2.4.10 Udsættelse

I visse tilfælde resulterer nævnsbehandlingen i en beslutning om udsættelse med henblik på indhentelse af yderligere generelle eller konkrete oplysninger til sagen. Efter indhentelse af de ønskede oplysninger vil disse blive sendt i kontradiktion hos Udlændingestyrelsen og den beskikkede advokat.

Sagen vil herefter som udgangspunkt blive færdigbehandlet ved skriftlig votering, jf. forretningsordenens § 28. Det indkomne materiale samt advokatens og Udlændingestyrelsens eventuelle bemærkninger hertil udsendes til nævnets medlemmer, der afgiver votum i sagen. Såfremt der er uenighed blandt nævnsmedlemmerne, sendes sagen ud til en ny voteringsrunde med kopi af de enkelte nævnsmedlemmers vota. Der udfærdiges herefter en beslutning på baggrund af de afgivne vota. Beslutningen sendes ud til ansøgerens advokat, til nævnsmedlemmerne og til Udlændingestyrelsen. I tilfælde af et afslag sendes afgørelsen tillige til politiet med anmodning om, at afgørelsen forkyndes for ansøgeren. Beslutningen indeholder da en udrejsefrist, der løber fra tidspunktet for forkyndelsen, jf. forretningsordenens § 27, stk. 3.

Såfremt ansøgeren ikke afgav forklaring under det første nævnsmøde, eller de fremkomne oplysninger nødvendiggør, at ansøgeren atter skal have lejlighed til at afgive forklaring, berammes sagen til et nyt mundtligt nævnsmøde. Der vil i disse tilfælde normalt være tale om et nyt nævn med en anden sammensætning end det nævn, der oprindeligt behandlede sagen.

5.2.4.11. Tolkning

Flygtningenævnet anvender som hovedregel tolke, der er opført på Rigspolitechefens tolkeliste. Under nævnsmødet foregår tolkningen som udgangspunkt til og fra ansøgerens modersmål, med mindre ansøgeren har ønsket, at tolkningen foregår på et andet sprog, eller det ikke er muligt at fremskaffe en tolk på modersmålet. Såfremt det ikke er muligt at fremskaffe en tolk på ansøgerens

modersmål, vælger Flygtningenævnet en tolk på et andet sprog, som ansøgeren taler tilfredsstillende. Ved vurderingen heraf lægger Flygtningenævnet vægt på ansøgerens øvrige sprogkundskaber, ansøgerens tilkendegivelser vedrørende sprogvalg, ansøgerens eventuelle tilkendegivelser i forbindelse med tolkningen tidligere i sagen samt eventuelle tilkendegivelser fra ansøgerens advokat. Flygtningenævnet tager som udgangspunkt hensyn til ansøgerens tilkendegivelser vedrørende valg af tolk, såfremt disse vedrører sprogkundskaber, men derimod ikke såfremt det for eksempel vedrører tolkens etniske tilhørsforhold.

5.2.4.12. Hastesager

Flygtningenævnet har en særlig hasteprocedure som anvendes i sager vedrørende mindreårige uledsagede asylansøgere og sager, hvor Udlændingestyrelsen, Dansk Flygtningehjælp eller Dansk Røde Kors har anmodet om hastebehandling, eksempelvis på grund af ansøgerens helbredsmæssige tilstand.

Flygtningenævnet hastebehandler ligeledes sager vedrørende asylansøgere, som af Rigspolitichefen er indberettet som sigtet eller dømt for kriminalitet, samt personer, der af Dansk Røde Kors er indberettet på grund af adfærd, som forstyrrer asylcentrets ro og orden. Endvidere hastebehandles sager vedrørende frihedsberøvede asylansøgere, eksempelvis personer, der er frihedsberøvet i henhold til udlændingelovens §§ 35 og 36 med henblik på at sikre ansøgerens tilstedeværelse, indtil en eventuel bestemmelse om udvisning kan fuldbyrdes, eller sager, der i henhold til udlændingelovens § 49 a er indbragt for Flygtningenævnet.

Hasteproceduren har som overordnet mål at sikre, at sagerne i alle sagsbehandlingsled behandles forlods med henblik på at få sagerne berammet og færdigbehandlet hurtigst muligt. Det tilstræbes således, at en hastesag kan behandles på 1½ -2 måneder.

5.2.4.13. Flygtningenævnets indhentelse af yderligere oplysninger

Høringer

Hvis nævnet finder, at der ikke foreligger tilstrækkelige oplysninger til at træffe afgørelse i en sag, udsætter nævnet sagens afgørelse med henblik på, typisk via Udenrigsministeriet, at indhente oplysninger til brug for sagen. Der kan være tale om oplysninger om såvel mere generelle forhold i

det pågældende land som om oplysninger af helt konkret karakter af betydning for afgørelsen af den pågældende sag.

Ægthedsvurderinger

I mange af de konkrete sager fremlægges der dokumenter, typisk i form af arrestordrer, tilsigelser, udskrift af dombøger m.v., til støtte for asylansøgerens forklaring om forfølgelse i hjemlandet. Flygtningenævnet sender i vid udstrækning disse dokumenter til Udenrigsministeriet med anmodning om en udtalelse om, hvorvidt dokumenterne kan anses for at være ægte.

Flygtningenævnet påser forud for afsendelsen af høringen, at der foreligger fornødent samtykke fra den pågældende asylansøger til, at de omhandlede oplysninger kan indhentes via Udenrigsministeriet eventuelt ved anvendelse af lokale kilder.

Kriminaltekniske erklæringer

Formateret: Skrifttype: Kursiv

Hvis Flygtningenævnet har brug for en mere teknisk vurdering af et dokumentets ægthed, kan nævnet anmode Rigspolitiets Kriminaltekniske Afdeling om at foretage en sådan vurdering af dokumentet, herunder ofte af identitetskort, for at få fastslået, om dokumentet er ægte. Kriminalteknisk Afdeling har blandt andet foretaget flere vurderinger af irakiske identitetskort til brug for Flygtningenævnets vurdering af, om det kan lægges til grund, at asylansøgeren er fra Irak. I sjældnere tilfælde anmoder Flygtningenævnet Kriminalteknisk Afdeling om at vurdere ægtheden af attester og lignende, men denne proces vanskeliggøres af Kriminalteknisk Afdelings behov for sammenligningsmateriale i form af lignende ægte dokumenter, idet forfalskninger af attester med videre ikke fremtræder lige så tydelige, som tilfældet ofte vil være for så vidt angår identitetskort.

5.2.5 Prøvelse af Flygtningenævnets afgørelser

Genoptagelse

En anmodning om genoptagelse af sagen inden udrejsefristens udløb har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, med mindre Flygtningenævnet træffer afgørelse herom, jf. udlændingelovens § 33, stk. 7, 1. pkt. Spørgsmålet om udsættelse af udrejsefristen bliver af sekretariatet forelagt formanden for det enkelte nævn. En anmodning om genoptagelse tillægges som hovedregel alene

opsættende virkning i tilfælde, hvor der er fremkommet væsentlige nye oplysninger til sagen, og hvor der er grundlag for at antage, at disse kan føre til en ændret vurdering af sagen.

Såfremt anmodningen om genoptagelse fremsættes efter udrejsefristens udløb, har denne ikke opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 7, 2. pkt.

Afgørelsen om genoptagelse træffes af det samme nævn, som oprindeligt afgjorde sagen.

Domstolsprøvelse

Det følger af udlændingelovens § 56, stk. 8, at Flygtningenævnets afgørelser er endelige. Dette indebærer, at afgørelserne ikke kan undergives domstolsprøvelse. Dette er flere gange blevet afprøvet af domstolene, jf. herved bl.a. senest Højesterets domme af 26. januar og 28. november 2001, jf. UfR2001.861 og UfR2002.406.

Folketingets Ombudsmand

Efter udlændingelovens § 58 a omfatter Folketingets Ombudsmands virksomhed ikke Flygtningenævnet. Folketingets Ombudsmand kan dog ifølge § 17 i lov om Folketingets Ombudsmand af egen drift optage en sag til undersøgelse.

5.2.6. Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Det følger af udlændingelovens § 54, at nævnet drager omsorg for sagernes oplysning og træffer bestemmelse om afhøring af udlændingen og vidner og om tilvejebringelsen af andre bevismidler.

Flygtningenævnet er i besiddelse af en omfattende samling af generelt baggrundsmateriale om forholdene i de lande, hvorfra Danmark modtager asylansøgere. Materialet bliver løbende ajourført og suppleret.

5.2.6.1. Kilder

Bedømmelsen af, om en person skal meddeles asyl forudsætter et indgående kendskab til de generelle forhold i ansøgerens hjemland eller opholdsland og eventuelle 1. asylland, og kendskab til netop de konkrete forhold, som er af betydning for vurderingen af den pågældende asylansøgers situation. Det indgår derfor som en vigtig del af oplysningsgrundlaget af enhver asylsag, at nævnet

tager stilling til, om man er i besiddelse af tilstrækkelige generelle baggrundsoplysninger og konkrete oplysninger som grundlag for at kunne træffe afgørelse i sagen.

Baggrundsmaterialet indhentes fra forskellige myndigheder. I denne forbindelse kan særligt nævnes Udenrigsministeriet og Udlændingestyrelsen. Herudover indhentes baggrundsmaterialet fra forskellige organisationer, hvoraf særligt kan nævnes Dansk Flygtningehjælp, Amnesty International og andre internationale menneskerettighedsorganisationer samt UNHCR (FN's flygtningehøjkommissariat). Hertil kommer endvidere det amerikanske Udenrigsministeriums årlige notat (Country Report on Human Rights Practices) om menneskerettighedssituationen i et stort antal lande, notater fra det canadiske Flygtningenævns dokumentationscenter, notater fra EU-arbejdsgruppen Eurasil, notater fra andre landes myndigheder i øvrigt samt i en vis udstrækning artikler fra identificerbare (internationale) tidsskrifter.

Baggrundsmaterialet bliver løbende ajourført og suppleret af sekretariatet.

Flygtningenævnet indhenter en del af nævnets baggrundsmateriale direkte fra internettet, hvorfra nævnet nemt og hurtigt kan hente materiale fra en række myndigheder og anerkendte organisationer. Blandt andet hentes det amerikanske udenrigsministeriums årlige notater (Country Report on Human Rights Practices) om menneskerettighedssituationen i et stort antal lande i vidt omfang direkte fra nettet. Endvidere giver adgangen til internettet nævnet mulighed for at søge mere specifikke oplysninger indhentet i relation til særlige problemstillinger i de enkelte sager.

5.2.7. Deltagelse i internationalt arbejde

Flygtningenævnet deltager løbende i internationale arbejdsgrupper og møder, herunder i tre faste fora i det internationale samarbejde på flygtningeområdet:

Flygtningenævnets rolle består hovedsagelig i, at nævnets repræsentant bidrager med oplysninger om asylpraksis i Danmark i forhold til de asylretlige emner, der er genstand for drøftelse i disse arbejdsgrupper. Flygtningenævnet deltager navnlig i arbejde i møder på asylområdet og i samarbejdet om retlige og indre anliggender i EU, i Eurasil-arbejdsgruppen (er en uformel arbejdsgruppe under EU's ministerråd), samt i UNHCR's eksekutivkomité (EXCOM).

- Særligt vedrørende asyl i Færøerne

De færøske asylregler er ikke fuldstændig overensstemmende med de danske regler.

Efter den for Færøerne gældende udlændingelov gives der som i Danmark konventionsstatus til de asylansøgere, som er omfattet FN's flygtningekonvention.

Herudover kan der efter den for Færøerne gældende udlændingelov gives de facto-status til asylansøgere, som ikke er omfattet af FN's flygtningekonvention hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde, der medfører velbegrunnet frygt for forfølgelse eller tilsvarende overgreb, ikke bør kræves, at den pågældende vender tilbage til sit hjemland. Denne bestemmelse giver en videre beskyttelse end den gældende beskyttelsesstatus i Danmark, som trådte i kraft den 1. juli 2002.

Efter den for Færøerne gældende udlændingelovs § 7, stk. 3, kan asyl nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i Grønland, Danmark eller et andet land eller på grund af længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til Grønland, Danmark eller et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse. Denne bestemmelse svarer til den tilsvarende danske bestemmelse herom.

Efter den for Færøerne gældende udlændingelovs § 7, stk. 4, har en udlænding, der befinder sig uden for Færøerne, retskrav på asyl i Færøerne, såfremt Færøerne på grund af udlændingens tidligere længerevarende lovlige ophold i Færøerne, i Færøerne boende nære slægtning eller anden tilsvarende tilknytning må anses for nærmest til at yde den pågældende beskyttelse – det vil sige asylansøgere, der må anses for at være konventionsflygtning eller de facto-flygtning.

Disse sager kaldes også ambassadesager, da asylansøger indgiver sin ansøgning via en dansk repræsentation i udlandet. Det er i den forbindelse en forudsætning for at bringe bestemmelsen i anvendelsen, at udlændingen ikke opholder sig i det land, hvorfra den pågældende oplyser at være forfulgt. Den tilsvarende bestemmelse i den danske udlændingelov blev ophævet pr. 1. juli 2002.

Såfremt en udlænding søger asyl i Færøerne, fremgår det af den for Færøerne gældende udlændingelovs § 48 a, stk. 1, at Udlændingestyrelsen snarest muligt træffer afgørelse om afvisning eller udvisning af den pågældende fra Færøerne. Såfremt Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om afvisning eller udvisning, kan den pågældende udlænding kun meddeles opholdstilladelse efter den for Færøerne gældende udlændingelovs § 7, stk. 4, jf. § 7, stk. 5. Denne bestemmelse er tilsvarende ophævet i udlændingeloven.

Udlændingelovens § 8 – om kvoteflygtninge – er ikke sat i kraft for Færøerne.

Formateret: Normal, Mellemrum Før: 12 pkt., Efter: 12 pkt., Linjeafstand: 1,5 linjer, Tabulatorstop: -2 cm, Venstre + -0,98 cm, Venstre

~~Anordning nr. 182 af 22. marts 2001 om ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven indeholder de gældende regler for meddelelse af asyl på Færøerne.~~

~~Anordningens § 7, stk. 1-4, er identisk med udlændingelovens § 7, stk. 1-4, som affattet ved lovbekendtgørelse nr. 711 af 1. august 2001.~~

~~Efter anordningens § 7, stk. 1, gives der således efter ansøgning opholdstilladelse på Færøerne til en udlænding, som er omfattet af flygtningekonventionens af 28. juli 1951.~~

~~Efter anordningens § 7, stk. 2, gives der efter ansøgning opholdstilladelse på Færøerne til en udlænding, som ikke er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951, men hvor det af lignende grunde som anført i konventionen eller af andre tungtvejende grunde, der medfører velbegrundet frygt for forfølgelse eller tilsvarende overgreb, ikke bør kræves, at den pågældende vender tilbage til sit hjemland.~~

~~Efter anordningens § 7, stk. 3, kan opholdstilladelse nægtes, såfremt udlændingen allerede har opnået beskyttelse i Grønland, Danmark eller et andet land eller på grund af længerevarende ophold, derboende nære slægtninge eller andre tilsvarende forhold har nærmere tilknytning til Grønland, Danmark eller et andet land, hvor udlændingen må antages at kunne opnå beskyttelse.~~

~~Efter anordningens § 7, stk. 4, finder stk. 1 og 2 tilsvarende anvendelse på en udlænding, som ikke befinder sig på Færøerne, såfremt Færøerne på grund af udlændingens tidligere længerevarende ophold på Færøerne, på Færøerne boende nære slægtninge eller anden tilsvarende tilknytning må anses for nærmest til at yde den pågældende beskyttelse.~~

~~Anordningens bestemmelser i §§ 53-58 a om Flygtningenævnets sammensætning og kompetence mv. er ligeledes i sit indhold identisk med udlændingelovens §§ 53-58 a, som affattet ved lovbekendtgørelse nr. 711 af 1. august 2001.~~

~~Efterfølgende ændringer af den danske udlændingelov herunder de ændringer, som fremgår af lov nr. 365 af 6. juni 2002, hvorved blandt andet de facto flygtningebegrebet i udlændingelovens § 7, stk. 2, blev afskaffet, første asyllandsreglen i § 7, stk. 3, blev strammet, muligheden for at søge om asyl fra danske repræsentationer (§ 7, stk. 4) i udlandet blev afskaffet, og Flygtningenævnets sammensætning blev ændret er således ikke gældende i relation til behandling af ansøgninger om asyl på Færøerne.~~

For så vidt angår selve proceduren for behandling af ansøgninger om asyl i Færøerne henvises til afsnit 6.1 og 4.2.4. om styrelsens og Flygtningenævnets sagsbehandling i relation til ansøgninger om asyl ovenfor vedrørende den danske administration af området, herunder at Flygtningenævnets sammensætning vedrørende en asylsag på Færøerne adskiller fra en tilsvarende dansk asylsag.

I relation til indkvartering kan det oplyses, at Udlændingestyrelsen efter anordningens § 42 a efter forhandling med Færøernes Landsstyre bestemmer, om en udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i Færøerne i henhold til § 7, skal tage ophold i Danmark på et indkvarteringssted for udlændinge, der opholder sig i Danmark og har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i henhold til den danske udlændingelovs § 7.

Udlændingestyrelsen har efter anmodning fra Integrationsministeriet oplyst, at styrelsen ingen erindring har om at have behandlet ansøgninger om asyl i Færøerne. Anordningens bestemmelser i relation til asyl har således ikke været brugt i praksis.

Formateret: Fremhævnning

6. Arbejdsgruppens overvejelser vedrørende administration af asylområdet i Færøerne

6.1 Indledning

Dette kapitel indeholder, med udgangspunkt i beskrivelsen i kapitel 5, arbejdsgruppens foreløbige overvejelser vedrørende asylrådets struktur og organisering i Færøerne efter en overtagelse af sagsområdet. Afsnittet indeholder samtidig et overslag over hvilke økonomiske konsekvenser overtagelsen kan forventes at medføre.

I den udstrækning asylområdets struktur og organisering i Færøerne efter en overtagelse vil være identisk med opholdsområdets struktur og organisering i Færøerne efter en overtagelse, henvises der til beskrivelserne i kapitel 4.

I afsnit 6.2. berøres forudsætningerne for arbejdsgruppens beskrivelse af en færøsk administration af asylområdet, i afsnit 6.3 foretages en generel beskrivelse af administration af asylsager vedrørende Færøerne, i afsnit 6.4 beskrives de økonomiske konsekvenser, som overtagelsen vurderes at medføre.

6.2. Forudsætninger

6.2.1. Forudsætninger i forhold til arbejdsgruppens kommissorium

I henhold til arbejdsgruppens kommissorium skulle arbejdet opdeles i to tempi, således at spørgsmålet om overtagelse af udlændingelovens regler om familiesammenføring, opholds- og arbejdstilladelser med henblik på beskæftigelse, visum m.v. skulle behandles først, og dernæst de resterende dele af udlændingeområdet, herunder asylområdet og spørgsmålet om kontrol med rejsende mellem Danmark og Færøerne.

Der opstod imidlertid betydelige problemer af både juridisk og praktisk karakter, allerede ved arbejdsgruppens tidlige overvejelser heraf, idet dette ville medføre en opdeling af udlændingelovens bestemmelser i to separate love - en vedrørende asyl og kontrol med rejsende, og en vedrørende udlændingeområdet i øvrigt. Loven vedrørende asylområdet og grænsekontrol m.v. ville derfor i adskillige år fortsat ville være en dansk lov, administreret af danske myndigheder, mens loven om familiesammenføring, opholds- og arbejdstilladelser med henblik på beskæftigelse, og visum m.v. ville være en lagtingslov, administreret af færøske myndigheder. En sådan opdeling ville juridisk set være ganske kompliceret. Der ville desuden opstå en række praktiske problemer i kraft af opdelingen, ikke mindst fordi der ville være overlapning, hvor det for en umiddelbar betragtning næppe ville være til at komme udenom, at en del af de procesledte beslutninger, som de danske myndigheder ville skulle træffe som led i behandlingen af eventuelle asylsager, ret beset ville skulle træffes af færøske myndigheder, idet de formelt ville vedrøre den overtagne del af sagområdet.

Henset til, at det primære formål med at kommissoriet opererer med en overtagelse i to tempi, er at undgå en situation, hvor visse forventede praktiske problemer – specielt med at opbygge den nødvendige ekspertise vedrørende visse led i sagsforberedelsen af de enkelte asylsager – ville forsinke en overtagelse af udlændingområdet i flere år, har arbejdsgruppen valgt at behandle spørgsmålet om overtagelse af udlændingområdet samlet. Samtidig søges der at undgå en sådan forsinkende effekt ved at Færøerne indtil videre overtager asylområdet efter en outsourcing-model, der indebærer, at sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc-bistand fra Udlændingestyrelsen af teknisk-faglig art.

Arbejdsgruppen vurderer, at der således vil være muligt at undgå de nævnte problemer, og samtidig tilgodese de hensyn der lå bag forslaget om en overdragelse i to tempi, se afsnit 6.3.1.

6.2.2. Forudsætninger i øvrigt

Beskrivelsen af en fremtidig myndighedsstruktur i Færøerne for asylområdet tager afsæt i gældende lovgivning for Færøerne på området, og de opgaver der skal varetages i kraft heraf.

Beskrivelsen forudsætter, at der ikke sker væsentlige materielle ændringer i lovgivningen i forbindelse med overdragelsen.

Taget i betragtning at Udlændingestyrelsen ingen erindring har om at have behandlet ansøgninger om asyl på Færøerne og at Udlændingestyrelsen som første instans gennemsnitlig behandler 90-100 spontane asylsager pr. årsværk, vil der imidlertid næppe være anledning til at etablere en særskilt færøsk klageinstans til behandling af asylområdet, i lighed med den danske.

6.3 Generelt vedrørende administration af asylsager vedrørende Færøerne

Opgaver og sagstyper på asylområdet er beskrevet i kapitel 5.

I forbindelse med overdragelsen påtænkes der ikke ændringer i udlændingområdets funktionsmåde.

Asylområdet beror som det fremgår af kapitel 3 ressortmæssigt ved integrationsministeren i Integrationsministeriet, der forestår regelfastsættelsen. Asylsager førsteinstansbehandles i

Udlændingestyrelsen, mens Flygtningenævnet behandler ankesager. Eventuelle ansøgninger om humanitær opholdstilladelse behandles af integrationsministeren.

Asylområdet vil efter overdragelsen bero ressortmæssigt ved den færøske justitsminister, i det færøske justitsministerium, Løgmlaráððið, der vil forestå regelfastsættelsen.

6.3.1. Sagsbehandling i første instans

Der henvises til kap. 4.3.1. for områdets organisering og funktionsmåde generelt.

Der vil som nævnt under 6.2.1. kunne forventes praktiske problemer med at opbygge den nødvendige ekspertise vedrørende visse led i sagsforberedelsen af de enkelte asylsager, og arbejdsgruppen har derfor undersøgt muligheden for at Færøerne indtil videre overtager asylområdet efter en outsourcing-model, der indebærer, at sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af den samme myndighed, der træffer afgørelse vedrørende opholdssager i første instans, men med mulighed for ad hoc-bistand af teknisk-faglig art fra Udlændingestyrelsen.

Integrationsministeriet har derfor anmodet Udlændingestyrelsen om en vurdering af, hvorvidt en outsourcing-model vil være juridisk mulig og administrativt hensigtsmæssig.

Modellen, hvorefter sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc-bistand fra Udlændingestyrelsen, vil sikre, at Udlændingestyrelsen alene inddrages i behandlingen af asylsager i situationer under sagsforløbet, hvor de færøske myndigheder ikke selv har de nødvendige midler eller ressourcer, eller hvor en outsourcing af opgaven i øvrigt findes at være hensigtsmæssig. Modellen sikrer tillige, at afgørelseskompetencen, herunder også for så vidt angår sagsforberedende skridt, forbliver hos de færøske myndigheder, ligesom modellen sikrer en fortsat kompetenceopbygning i den færøske administration.

Arbejdsgruppen er på denne baggrund enig om denne model. Som eksempel på teknisk-faglig bistand kan nævnes oversættelse af asylskemaer, indhentelse af relevant baggrundsmateriale, iværksættelse af torturundersøgelser, ægthedsvurderinger af dokumenter m.v.

Modellen rejser dog en række problemstillinger af retlig og mere praktisk, administrativ karakter, der forudsætter en nærmere afklaring, herunder navnlig af spørgsmålet om, hvorledes Udlændingestyrelsens omkostninger skal opgøres og om betaling for ad hoc-bistanden.

Det må f. eks. forudsættes, at Udlændingestyrelsens opgavevaretagelse i forbindelse med sager om asyl i Færøerne fortsat vil ske på den danske integrationsministers ansvar, mens den overordnede opgaveløsning vedrørende assylsagerne sker på den færøske justitsministers ansvar.

Arbejdsgruppen finder det mest hensigtsmæssigt, at disse problemer søges afklaret i den næste fase, i forbindelse med den konkrete forberedelse af overtagelsen.

6.3.2. Klageinstans

I henhold til ovenstående tilsigtes det i vid udstrækning at afskære klageadgangen til justitsministeren, idet det generelt tilsigtes i videst muligt omfang at friholde Løgmlaráðið for sagsbehandling af personsager.

Udlændingestyrelsen erindrer ikke at have behandlet ansøgninger om asyl i Færøerne. Henset hertil kan der forventes at være særdeles få klager på asylområdet.

Det bør derfor overvejes, hvorvidt der bør indføres adgang til hurtigt at få prøvet en asylafgørelse ved Føroya Rætt, i stedet for ved en administrativ rekursmyndighed. En sådan ordning ville forudsætte, at de færøske udlændingemyndigheder dækker asylansøgerens udgifter i forbindelse med prøvningen.

Afgørelser vedrørende asyl vil alternativt skulle kunne påklages til Føroya Kærustovn, jf. kapitel 4.3.2.

6.3.3. Løgmlaráðið

Løgmlaráðið tiltænkes den samme rolle på asylområdet som vedrørende opholdsområdet i øvrigt. Der henvises til kap 4.3.3.

Det bemærkes dog, at asylområdet i flere henseender er et område, hvor samarbejde og koordination mellem de forskellige landes myndigheder er af meget stor betydning. Færøsk overtagelse af asylområdet forudsætter derfor færøsk deltagelse i relevante internationale fora, og dette vil sætte ekstra krav til Løgmlaráðið.

6.4. Økonomiske konsekvenser

Det indtil videre yderst beskedne antal sager på asylområdet vedrørende Færøerne taget i betragtning vil der ikke være behov for at ansætte personale til sagsbehandling på området. Eventuelle asylsager vil skulle behandles sammen med de øvrige udlændingesager.

Det vil derimod være nødvendigt at anvende – asylrådets størrelse i øvrigt taget i betragtning – forholdsvis betydelige midler til kompetenceopbygning, deltagelse i internationalt samarbejde, og til køb af tjenester (fra især Udlændingestyrelsen (jvf afsnit 6.3.1. ovenfor). Dertil kommer udgiftsdækning af asylansøgers prøvning af afgørelser ved Føroya Rætt.

Det er vanskeligt at give et realistisk bud på de samlede udgifter hertil, men de må forventes at komme til at udvise betydelige udsving afhængig af, om der er asylansøgninger eller ej.

Det vil sandsynligvis kræve omkring 5-700.000- kr pr år at opretholde kompetence på området og til deltagelse i internationalt samarbejde. Udgifterne til området vil i øvrigt variere i takt med ansøgningernes mængde og sagsbehandlingstid, idet færøske myndigheder vil skulle tilsikre passende logi m.m. til asylansøgere, til deres sager er afsluttede. Sagsantallet taget i betragtning vil dette helst skulle foregå uden permanente, dertil indrettede institutioner.

De gennemsnitlige omkostninger ved at behandle en asylansøgning i Danmark er omtrent XX-kr.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for en asylansøgning i Danmark, iberegnet anke, er (ifølge nøgletal på udlændingeområdet 2002, s 21) ca 12 måneder.

De gennemsnitlige månedlige omkostninger af en asylansøger i Danmark er (indkvartering ca 10.000-kr + ??=)YY-kr.

Det må derfor forventes, at omkostningerne for behandling af en asylansøgning vedrørende en enkelt person vil udgøre $(XX\text{-kr} \cdot 2) + 12 \cdot (YY \cdot 2)$

.....(SENDES SEPARAT).....Der opstod betydelige problemer af både juridisk og praktisk karakter ved at forberede en overdragelse i to tempi, i henhold til kommissoriet, og arbejdsgruppen har derfor valgt at behandle spørgsmålet om overtagelse af udlændingeområdet samlet; men dog således, at Færøerne indtil videre overtager asylområdet efter en outsourcing

~~model, der indebærer, at sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc bistand fra Udlændingestyrelsen af teknisk faglig art.~~

~~Arbejdsgruppen vurderer at det på denne vis vil være muligt undgå de ovenfor nævnte problemer, og samtidig tilgodese de hensyn, der lå bag forslaget om en overdragelse i to tempi.~~

~~Integrationsministeriet har derfor anmodet Udlændingestyrelsen om en vurdering af, hvorvidt en outsourcing model vil være juridisk mulig og administrativt hensigtsmæssig.~~

~~Arbejdsgruppen er på denne baggrund enig om en model, der indebærer, at sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc bistand fra Udlændingestyrelsen af teknisk faglig art. Som eksempel herpå kan nævnes oversættelse af asylskemaer, indhentelse af relevant baggrundsmateriale, iværksættelse af torturundersøgelser, ægthedsvurderinger af dokumenter m.v.~~

~~Modellen, hvorefter sagsforberedelsen som udgangspunkt varetages af de færøske myndigheder, men med mulighed for ad hoc bistand fra Udlændingestyrelsen, vil sikre, at Udlændingestyrelsen alene inddrages i behandlingen af asylsager i situationer, hvor de færøske myndigheder ikke selv har de nødvendige midler eller ressourcer, eller hvor en outsourcing af opgaven i øvrigt findes at være hensigtsmæssig. Modellen sikrer tillige, at afgørelseskompetencen, herunder også for så vidt angår sagsforberedende skridt, forbliver hos de færøske myndigheder, ligesom modellen sikrer en fortsat kompetenceopbygning i den færøske administration.~~

~~Modellen rejser dog en række problemstillinger af retlig og mere praktisk, administrativ karakter, der forudsætter en nærmere afklaring, herunder navnlig af spørgsmålet om, hvorledes Udlændingestyrelsens omkostninger skal opgøres og om betaling for ad hoc bistanden. Forslaget fra den danske del af arbejdsgruppen om en ændring i forhold til kommissoriet, således at arbejdet i arbejdsgruppen ikke opdeles i to tempi, men at hele udlændingområdet i stedet overtages som et samlet sagsområde, kræver en nøje overvejelse, som vi ikke har kunnet gennemføre i løbet af så kort tid. Derfor vil bemærkningerne på nuværende tidspunkt mere være i stikordsform.~~

En færøsk overtagelse af asylområdet forudsætter selvstændig deltagelse i relevante internationale fora. — IMO modellen?

Hvordan tilsikres der kontinuerlig sagsbehandlingskapacitet på forsvarligt niveau til så få sager?

Udveksling til Danmark og Island?

Spørgsmålet om normering kræver nøje overvejelser

Overtagelse af flygtningeområdet samtidig med overtagelse af opholdsområdet

Fordele

En lovteknisk meget ligetil løsning

Som udgangspunkt er man fra færøsk side politisk indstillet på at overtage så mange områder som muligt og så hurtigt, som det kan anses for forsvarligt

Man er både i Danmark og Færøerne opmærksom på, at der helst ikke skal komme nye løse ender i forbindelse med overtagelser. Det skal være fuldstændig klart, hvor det politiske, økonomiske og administrative ansvar er placeret, og dette tilsiger rene snit.

Ulemper

~~Flere af opgaverne på asylområdet vil være så ressourcekrævende, eller af en så særlig karakter, at det næppe vil være hensigtsmæssigt at færøske myndigheder varetager dem på egen hånd. Der vil derfor være behov for at tilvejebringe dem via samarbejdsaftaler og/eller som køb af tjenester. Eksempler:~~

~~ægtedsvurderinger~~

~~tolkebistand~~

~~vurderinger af trusselsbilleder~~

~~aldersbestemmelser~~

~~I denne forbindelse skal det overvejes, hvordan kan det tilsikres, at eventuelle torturofre kan få den nødvendige behandling (Færøerne er ikke i stand til at tilbyde sådanne behandlinger)~~

~~Indkvarteringsmuligheder for flygtninge.~~

~~Hvordan kan det tilsikres, at der reelt er tale om selvstændig sagsbehandling, specielt mens udlændingeområdet i øvrigt og Udlandsafdelingen endnu kun er under opbygning? .....~~

~~(SENDES SEPARAT)~~

7. Kontrol af rejsende —udlændinges indrejse ipå og udrejse afra Færøerne

De gældende danske regler

Den danske udlændingelovs bestemmelser om kontrol over for udlændinge, som ønsker at indrejse i eller udrejse af Danmark, jf. udlændingelovens §§ 38 og 39, afspejler bl.a. Danmarks internationale forpligtelser i forhold til Schengenkonventionens regelsæt. Udlændingelovens § 38 fastsætter nærmere regler om udførelsen af kontrollen, mens udlændingelovens § 39 fastsætter nærmere regler om besiddelse af pas eller anden form for rejselegitimation og påtegning af visum.

I henhold til udlændingelovens § 38 må der ikke foretages ind- og udrejsekontrol ved grænsen til et andet land, der er tilsluttet Schengenkonventionen. Der kan dog undtagelsesvis ske kontrol ved en sådan grænse i medfør af Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2. Efter Schengenkonventionens artikel 2, stk. 2, kan der indføres midlertidig grænsekontrol ved en grænse til et andet Schengenland, såfremt det er påkrævet af hensyn til den offentlige orden eller den nationale sikkerhed. Dette kræver som udgangspunkt samråd med de øvrige Schengenlande.

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 38, at ind- og udrejsekontrol ved grænsen til et ikke-Schengenland skal finde sted i medfør af Schengenkonventionens artikel 6. Det fremgår bl.a. af Schengenkonventionens artikel 6, at udlændinge ved indrejse skal underkastes en indgående kontrol, der ikke alene omfatter kontrol af rejsedokumenter og andre betingelser for indrejse, ophold, arbejde og udrejse, men også eftersøgning og forebyggelse af trusler mod den nationale sikkerhed og den offentlige orden i Schengenlandene. Alle rejsende skal mindst underkastes en kontrol, der gør det muligt at fastslå deres identitet på grundlag af forelagt eller forevist rejselegitimation. Ved udrejse skal alle udlændinge underkastes den kontrol, der i alle Schengenlandenes interesse er påkrævet ifølge udlændingelovgivningen og med henblik på eftersøgning og forebyggelse af trusler mod Schengenlandenes nationale sikkerhed og offentlige orden

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 38, at ind- og udrejse over grænsen til et ikke-Schengenland alene må finde sted ved de grænseovergangssteder (havne og lufthavne), der er godkendt af integrationsministeren, og alene inden for disses åbningstid, medmindre andet er fastsat i medfør af Schengenkonventionens artikel 3, stk. 1, 2. pkt. Integrationsministeren kan fastsætte nærmere vilkår for godkendelse af havne og lufthavne som grænseovergangssteder.

Integrationsministeren er herudover bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om ind- og udrejsekontrol, herunder om på- og afmønstring i Danmark af udenlandske besætningsmedlemmer og deres ophold i Danmark og om skibsføreres og luftfartøjschefers pligter. Denne bemyndigelse er udnyttet i den danske udlændingebekendtgørelse.

Det fremgår af den danske udlændingebekendtgørelses, at luftfartsselskaber for luftfartøjer, der i fast rutefart medbringer passagerer til lufthavne, hvor der ikke er fast politibetjening, skal have en ilandsætningstilladelse.

Formateret: Mellemrum Før: 12 pkt., Efter: 12 pkt., Linjeafstand: 1,5 linjer

Der er ligeledes fastsat nærmere bestemmelser om, at rederier eller mæglere for passagerfærger, der i fast rutefart medbringer passagerer mellem Danmark og et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, og krydstogtskibe, der medbringer passagerer, skal have udstedt en ilandsætningstilladelse. Tilsvarende gælder for så vidt angår rederier eller mæglere for og førere af lastskibe, der kan medbringe op til 12 passagerer, og som sejler i fast rutefart mellem Danmark og et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen.

I ilandsætningstilladelserne er fastsat nærmere bestemmelser om forhold i forbindelse med indrejse- og udrejsekontrol, herunder bestemmelser som er af betydning for overholdelsen af Schengenreglerne vedrørende indrejse- og udrejsekontrol.

Formateret: Normal, Mellemrum Før: 12 pkt., Efter: 12 pkt., Tabulatorstop: 6 cm, Venstre + 11,6 cm, Venstre

Politiet varetager opgaven med kontrol af grænsen. I den forbindelse er der i udlændingelovens § 38 fastsat nærmere regler om, at politiet i forbindelse med ind- og udrejsekontrol har ret til at undersøge bagagerum i køretøjer, skibe og luftfartøjer for at sikre, at ulovlig ind- og udrejse ikke finder sted.

Politiet er endvidere bemyndiget til at standse et køretøj inde i landet med henblik på at kontrollere, om køretøjet transporterer en eller flere udlændinge, der er indrejst ulovligt i landet.

Politiet kan endvidere foretage stempling af en udlændings pas eller anden rejselegitimation ved ind- eller udrejse af landet eller ved afvisning eller udvisning af Danmark. Integrationsministeren er bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om politiets stempling af pas og anden rejselegitimation.

Politiet skal ved udførelsen af personkontrollen ved grænsen i forbindelse med indrejse fra et ikke-Schengenland bl.a. sikre, at Schengenkonventionens generelle indrejsebetingelser, jf. artikel 5, er opfyldt, herunder at udlændingen er i besiddelse af gyldig rejselegitimation og visum og tilstrækkelige økonomiske midler til sit ophold inden for Schengen og ikke er indberettet til Schengen-informations-systemet som uønsket. Hvis en af disse betingelser ikke er opfyldt, vil politiet i forbindelse med grænsekontrollen skulle afvise den pågældende. For så vidt angår en nærmere beskrivelse af politiets mulighed for at afvise en udlænding ved grænsen i forbindelse med indrejse fra et ikke-Schengenland i forhold til Schengenkonventionens regler og øvrige danske afvisningsregler henvises til gennemgangen heraf i kapitel 3.

Efter § 39 i den danske udlændingelov skal en udlænding ved indrejse, under ophold i Danmark og ved udrejse være i besiddelse af pas eller andet dokument, der efter integrationsministerens

bestemmelse kan godkendes som rejselegitimation. De nærmere regler herfor er fastsat i den danske udlændingebekendtgørelse. Passet og rejselegitimationen skal ved ind- og udrejse fra/til et ikke-Schengenland forevises for paskontrollen og under ophold i Danmark på begæring forevises for offentlige myndigheder. Nordiske statsborgere er fritaget for disse forpligtelser, og integrationsministeren kan fritage andre udlændinge herfra.

Integrationsministeren er endvidere i henhold til udlændingelovens § 39 bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om visum, herunder om i hvilket omfang en udlænding skal have visum, om adgangen til visum, om visummets varighed og om betingelserne for at opnå visum. De gældende danske regler for, hvilke nationaliteter der er visumpligtige eller visumfri til Danmark, er fastlagt i overensstemmelse med EU's regelsæt for området og kan derfor ikke fraviges. Det er dog op til det enkelte medlemsland at afgøre, i hvilket omfang indehavere af særlige former for rejselegitimation som f.eks. diplomatpas skal være visumfri eller visumpligtige. Se nærmere om visumreglerne i kapitel 3.

Integrationsministeren er endvidere efter udlændingelovens § 39 bemyndiget til at fastsætte nærmere regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe sig pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

- Særlige vedrørende indrejse på Færøerne ~~De gældende færøske regler~~

Formateret: Punktopstilling

Reglerne for kontrol af rejsende i Færøerne svarer til de ovenfor beskrevne danske regler.

Det er dog præciseret i den for Færøerne gældende udlændingelov, at bestemmelserne i §§ 38 og 39 finder anvendelse ved henholdsvis indrejse og ophold i og udrejse fra Færøerne, ved ind- og udrejsekontrol i Færøerne og ved på- og afmønstring i Færøerne.

Integrationsministeren har tilsvarende bemyndigelser efter §§ 38 og 39 i den for Færøerne gældende udlændingelov som efter §§ 38 og 39 i den danske udlændingelov. Bemyndigelserne kan kun udnyttes efter forhandling med Færøernes landsstyre, jf. dog nedenfor. Der er endnu ikke fastlagt nærmere regler i bekendtgørelsesform i henhold til bemyndigelserne.

Efter forhandling med Færøernes landsstyre er en lufthavn godkendt som grænseovergangssted på Færøerne: Vágar Lufthavn, samt 9 havne: Fuglafjarðar Havn, Klaksvíkar Havn, Kollafjarðar Havn, Oyra Havn, Runavíkar Havn, Tórshavnar Havn, Tvøroyrar Havn, Vágs Havn og Vestmannaahavn.

Formateret: Normal, Venstre, Mellemrum Før: 12 pkt., Efter: 12 pkt.

Der er ikke efter forhandling med Færøernes landsstyre udstedt ilandsætningstilladelser, hvor sejladsen eller luftfarten foregår til/fra Færøerne

Af immigrationsmæssige hensyn og af hensyn til at sikre overensstemmelse med EU's fællesliste over visumpligtige og visumfri tredjelande kan integrationsministeren – uden forudgående forhandling med Færøernes landsstyre – fastsætte regler om, i hvilket omfang passet eller rejselegitimationen skal være påtegnet visum til indrejse på eller udrejse af Færøerne (visumpligt/visumfrihed). Integrationsministeren kan ligeledes uden forhandling med Færøernes landsstyre bestemme, hvilke pas og dokumenter der kan godkendes som rejselegitimation.

Kontrollen af rejsende i Færøerne skal foretages i overensstemmelse med Schengenkonventionens regelsæt. Baggrunden herfor er, at Schengenkonventionens regler om kontrol af rejsende også gælder for Færøerne og Grønland.

Det følger således af Danmarks tiltrædelsesaftale til Schengenkonventionen artikel 5, stk. 2, at der – i betragtning af, at Færøerne og Grønland deltager i den rejseordning, der er fastlagt inden for rammerne af den nordiske pasunion (og hvorefter der ikke udføres kontrol ved rejser mellem de nordiske lande) – ikke udføres kontrol af personer, der rejser mellem på den ene side Færøerne eller Grønland og på den anden side Schengenlandene.

Det fremgår i den forbindelse af slutakten til den danske tiltrædelsesaftale til Schengenkonventionen, at aftalen først bringes i anvendelse, bl.a. når det er konstateret, at reglerne for udøvelse af en effektiv kontrol og overvågning af de ydre grænser (til ikke-Schengenlande) i Færøerne og i Grønland samt nødvendige kompenserende foranstaltninger, herunder Schengeninformationssystemet, finder anvendelse.

Der er på den baggrund fastlagt en nærmere oversigt over de bestemmelser i Schengenkonventionen, som er relevante for Færøerne og Grønland med henblik på gennemførelsen af artikel 5, stk. 2, i den danske tiltrædelsesaftale til Schengenkonventionen og den fælles erklæring i slutakten til denne aftale, og som derfor også skal gennemføres for Færøernes og Grønlands vedkommende. Oversigten indeholder bl.a. konventionens bestemmelser om kontrol af rejsende.

Behov for ændringer

Som ovenfor anført svarer de færøske regler for kontrol af rejsende til de danske regler og dermed er i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til Schengenkonventionen. Der er på den baggrund ikke p.t. behov for ændring af de gældende regler for Færøerne på dette område.

Der vil kunne opstå behov for, at der i nærmere bestemt omfang af de færøske myndigheder skal udstedes ilandsætningstilladelser til skibe og fly, der sejler/flyver mellem Færøerne og et ikke-Schengenland.

I det omfang Schengenkonventionens regelsæt for kontrol med rejsende ændres, vil reglerne for Færøerne tilsvarende skulle ændres, således at Danmark fortsat over for de øvrige Schengenlande kan garantere fuld efterlevelse af Schengenkonventionens regelsæt.

Der vil derfor være behov for, at de færøske udlændingemyndigheder efter overtagelse af udlændingeområdet løbende underrettes om forslag til ændringer af Schengenkonventionens regelsæt for kontrol med rejsende og i øvrigt indgår i et samarbejde om praktiske tiltag m.v. i forhold til Schengenlandenes grænsekontrol m.v.

8. Forholdet til ~~Danmarks~~ internationale forpligtelser

(KOMMENTAR: Årsagen til den foreslåede overskriftsændring er, at der ~~der~~ betydelige forskelle: Danmark er omfattet af mange internationale forpligtelser, som eksplicit og tilsigtet ikke omfatter Færøerne, desuden er der enkelte hængepartier)

I ~~rapportens notatens~~ kapitel ~~?4?~~ gennemgås i summarisk form Danmarks internationale og forfatningsmæssige forpligtelser af væsentlig betydning for udlændingeområdet.

Resolutioner, anbefalinger m.v. som ikke er retligt bindende for Danmark, er ikke berørt i kapitlet.

Om den følgende redegørelse bemærkes generelt, at konventionsmæssige forpligtelser i almindelighed er affattet i overordnede generelle formuleringer, således at det – navnlig hvis der ikke foreligger retspraksis m.v. om fortolkningen – kan være vanskeligt på forhånd at fastlægge de præcise grænser for forpligtelsernes udstrækning.

8.1. Danmarks internationale og forfatningsmæssige forpligtelser af væsentlig betydning for udlændingeområdet

8.1.1. Ret til asyl

Efter *artikel 14 i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder* har enhver ret til i andre landet at søge og få tilstået asyl mod forfølgelse.

Efter *flygtningekonventionen* er Danmark forpligtet til at yde beskyttelse til flygtninge, der nærer en velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller politiske anskuelser.

Konventionen indeholder ikke en pligt til at udstede opholdstilladelse til konventionsflygtninge, men alene en pligt til at beskytte de pågældende personer mod udsendelse til et land, hvor de pågældende vil være i risiko for forfølgelse af de i konventionen anførte grunde eller for at blive videresendt til et sådant land. Danmark er således forpligtet til ikke at udsende konventionsflygtninge til sådanne lande.

Efter konventionens artikel 1 C kan beskyttelsen under visse nærmere angivne omstændigheder ophøre, bl.a. hvis flygtningen frivilligt har søgt beskyttelse i hjemlandet. *Efter konventionens artikel 1 D og E er beskyttelse udelukket, hvor den pågældende modtager anden form for international eller national beskyttelse.* Efter konventionens artikel F finder konventionens bestemmelser endvidere ikke anvendelse på personer, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at de pågældende har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, at de pågældende har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse udenfor tilflugtslandet, inden de som flygtninge fik adgang til dette, eller at de pågældende har gjort sig skyldige i handlinger, der er i strid med FN's mål og grundsætninger (udelukkelsesgrundene).

For flygtninge gælder forbudet mod udsendelse til et land, hvor de pågældende vil være i risiko for forfølgelse eller for at blive videresendt til et sådant land, ikke, hvis de pågældende med rimelig grund må anses for en fare for asyllandets sikkerhed eller efter en endelig dom for en særlig farlig forbrydelse betragtes som en fare for samfundet i asyllandet, jf. konventionens artikel 33, stk. 2.

Efter *artikel 7 i FN's konventions om borgerlige og politiske rettigheder* må ingen underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Herudover følger det af *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3* og *FN's torturkonventions artikel 3*, at personer ikke må udsendes til et land, hvor de vil blive underkastet tortur eller blive udsat for umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Bestemmelserne forpligter Danmark til ikke at udsende de pågældende til sådanne lande.

Endelig indeholder *Tillægsprotokol nr. 6 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention* et forbud mod idømmelse af dødsstraf og henrettelse i fredstid. Det vil kunne være i strid med protokollen at udsende en udlænding til et land, hvor den pågældende vil blive udsat herfor.

8.1.2. Ret til familiesammenføring

Flygtningekonventionen forpligter ikke de stater, der har tilsluttet sig konventionen, til at give konventionsflygtninge ret til familiesammenføring.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har anerkendt det almindelige internationale princip om, at de enkelte lande har en generel kompetence til at kontrollere udlændinges adgang til ophold i landet. Kompetencen skal dog udnyttes med respekt af bl.a. *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8*, hvorefter enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv.

Artikel 8 indebærer ikke en generel og ubetinget ret til familiesammenføring. Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis indebærer bestemmelsen dog, at der i særlige tilfælde ikke kan nægtes familiesammenføring. I den forbindelse lægges der vægt på den indrejsendes kulturelle og familiemæssige tilknytning til hjemlandet. Der lægges endvidere vægt på årsagen til den adskillelse, der ønskes tilendebragt, herunder om denne skyldes de pågældendes eget valg. Der lægges endvidere vægt på, om det herboende familiemedlem har mulighed for at tage ophold sammen med det udenlandske familiemedlem i det andet land. Endelig lægges der vægt på tidspunktet for etableringen af familielivet, herunder om ægteskabet er indgået på et tidspunkt, hvor ægtefællerne ikke kunne have en berettiget forventning om at få tilladelse til at optage familielivet i det pågældende land.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention sikrer således ikke en ret til at vælge, i hvilket land et familieliv skal optages. En pligt for landet til at tillade familiesammenføring vil som udgangspunkt kun foreligge, hvis det ikke vil være muligt – eller i praksis overordentligt vanskeligt – for de pågældende at optage familielivet i et andet land.

Som eksempel kan nævnes en herboende flygtning, der er gift med en person fra hjemlandet, og som ikke kan tage ophold i hjemlandet, hvor den pågældende risikerer forfølgelse.

Ligeledes vil en henvisning af ægtefællerne til at optage familielivet i et andet land kunne virke så belastende for den herboende ægtefælle, at der muligvis reelt vil kunne være tale om et indgreb i retten til et familieliv. En henvisning af ægtefællerne til at optage familielivet i et andet land, der vil indebære store følelsesmæssige, praktiske eller juridiske problemer for den herboende ægtefælle, vil således muligvis i helt særlige tilfælde kunne indebære et indgreb i retten til et familieliv.

Efter omstændighederne kan også andre familiemedlemmer fra en persons husstand være omfattet af beskyttelsen af familielivet.

Efter *artikel 17 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder* må ingen udsættes for ulovlig indblanding i sit privatliv eller familieliv. Efter *artikel 10 i FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder* skal familien ydes den størst mulige beskyttelse og bistand. Ægteskab skal kun kunne indgås med de vordende ægtefællers frie samtykke. Bestemmelserne anerkender ingen ret til familiesammenføring, men kan efter omstændighederne indirekte føre til beskyttelse af en sådan ret, blandt andet som følge af retten til respekt for familielivet.

EU-retten indeholder nærmere regler om ret til familiesammenføring for personer, der benytter sig af EF-/EØS-reglerne om fri bevægelighed for arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende m.v. Herudover har EU indgået associeringsaftaler med visse tredjelande, som kan have betydning for disse landes statsborgeres ret til indrejse og ophold i EU-landene.

8.1.3. Udlændinges ret til sociale ydelser under ophold i Danmark

Efter *FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder* anerkender staterne ethvert menneskes ret til social tryghed (*artikel 9*) og en tilstrækkelig levestandard (*artikel 11*).

Efter *flygtningekonventionens artikel 23* har konventionsflygtninge ret til at modtage offentlig hjælp og understøttelse på lige fod med staternes egne statsborgere.

Efter *Den europæiske socialpagts artikel 12* forpligter staterne sig til at have en social tryghedsordning på et tilfredsstillende niveau og til at sikre, at statsborgere i andre stater, der har tilsluttet sig socialpagten, ligestilles med egne statsborgere for så vidt angår ret til social tryghed. Efter pagtens *artikel 13* forpligter staterne sig endvidere til at sikre, at enhver, der mangler og ikke

er i stand til at skaffe sig de tilstrækkelige midler til sit underhold, modtager den fornødne hjælp, og at statsborgere i andre stater, der har tilsluttet sig socialpagten, ligestilles med egne statsborgere for så vidt angår retten til social bistand, dog med mulighed for hjemsendelse. Den europæiske socialpagt er tiltrådt af langt de fleste europæiske lande.

Den europæiske kodeks for social sikring indeholder en række forpligtelser for staterne til at sikre forskellige former for sociale sikringsydelser, herunder arbejdsløshedsunderstøttelse, dagpenge under sygdom og moderskabsydelser, hvor optjeningsperioden, før der gives ret til ydelserne, ikke må være længere, end det er nødvendigt for at undgå misbrug.

Efter *artikel 1 i Den Europæiske konvention om social og sundhedsmæssig hjælp* forpligter staterne sig til at sikre, at statsborgere i andre stater, der har tilsluttet sig konventionen, som opholder sig lovligt i staten og ikke har tilstrækkelige midler, ligestilles med egne statsborgere for så vidt angår ret til social og sundhedsmæssig hjælp. Efter konventionens *artikel 6 og 7* er staternes adgang til hjemsendelse af forsørgelsesmæssige grunde af statsborgere fra andre stater, der har tilsluttet sig konventionen, begrænset og, hvis den pågældende har boet i staten i mere end fem år, helt udelukket. Er den pågældende først indrejst i staten efter at være fyldt 55 år, er hjemsendelse udelukket, hvis den pågældende har boet i staten i 10 år. Den Europæiske konvention om social og sundhedsmæssig hjælp er tiltrådt af langt de fleste EU-lande samt enkelte andre lande, herunder Island, Norge og Tyrkiet.

Efter *artikel 4 i Nordisk konvention om social bistand og sociale tjenester* skal statsborgere fra et nordisk land, der har lovligt midlertidigt ophold eller lovlig bopæl i et andet nordisk land, ligestilles med dette lands statsborgere bl.a. for så vidt angår retten til social bistand som følge af et umiddelbart behov herfor. Efter konventionens *artikel 6* skal andre nordiske landes statsborgere og andre personer med lovlig bopæl i et nordisk land, som under lovligt midlertidigt ophold i et andet nordisk land får et umiddelbart behov for social bistand og sociale tjenester, modtage en sådan bistand efter landets lovgivning. Efter konventionens *artikel 7* er de nordiske landes adgang til hjemsendelse af forsørgelsesmæssige grunde af statsborgere fra et af de andre nordiske lande begrænset og, hvis den pågældende har haft lovlig bopæl i landet i de sidste tre år, helt udelukket.

Nordisk konvention om social sikring indeholder nærmere regler om retten til sociale sikringsydelser ved sygdom, fødsel, alderdom, arbejdsløshed m.v. for bl.a. nordiske statsborgere, konventionsflygtninge og statsløse.

Efter artikel 5, litra e, nr. 4, i FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination skal staterne sikre ethvert menneskes ret til lighed for loven uanset race, hudfarve eller national eller etnisk oprindelse bl.a. med hensyn til retten til social tryghed og sociale ydelser.

Endvidere kan *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14*, jf. nærmere herom i afsnit 4.1.4, i sammenhæng med *artikel 1 i Tillægsprotokol nr. 1 til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention* om retten til respekt for ejendom have betydning i relation til udlændinges adgang til sociale ydelser under ophold i Danmark, herunder navnlig hvis udlændingen kan siges at have bidraget til ydelsen i form af deltagelse i en forsikringsordning.

Efter Danmarks Riges Grundlovs § 75, stk. 2, har en person, der ikke kan forsørge sig selv, og hvis forsørgelse ikke påhviler andre, ret til hjælp fra det offentlige.

I den statsretlige litteratur er det den almindelige opfattelse, at bestemmelsen ikke alene omfatter danske statsborgere, men også udlændinge, der opholder sig lovligt i Danmark. Bestemmelsen begrænser ikke statens adgang til at hjemsende udlændinge, herunder af forsørgelsesmæssige grunde. Hjemsendelsesadgangen har bl.a. fundet udtryk i § 3, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter en udlænding kan hjemsendes, hvis den pågældende ikke har boet lovligt i Danmark med henblik på varigt ophold i mere end de sidste syv år og har behov for vedvarende hjælp.

Danmarks Riges Grundlovs § 75, stk. 2, forpligter således ikke staten til vedvarende at sikre forsørgelsen af udlændinge, der ikke kan forsørge sig selv, og hvis forsørgelse ikke påhviler andre. Det må imidlertid antages, at staten har en vis pligt til at sikre et forsørgelsesminimum over for en sådan udlænding, indtil hjemsendelsen er foretaget.

Det bemærkes, at bilaterale og multilaterale konventioner mellem Danmark og andre lande kan give det pågældende lands statsborgere ret til (visse) sociale ydelser i Danmark, når nærmere angivne omstændigheder er til stede. Danmark har bl.a. indgået bilaterale socialsikringskonventioner med Tyrkiet og Pakistan.

~~EU retten indeholder detaljerede regler om ligebehandling af EU borgere, der arbejder i et andet EU land, med hensyn til enhver social fordel samt om ret til sociale sikringsydelser for personer, der benytter sig af EF /EØS reglerne om fri bevægelighed for arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende m.v., og for flygtninge og statsløse, der har bopæl i et EU land og er eller har været omfattet af lovgivningen i et EU land. Reglerne dækker også de erhvervsaktives~~

~~familiemedlemmer og efterladte. Herudover har EU indgået associeringsaftaler med visse tredjelande, som kan have betydning for disse landes statsborgeres ret til sociale ydelser under ophold i EU-landene.~~

~~(KOMMENTAR: her er behov for, at der enten indsættes et afsnit, der redegør for, hvilke forpligtelser der gælder/ikke gælder for Færøerne, eller de forpligtelser, der ikke er relevante i færøsk sammenhæng specielt ES/EØS fjernes)~~

8.1.4. Generelle forbud mod diskrimination

Efter *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14* skal konventionens rettigheder sikres uden forskel på køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold eller ethvert andet forhold.

Efter *artikel 5 i FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination* skal staterne forbyde og afskaffe alle former for racediskrimination og sikre ethvert menneskes ret til lighed for loven uanset race, hudfarve eller national eller etnisk oprindelse.

Diskriminationsforbudene i *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14* og *artikel 15 i FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination* er bl.a. til hinder for, at adgangen til familiesammenføring afskæres for udlændinge under henvisning til, at de pågældende er af en eller flere bestemte etniske oprindelser.

Det ville således som udgangspunkt være i strid med diskriminationsforbuddene, hvis det indgik som et selvstændigt kriterium i afgørelsen om familiesammenføring, hvilken etnisk oprindelse den pågældende ansøger havde. Det er derimod ikke i strid med diskriminationsforbudene, at en afvejning af saglige kriterier i afgørelserne medfører, at afgørelserne i praksis falder forskelligt ud i forhold til forskellige etniske oprindelser.

Efter *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14* og *artikel 1, stk. 2, i FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination* er disse konventioner ikke til hinder for forskelsbehandling på grundlag af statsborgerskab.

Ud fra en menneskeretlig vurdering er det dog i visse henseender nødvendigt at sidestille herboende udenlandske statsborgere, der er født og opvokset i Danmark eller kommet hertil som børn, med

personer med dansk indfødsret. Det gælder f.eks. for så vidt angår retten til uddannelse, arbejde, bolig, sociale ydelser o.l. og antagelig også retten til familiesammenføring. Derimod kan valgret, valgbarhed og værnepligt utvivlsomt forbeholdes egne statsborgere.

Efter *Danmarks Riges Grundlovs § 70* kan ingen på grund af sin trosbekendelse eller afstamning berøves adgang til den fulde nydelse af borgerlige og politiske rettigheder eller unddrage sig opfyldelsen af nogen almindelig borgerpligt. Bestemmelsen antages at fastslå et lighedsprincip, hvorefter der ikke må ske forskelsbehandling på grundlag af religion eller oprindelse, herunder etnisk oprindelse.

EU-retten indeholder et forbud mod diskrimination på grundlag af nationalitet, herunder mellem landets egne borgere og andre EU-borgere, med hensyn til de rettigheder, der er sikret gennem EU-retten, herunder bl.a. EF-reglerne om fri bevægelighed for arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende m.v.

8.2. Schengen-samarbejdet

Den 25. marts 2001 indtrådte Danmark i det praktiske Schengensamarbejde. Samtidig hermed blev den for Færøerne tidligere gældende udlændingelov, jf. anordning nr. 728 af 22. juli 2000, erstattet af den for Færøerne nugældende udlændingelov, jf. anordning nr. 182 af 22. marts 2001. Færøernes udlændingelov indeholder derfor nu en række af de bestemmelser, som følger af Danmarks indtræden i det praktiske Schengensamarbejde. De enkelte bestemmelser fra den danske udlændingelov, i den affattelse denne havde efter Danmarks indtræden i det praktiske Schengen-samarbejde, er dog kun medtaget i det omfang de pågældende bestemmelser er en konsekvens af de bestemmelser i Schengenkonventionen, som ses at være relevante for Færøerne, jf. nærmere nedenfor.

Det retlige grundlag for Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen er skabt ved to love - Justitsministeriets lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen og Indenrigsministeriets lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven (Schengenkonventionen m.v.).

Justitsministeriets lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen indebærer dels en adgang for regeringen til på Danmarks vegne at ratificere Danmarks tiltrædelse af 19. december 1996 til Schengenkonventionen, jf. lovens § 1, dels en gennemførelse af visse dele af

Schengenkonventionen, der vedrører Justitsministeriets område, herunder Schengeninformationssystemet.

Indenrigsministeriets lov nr. 410 af 10. juni 1997 om ændring af udlændingeloven (Schengenkonventionen) indebærer en gennemførelse af de dele af Schengenkonventionen, der vedrører Indenrigsministeriets område, dvs. navnlig konventionens afsnit II om ophævelse af kontrollen ved de indre grænser og persontrafik.

Det fremgår af artikel 5, stk. 1, i Danmarks tiltrædelsesaftale, at Schengenkonventionen ikke finder anvendelse i Færøerne og Grønland.

I betragtning af, at Færøerne (og Grønland) anvender den rejseordning, der er fastlagt inden for rammerne af den nordiske pasunion, er det imidlertid bestemt i tiltrædelsesaftalens artikel 5, stk. 2, at der ikke udføres kontrol af personer, der rejser mellem på den ene side Færøerne og på den anden side de stater, der har tilsluttet sig Schengenkonventionen og samarbejdsaftalen med Island og Norge.

Bestemmelserne i artikel 5 blev således indsat, fordi Færøerne (og Grønland) ikke er medlemmer af Den Europæiske Union, men på den anden side er omfattet af den rejseordning, der er fastlagt inden for rammerne af Den nordiske Pasunion. Efter denne ordning kan nordiske statsborgere frit rejse mellem de nordiske lande over godkendte grænseovergangssteder uden at medbringe pas og uden at gennemgå paskontrol. Andre statsborgere end nordiske kan ligeledes rejse mellem de nordiske lande over godkendte grænseovergangssteder uden at skulle gennemgå paskontrol, men sådanne statsborgere skal medbringe pas eller anden godkendt rejselegitimation.

I tilknytning hertil er der i den fælleserklæring, som er optaget i slutakten til den danske tiltrædelsesaftale – bl.a. efter drøftelser med Færøernes Landsstyre – indsat en bestemmelse, hvorefter tiltrædelsesaftalen træder i kraft, når forudsætningerne herfor er opfyldt i forhold til de andre Schengenlande, når kontrollen ved de ydre grænser er effektiv, samt når Eksekutivkomitéen (nu Rådet) konstaterer, at de regler, den finder nødvendige for gennemførelsen af effektive kontrol- og overvågningsforanstaltninger ved de ydre grænser på bl.a. Færøerne samt de nødvendige kompenserende foranstaltninger, herunder benyttelse af Schengeninformationssystemet, er trådt i kraft og er blevet effektive.

De danske myndigheder drøftede på den baggrund med de andre EU-lande, hvilke bestemmelser i Schengen-konventionen der skal finde anvendelse for Færøerne og Grønland med henblik på gennemførelse af artikel 5, stk. 2, i Danmarks tiltrædelsesaftale til Schengen-konventionen, herunder i forbindelse med ophævelsen af personkontrollen ved grænserne til andre Schengen-lande og gennemførelsen af en effektiv kontrol ved grænserne til lande, der ikke er tilsluttet Schengen-konventionen, samt anvendelse af Schengen-informationssystemet. Oversigten over hvilke bestemmelser i Schengenkonventionen, som ses at være relevante for Færøerne, blev fremsendt ved brev af ...

Den 1. december 2000 traf Rådet afgørelse om en fuldstændig gennemførelse af Schengen-reglerne i forhold til Danmark og de øvrige nordiske lande med virkning fra den 25. marts 2001, dog således at Schengeninformationssystemet bragtes i anvendelse med virkning fra den 1. januar 2001.

De ændringer af udlændingeloven, der med anordning nr. 182 af 22. marts 2001 er sat i kraft for Færøerne den 25. marts 2001, er medtaget som en konsekvens af de bestemmelser i Schengenkonventionen, som er medtaget på den med de andre EU-lande drøftede oversigt over bestemmelser i Schengenkonventionen, som ses at være relevante for Færøerne.

Afvigelse herfra vil derfor efter ministeriets opfattelse betyde, at grundlaget for Rådets afgørelse af 1. december 2000 om en fuldstændig gennemførelse af Schengenreglerne i Danmark, Finland og Sverige samt i Island og Norge ikke længere er til stede for Danmarks vedkommende, hvorfor Danmark ikke længere fuldt ud vil kunne leve op til sine forpligtelser inden for Schengen-samarbejdet.

Det bemærkes i den forbindelse, at det bl.a. er en forudsætning for anvendelsen af tiltrædelsesaftalens artikel 5, stk. 2, vedrørende rejsende mellem på den ene side Færøerne og på den anden side de stater, der har tilsluttet sig konventionen af 1990 og samarbejdsaftalen med Island og Norge, at der ~~ipå~~ Færøerne gennemføres en effektiv grænsekontrol i overensstemmelse med Schengenkonventionens regler, herunder brug af Schengeninformationssystemet. I modsat fald vil rejsende fra Færøerne principielt skulle underkastes grænsekontrol ved indrejse i Norge, Island og Schengenlandene, herunder Danmark, efter reglerne om ydre grænsekontrol i Schengen-konventionen og de vedtagne gennemførelsesbestemmelser.

Der henvises for en nærmere behandling af denne problemstilling til nærværende rapportens notats kapitel 5.8.39. Arbejdsgruppens overvejelser vedrørende Færøernes forhold til Danmarks internationale forpligtelser indenfor udlændingeområdet.

(KOMMENTAR: Dette kapitel er ikke specielt stort, så det kunne måske bare indarbejdes i kap 8 og 11?)

Ved en færøsk overtagelse af udlændingeloven vil også færøske myndigheder være undergivet de begrænsninger, der følger af de til enhver tid bestående internationale forpligtelser – det vil sige, at færøske myndigheder ved hjemmestyrelovens § 5 er forpligtet til at afholde sig fra at udstede regler mv., der ville være i strid med sådanne internationale forpligtelser, og at færøske myndigheder er forpligtet til at udstede de regler der er nødvendige for at opfylde sådanne internationale forpligtelser.

En overdragelse af sagsområdet til Færøerne medfører, at færøske myndigheder har behov for at kunne deltage i det internationale samarbejde, som vedrører lovgivningen på området.

I denne forbindelse er der behov for et tæt samarbejde med danske myndigheder om orientering af færøske myndigheder om fremtidige forhandlinger om internationale og mellemstatslige konventioner og aftaler, og samarbejdet bør lægges således til rette, at færøske myndigheder i en tidlig fase underrettes og får lejlighed til at gøre sine synspunkter gældende, og at Færøerne kan være repræsenteret i delegationer i relevante forhandlinger.

8.4. Danmarks deltagelse i internationalt samarbejde på udlændingeområdet og mulighederne for fremtidig færøsk deltagelse i disse fora – det tidligere afsnit 11.4

Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang, idet redegørelsen alene fokuserer på de væsentligste samarbejdspartnere og de fora, hvorfra der udarbejdes de mest relevante retsakter og retningslinjer.

Spørgsmålet om færøsk deltagelse i internationale organisationer m.v., herunder deltagelsen i danske delegationer drøftes i en fælles/grønlandsk/dansk arbejdsgruppe om udenrigspolitisk fuldmagt til Færøerne og Grønland.

I det omfang det har været muligt, indeholder redegørelsen en gennemgang af de relevante tiltrædelsesbestemmelser med henblik på at vurdere, hvorvidt færøsk deltagelse formelt set vil være muligt.

8.4.1. FN

De Forenede Nationer (FN) har udarbejdet en række konventioner, resolutioner og protokoller, der har relevans på udlændingeområdet, og som Danmark har tiltrådt, jf. blandt andet gennemgangen i kapitel 9.

Udenrigsministeriet varetager overordnet set forholdet til FN på Danmarks vegne.

8.4.1.1. UNHCR

FN's Højkommissariat for flygtninge, UNHCR, har hovedkontor i Geneve, Schweiz. UNHCR har primært til opgave at søge beskyttelse og vedvarende løsninger for flygtninge.

UNHCR's øverste organ er Executive Committee (EXCOM), der har ca. 55-57 medlemslande. Hertil kommer et tilsvarende antal lande samt en række organisationer med observatørstatus. EXCOM samles én gang årligt i oktober. Den danske delegation er repræsenteret på afdelingschefniveau.

Der er herudover dansk deltagelse i følgende møder/arbejdsgrupper:

8.4.1.1.1. UNHCR's Stående Komité

Komiteen fungerer som forberedende niveau for EXCOM og har samme deltagerkreds. Komiteen mødes 4 gange årligt. Danmark er repræsenteret på kontorchefniveau.

8.4.1.1.2. UNHCR's Genbosætningsforum (Annual Tripartite Consultations on Resettlement (ATC))

Gruppen mødes én gang årligt i juni/juli måned og koordinerer samtlige genbosætningslandes genbosætningsindsats (i alt ca. 16 lande). Der mødes på afdelingschefniveau. UNHCR's genbosætningsarbejdsgruppe fungerer som forberedelsesniveau for ATC og mødes 2-3 gange årligt. Der mødes på kontorchefniveau.

Mulighed for færøsk deltagelse

På nuværende tidspunkt er kun selvstændige lande repræsenteret i EXCOM og Stående Komité. Betingelsen for deltagelse som medlem af EXCOM og Stående Komité er, at landet ved konkrete handlinger har vist et stort engagement i relation til beskyttelse af flygtninge. Det kan ikke udelukkes, at Færøerne vil kunne opnå status som observatør. Færøsk deltagelse som en del af den danske delegation er mulig, idet det forudsættes, at en sådan deltagelse sker som et supplement til den nuværende deltagersammensætning.

Kun selvstændige lande og NGO'er er repræsenteret i UNHCR's genbosætningsforum. Færøsk deltagelse som medlem vil ikke kunne udelukkes, men vil som et minimum forde, at Færøerne selvstændigt implementerer en årlig genbosætningskvote.

8.4.1.2. ICAO

ICAO-konventionen (International Civil Aviation Organization), også kaldet Chicago-konventionen, om civil luftfart blev vedtaget 7. december 1944. 187 lande, herunder Danmark, har tiltrådt konventionen og er dermed forpligtet til at fastholde og udvikle ensartede standarder for alle aspekter af civil lufttrafik.

Danmark er repræsenteret i ICAO's Råd via en fælles-nordisk repræsentation, hvor formandskabet går på skift mellem de nordiske lande.

På udlændingområdet er særligt annek 9 til ICAO-konventionen om facilitation relevant. Annekset indeholder blandt andet bestemmelser om indrejse, herunder om dokumenter og visum, og om transportøransvar. Annekset opstiller en række standarder og anbefalede praksis, som de kontraherende parter forpligter sig til at følge i videst muligt omfang.

Som udgangspunkt varetager Statens Luftfartsvæsen (SLV), der er en styrelse under Trafikministeriet, ansvaret for ICAO i Danmark. For så vidt angår de udlændingeretlige problemstillinger bidrager Integrationsministeriet i fornødent omfang med skriftlige instrukser.

Mulighed for færøsk deltagelse

Alene selvstændige stater kan tiltræde ICAO. Som følge af rigsfællesskabet varetager Danmark således formelt Færøernes forhold til ICAO.

8.4.1.3. ILO

Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) formål er ifølge organisationens statut at tilvejebringe varig fred i verden baseret på social retfærdighed og forbedring af arbejdsforholdene. ILO blev oprettet i 1919 og omdannet til det første FN organ i 1946.

Organisationen har udarbejdet en lang række konventioner, hvoraf flere har relevans for udlændingeområdet, fx konvention nr. 185 om sømænds identitet. Herudover udarbejdes der også retningslinjer og bedste praksis. Der er nedsat en lang række komiteer under styrelsesrådet, der er organisationens øverste organ.

Beskæftigelsesministeriet varetager overordnet set forholdet til ILO på Danmarks vegne. Integrationsministeriet bidrager og deltager i møder i underarbejdsgrupper i det omfang, ILO særligt beskæftiger sig med udlændingeretlige problemstillinger.

Mulighed for færøsk deltagelse

~~Alene selvstændige stater kan være medlem af ILO. Danmark varetager således formelt set Færøerne interesser i forhold til ILO som følge af rigsfællesskabet, men i praksis sker det i tæt samarbejde med Færøerne.~~

8.4.1.4. IMO

International Maritime Organisation (IMO) blev etableret i 1948 som FN's søfartsorganisation. Den beskæftiger sig med sikkerhed til søs og forebyggelse af havforurening. Organisationen har p.t. 162 medlemmer.

På udlændingeområdet er det særligt tre konventioner, som har relevans. Det drejer sig om The International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), der blandt andet indeholder bestemmelser om sikkerhed for personer til søs, International Convention on Maritime Search and Rescue (SAR) om undsætning af personer til søs, samt Convention on Facilitation of International Maritime Traffic, der blandt andet indeholder bestemmelser om blindpassagerer. IMO udarbejder endvidere retningslinjer og bedste praksis i relation til regelgrundlaget.

Som udgangspunkt varetager Søfartsstyrelsen, der er en styrelse under Erhvervs- og Økonomiministeriet, ansvaret for IMO i Danmark. For så vidt angår de udlændingeretlige problemstillinger bidrager Integrationsministeriet i fornødent omfang med skriftlige instrukser.

Mulighed for færøsk deltagelse

Færøerne har allerede i dag en ganske særlig status i IMO, idet Færøerne er associeret medlem. Færøerne har tale, men ikke stemmeret i organisationen. Det bemærkes, at i praksis stemmes der meget sjældent i IMO.

8.4.2. Det nordiske samarbejde

8.4.2.1. Nordisk Råd - Generel baggrund

Nordisk Råd er et samarbejdsorgan mellem de fem nordiske parlamenter og regeringerne i Danmark, Norge, Sverige, Finland og Island samt for de tre selvstyreområder Færøerne, Grønland og Åland.

Nordisk Råd tager initiativer og er rådgivende og kontrollerende i spørgsmål i relation til det officielle nordiske samarbejde.

Rådet blev oprettet i 1952, og reglerne for Rådets arbejde fremgår af Helsingfors-aftalen fra 1962. Nordisk Ministerråd blev oprettet i 1971. Statsministrene har det overordnede ansvar for Nordisk Ministerråd. I praksis er dette ansvar delegeret til de nordiske samarbejdsministre og Nordisk Samarbejdskomité

Mulighed for færøsk deltagelse

Formelt set har Færøerne allerede i dag mulighed for at deltage i Nordisk Råd.

8.4.2.2. Nordisk Samrådsgruppe på Højt Niveau for Flygtningespørgsmål (NSHF)

De nordiske ministre med ansvar for asyl og indvandring besluttede den 11. november 1986 under et møde i Nordisk Råds ekstraordinære session i Helsingør at nedsætte en ad-hoc gruppe til drøftelse af asyl- og indvandringspolitiske spørgsmål. Hermed blev Nordisk Samrådsgruppe på Højt Niveau for Flygtningespørgsmål (NSHF) etableret.

I gruppen deltager statssekretærer og embedsmænd på højt niveau fra de lande, der ikke har statssekretærer.

I 1991 udarbejdede NSHF et platformspapir, der fastlagde de overordnede politiske linier for arbejdet i NSHF. Den 6. december 2002 vedtog ministrene med ansvar for asyl og indvandring et nyt kommissorium for NSHF. Det fremgår af kommissoriet, at landene skal samarbejde om langsigtede strategier for asyl- og indvandringspolitikken i international sammenhæng samt samarbejde om internationale spørgsmål i forhold til blandt andet UNHCR.

NSHF mødes to gange om året, således at det første ordinære embedsmandsmøde finder sted i efteråret, og det andet embedsmøde finder sted den sidste uge i juni efterfulgt af det årlige ministermøde. De ordinære møder varer minimum 1½ dag.

Formandskabet udøves mellem landene for et år af gangen. Formandskabsperioden overgår 1. juli. Formandskabet udarbejder i begyndelsen af formandskabet et program for årets arbejde.

Møderne tilrettelægges for bedst muligt at sikre dybdegående drøftelser om aktuelle asyl- og indvandringsretlige temaer. Formandskabet forbereder møderne. Når det er påkrævet, udarbejdes der skriftligt materiale til brug for møderne.

NSHF's væsentligste opgave er at arbejde for, at de nordiske ministre med ansvar for asyl- og indvandring kan støtte hinanden og handle samlet, når dette er muligt. Dette sker ved:

- gensidig udveksling af oplysninger vedrørende den nationale udvikling på udlændingeområdet, herunder nye lovgivningsinitiativer,
- drøftelser af væsentlige nationale og internationale emner på udlændingeområdet, herunder etablering af konkret nordisk samarbejde, når det skønnes nødvendigt, og
- drøftelse af emner, der vil blive eller er taget under behandling i EU.

Findes der behov for at gå mere i dybden med udvalgte emner, kan der indkaldes til ad-hoc møde herom. Hvis det er relevant, kan NSHF invitere en bredere skare af deltagere til disse møder, for eksempel repræsentanter for Nordisk Udlændingeudvalg (NUU) eller UNHCR.

NSHF kan efter behov nedsætte arbejdsgrupper, som arbejder med konkrete temaer. NSHF godkender mandatet for den enkelte gruppes arbejde. Arbejdsgrupperne udarbejder rapporter, herunder konkrete forslag, om gruppens arbejde, som fremlægges under møderne i NSHF. Der holdes møder i arbejdsgrupperne efter behov og forud for NSHF møderne.

Pr. 1. september 2003 er der nedsat følgende ad-hoc arbejdsgrupper: Arbejdsgruppen om EU/Schengen, Østarbejdsgruppen, Arbejdsgruppen om arbejdskraftsindvandring, Arbejdsgruppen om repatriering og Arbejdsgruppen om genbosætning.

Alle nordiske lande kan deltage i arbejdsgrupperne, men et land varetager formandskabsposten for gruppen. Formandskabsposterne for de enkelte arbejdsgrupper fordeles ligeligt mellem de nordiske lande. Formandskabet for arbejdsgrupperne skifter ikke automatisk med selve NSHF formandskabet.

Hvert enkelt land bærer de udgifter, der er forbundet med arbejdet i NSHF.

Mulighed for færøsk deltagelse

Eftersom Færøerne allerede i dag formelt set har mulighed for at deltage i samarbejdet i Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd synes der umiddelbart ikke at være noget til hinder for en selvstændig færøsk deltagelse i NSHF og de dertil knyttede arbejdsgrupper.

8.4.2.3. Nordisk Udlændingeudvalg (NUU)

NUU er et forum for topledelsen for førsteinstansmyndighederne på udlændingeområdet i Finland, Island, Norge, Sverige og Danmark. I NUU drøftes temaer vedrørende overordnede faglige spørgsmål og generelle styrings- og ledelsesmæssige spørgsmål. Herudover udveksles information, statistik og erfaringer landene imellem.

Under NUU er nedsat en række underudvalg til behandling af særlige spørgsmål af faglig karakter. Der er i øjeblikket nedsat tre underudvalg (statistik, EF/EØS- og Schengenspørgsmål og asyl).

NUU afholder to årlige møder. Formandskabet og koordinationen i forbindelse med afholdelsen af møderne går på skift mellem landene, mens underudvalgene har fast formandskab.

Mødedeltagelse er som udgangspunkt på direktørniveau og underdirektørniveau. Mødedeltagelsen i underudvalgene afhænger af de konkrete dagsordenspunkter, men vil være på underdirektørniveau.

Mulighed for færøsk deltagelse

Færøsk deltagelse vil forudsætte, at de øvrige lande accepterer en ændring af det eksisterende mandat for NUU. Efter Udlændingestyrelsens opfattelse vil de øvrige lande næppe modsætte sig en sådan ændring, såfremt Færøerne fremsætter ønske om deltagelse. Man kunne også forestille sig, at Færøerne — eventuelt i første omgang — får observatørstatus i NUU. Dette vil imidlertid også kræve en mandatændring, men vil ikke medføre varetagelse af formandskab og koordination i forbindelse med afholdelse af møder i NUU.

8.4.3. Europarådet

Europarådet blev oprettet i 1949. Det er ramme om et samarbejde mellem 44 suveræne stater, herunder de 15 EU medlemsstater. Europarådet har til formål at opnå nærmere fællesskab mellem rådets medlemslande for at beskytte og virkeliggøre de idealer og principper, som er disse landes fælles arv, og at lette landenes økonomiske og sociale fremskridt, det vil sige, at medlemsstaterne skal forvalte og udvikle demokrati og menneskerettigheder. Samarbejdet vedrører stort set alle områder med undtagen af medlemsstaternes forsvar.

Samarbejdet foregår på flere politiske niveauer. Ministerkomitéen, der består af medlemsstaternes udenrigsministre, er det besluttende organ. Den parlamentariske forsamling, der er sammensat af parlamentarikere, udpeget af medlemsstaternes parlamenter, rådgiver Ministerkomitéen. Kongressen for lokale og regionale myndigheder, der repræsenterer disse myndigheder, er ligeledes rådgivende. Endelig har et stort antal uafhængige organisationer rådgivende status. De udgør befolkningernes direkte repræsentation.

Den daglige administration varetages af et internationalt sekretariat i Strasbourg med en generalsekretær i spidsen.

Europarådet har udarbejdet en lang række konventioner, resolutioner og rekommandationer af relevans for udlændingeområde, jf. også gennemgangen i kapitel 9.

Europarådet er således med til at fastlægge standarder og juridiske minimumsgarantier på asyl- og indvandringsområdet, som efterfølgende fx også i EU-sammenhænge tillægges stor praktisk og principiel betydning.

Udenrigsministeriet koordinerer overordnet det danske forhold til Europarådet, dog således at ressortministerierne varetager de sager, som henhører til deres område.

Mulighed for færøsk deltagelse

Integrationsministeriet undersøger for tiden hvorvidt andre end suveræne stater ifølge statuten har mulighed for at blive medlem af Europarådet. Ministeriet vender senere tilbage vedrørende dette punkt, idet besvarelsen for tiden beror på Udenrigsministeriets Følkeretskontor.

8.4.3.1. CDMG

European Committee on Migration (CDMG) er en embedsmandskomité under ministerkomitéen.

CDMG beskæftiger sig primært med udviklingen af et europæisk samarbejde om migrationsspørgsmål, migrantgruppers og flygtninges sociale integration og overordnede situation i Europarådets medlemsstater.

Der afholdes et årligt møde i komitéen, der som udgangspunkt dækkes på fuldmægtig-/specialkonsulentniveau.

Mulighed for færøsk deltagelse

Færøerne vil eventuelt kunne opnå observatørstatus, da Europarådet alene optager selvstændige stater som fuldgældende medlemmer.

8.4.3.2. CAHAR

CAHAR (The ad hoc Committee of experts on the legal aspects of territorial asylum, refugees and stateless persons) er en embedsmandskomité under ministerkomitéen.

CAHAR beskæftiger sig med asylretlige problemstillinger, herunder fortolkning af FN's flygtningekonvention, retningslinier for frihedsberøvelse af asylansøgere, sikre tredjelande, udsendelsesspørgsmål, familiesammenføring og subsidær beskyttelse.

Der afholdes et årligt møde i komitéen, der som udgangspunkt dækkes på fuldmægtigniveau.

Der er i tilknytning til plenarforsamlingen nedsat en række underarbejdsgrupper, herunder om definitionen af særlig gruppe og om udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionen.

Mulighed for færøsk deltagelse

~~Færøerne vil eventuelt kunne opnå observatørstatus, da Europarådet alene optager selvstændige stater som fuldgældende medlemmer.~~

8.4.4. IGC

Inter-Governmental Consultations (IGC) er et uformelt konsultationsforum med deltagelse af UNHCR, IOM, EU-Kommissionen og udlændingemyndighederne i 15 deltagerlande, herunder 10 EU-lande, USA, Canada, Australien, Norge og Schweiz. IGC-sekretariatet er placeret i Genève.

Full Round-møder er IGC's øverste organ. Der afholdes to - tre Full Round møder årligt. Danmark er repræsenteret på afdelingschefts-/direktørniveau.

IGC har herudover en styregruppe, hvor der mødes på kontorchef-/afdelingscheftsniveau. Endvidere er der p.t. nedsat fem arbejdsgrupper: Return, Asylum, Data, Country of Origin, Trafficking og Technology. Der afholdes 2 - 3 møder på arbejdsgruppeniveau om året. Endvidere afholdes der tre - fire workshop årligt, hvor der mødes på fuldmægtig/souschefniveau.

Mulighed for færøsk deltagelse

~~Deltagelse i IGC-samarbejdet kræver, at man er en væsentlig bidragsyder til UNHCR's program. IGC har kun selvstændige lande som deltagere.~~

~~Færøsk deltagelse som en del af den danske delegation skønnes at være mulig, idet det forudsættes, at en sådan deltagelse sker som et supplement til den nuværende danske deltagersammensætning.~~

8.4.5. ICMPD

ICMPD står for International Centre for Migration Policy Development og blev oprettet i 1993. Organisationen har til formål at fungere som konsultationsforum for interesserede lande og internationale organisationer i relation til politiske og strategiske overvejelser inden for

migrationsområdet. Medlemslandene er Østrig, Schweiz, Ungarn, Slovenien, Sverige og Portugal. Hovedkontoret er beliggende i Wien, Østrig.

ICMPD's øverste organ er Eksekutivkomitéen, der afholder to - tre møder årligt.

Danmark har observatørstatus i ICMPD, men gør på nuværende tidspunkt ikke brug af denne adgang. Der pågår dog for tiden drøftelser om, hvorvidt Danmark skal ansøge om at blive fuldgældigt medlem.

~~Mulighed for færøsk deltagelse~~

~~ICMPD har kun selvstændige lande som medlemmer. Mulighed for færøsk medlemskab af organisationen kan dog ikke udelukkes.~~

8.4.6. Budapest-processen

Budapest-processen har sit navn fra en konference om bekæmpelse af ulovlig indvandring, der blev afholdt i Budapest i 1995. Den har til formål at sikre fuld implementering af anbefalinger om bekæmpelse af ulovlig indvandring vedtaget på ministerniveau under denne og senere konferencer, senest i Grækenland i 2003. En række organisationer, herunder UNHCR, EU-Kommissionen og IOM samt ca. 55 lande, navnlig europæiske, deltager i processen. ICMPD er sekretariat for processen.

Processens øverste organ er ad hoc ministerkonferencer, der hidtil har været afholdt med ca. tre års mellemrum. Budapest-gruppen udgør det højeste daglige organ og mødes en gang årligt. Der mødes på afdelingschefsniveau.

Processen har herudover etableret en række arbejdsgrupper: arbejdsgruppen om sekundære bevægelser og asyl, om Moldova, Country of Origin Information, tilbagesendelse samt om Sydøsteuropa. I arbejdsgrupperne mødes der på fuldmægtig-/souschefniveau, og der afholdes to - tre møder om året.

~~Mulighed for færøsk deltagelse~~

~~Der synes umiddelbart ikke at være noget til hinder for en selvstændig færøsk deltagelse i Budapest-processen og de dertil knyttede arbejdsgrupper.~~

8.4.7. ECAC

ECAC (European Civil Aviation Conference) blev oprettet i 1955, og består i dag af 41 europæiske stater. ECACO har til formål at udarbejde et sikkert, effektivt og bæredygtigt europæisk luftfartssystem.

Organisationen er primært policy-skabende. Mens ICAO udarbejder minimumsregler forsøger ECAC at gå videre med henblik på at fastsætte en højere standard for europæisk luftfart.

Integrationsministeriet følger arbejdet i ECAC, men af ressourcemæssige årsager er det ikke højt prioriteret.

Mulighed for færøsk deltagelse

Ifølge ECAC's konstitution skal deltagende stater have fuld suverænitet og udøve den i relation til luftfartsområdet. Muligheden for eventuel færøsk deltagelse vil således afhænge af, hvorvidt Færøerne tillige agter at overtage luftfartsområdet.

8.4.8. WTO

Verdenshandelsorganisationen World Trade Organisation (WTO) blev oprettet i 1995 som efterfølger for GATT (General Agreement on Tariffs and Trade). WTO har p.t. 146 medlemmer og er den eneste globale organisation, der tager sig af handelsregler mellem lande i verden. Centralt for dette arbejde er WTO's handelsaftaler, der er forhandlet og godkendt af alle landene i organisationen.

Formålet med WTO er at lette handlen med varer og tjenesteydelser og skabe faste rammer for producenter, eksportører og importører rundt omkring i verden. Det sker blandt andet ved, at der inden for WTO er løbende handelsforhandlinger mellem medlemslandene. Organisationen er den øverste instans til bilæggelse af uenigheder mellem WTO-landene, ligesom WTO yder teknisk bistand til udviklingslandene. WTO har stigende betydning i takt med, at flere lande deltager i verdenshandelen, som omhandler stadig flere produkter. Samtidig er WTO-reglerne blevet langt mere detaljerede og forpligtende.

WTO har siden 1995 fungeret på basis af forpligtende internationale regler, hvor overtrædelse kan resultere i, at et land bliver pålagt straffeld. Dermed har WTO kunnet opbygge en egentlig international retsorden på det handelspolitiske område.

WTO's ministerkonference er organisationens højeste myndighed. Den mødes hvert andet år.

Fundamentet i WTO's samlede aftalekompleks udgøres af GATT-aftalen og dens grundlæggende principper, herunder mestbegunstigelsesprincippet og princippet om national behandling samt gennemsigtigheds- og forudsigelighedsprincipperne.

WTO indgik i 1994 den første multilaterale og juridisk bindende aftale om international handel med tjenesteydelser i bred forstand. Leveringen af tjenesteydelser opdeles efter aftalen i fire leveringsformer – de såkaldte ”modes”, hvoraf midlertidig personbevægelse kaldes mode 4. WTO's regler og aktiviteter dækker også handel med serviceydelser.

Udenrigsministeriet har det overordnede ansvar for handelspolitikken i Danmark og koordinerer bidragene fra alle relevante parter.

I EU sker der koordination af den fælles handelspolitik, jf. artikel 133 i TEF. Blandt andet fri bevægelighed for personer er blandet kompetence og indgåelse af en ny frihandelsaftale skal ratificeres af såvel Fællesskabet som medlemsstaterne.

Integrationsministeriet bidrager i det omfang, der er punkter, der vedrører udlændingeretlige problemstillinger.

Mulighed for færøsk deltagelse

Alle lande og toldterritorier, der har fuld autonomi til at føre en selvstændig handelspolitik, kan tiltræde WTO. Færøsk deltagelse vil således forudsætte, at Færøerne tillige har mulighed for at føre en selvstændig handelspolitik, og at de øvrige medlemmer accepterer vilkårene for færøsk deltagelse.

8.4.9. IOM

International Organisation for Migration (IOM) har hovedkontor i Geneve, Schweiz. Organisationen blev oprettet i sin nuværende form i 1989, men har rødder tilbage til 1951.

IOM er en regeringsfinansieret organisation med 101 medlemsstater og ca. 40 observatører. IOM beskæftiger sig med migration i bred forstand, det vil sige som udgangspunkt med alt andet end flygtningerelaterede emner, herunder arbejdsmigration og illegal migration. IOM spiller en vigtig rolle i forbindelse med større repatrieringsindsatser af flygtninge.

IOM's øverste organ er Rådet, der består af IOM's medlemsstater og observatører. Rådet samles en gang årligt i november måned. Den danske delegation er repræsenteret på afdelingschefniveau.

Subcommittee on Budget and Finance (SCBF) og Eksekutivkomitéen fungerer begge som forberedende niveauer for Rådet og har reelt samme deltagerkreds. Et af disse organer vil blive nedlagt i nær fremtid. Der afholdes to - tre årlige møder i henholdsvis marts, juni og november. Der mødes på fuldmægtig- eller souschefniveau.

Mulighed for færøsk deltagelse

IOM har kun selvstændige lande som fulde medlemmer. Det kan ikke udelukkes, at Færøerne vil kunne opnå observatørstatus.

Færøsk deltagelse som en del af den danske delegation er mulig, idet det forudsættes, at en sådan deltagelse sker som et supplement til den nuværende deltagersammensætning.

10. Overvejelser om andre sagsområder Interprovinsielretlige problemstillinger

Arbejdsgruppen har drøftet de interprovinsielretlige problemstillinger, der kan opstå efter færøsk overtagelse af udlændingeområdet, og kan i den forbindelse umiddelbart pege på indfødsretsområdet, hvor disse problemstillinger kan opstå. Det retlige grundlag for meddelelse af dansk indfødsret er Danmarks Riges Grundlovs § 44, hvorefter ingen udlænding kan få dansk indfødsret uden ved lov. Denne bestemmelse indebærer, at alene Folketinget har kompetence til at meddele dansk indfødsret.

10.1 Meddelelse af dansk indfødsret

Det retlige grundlag for meddelelse af dansk indfødsret er Danmarks Riges Grundlovs § 44, hvorefter ingen udlænding kan få dansk indfødsret uden ved lov. Denne bestemmelse indebærer, at alene Folketinget har kompetence til at meddele dansk indfødsret.

Indfødsret meddeles derfor som hovedregel gennem vedtagelse af lovforslag i Folketinget, hvorpå ansøgere om dansk indfødsret er optaget med navns nævnelse (dansk indfødsret ved naturalisation). Betingelserne for at blive optaget på et lovforslag om indfødsrets meddelelse er fastsat ved en politisk aftale indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Der kan henvises til cirkulæreskrivelse nr. 55 af 12. juni 2002 om nye retningslinier for optagelse på lovforslag om indfødsrets meddelelser.

Folketinget har i indfødsretsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 113 af 20. februar 2003, fastsat regler, hvorefter udlændinge i visse nærmere angivne tilfælde kan opnå dansk indfødsret uden Folketingets mellemkomst. Der kan navnlig henvises til indfødsretslovens § 2 om børns erhvervelse af indfødsret ved forældrenes indgåelse af ægteskab, lovens § 2 A om adopterede børns opnåelse af dansk indfødsret i forbindelse med en dansk adoptionsbevilling og lovens § 3 om opnåelse af dansk indfødsret ved erklæring over for et statsamt m.v.

Med hensyn til dansk indfødsret ved naturalisation indebærer den særlige ordning for meddelelse af dansk indfødsret, at ændringer i betingelserne for at blive optaget på et lovforslag – herunder også i form af ændringer i relation til lovgivning, der i ikke ubetydelig grad er en forudsætning for anvendelse af regler i aftaleteksten – ~~medfører behov for efter ministeriets opfattelse ikke bør gennemføres uden en eventuel forudgående drøftelse med parterne bag indfødsrets aftalen.~~

I denne sammenhæng kan særligt peges på bestemmelserne i aftalens §§ 5 og 6 i relation til kravene til en ansøgers ophold i Danmark. Efter aftalens § 5 er det som udgangspunkt en betingelse for optagelse på et lovforslag om indfødsrets meddelelse, at ansøgeren har tidsubegrænset opholdstilladelse og bopæl i Danmark. Efter aftalens § 6 regnes kravene til en ansøger om dansk indfødsrets ophold i Danmark fra det tidspunkt, hvor ansøgeren første gang har opnået opholdstilladelse.

Det er således forudsat, at en ansøger om dansk indfødsret har opfyldt de betingelser for at få meddelt opholdstilladelse i Danmark, som findes i udlændingeloven, og som er fastsat af Folketinget. I dag sidestilles ophold i Færøerne med ophold i Danmark.

Får de færøske myndigheder kompetence til at fastsætte regler om, at udlændinge kan få meddelt opholdstilladelse i Færøerne under andre betingelser end dem, der følger af udlændingeloven, bør det ~~drøftes efter ministeriets opfattelse drøftes~~ med parterne bag indfødsrets aftalen, om og i givet

fald i hvilket omfang, dette bør medføre ændringer i indfødsretsaftalen. Det bør samtidig overvejes at fastlægge en procedure, hvorefter Integrationsministeriet fremover får underretning i tilfælde, hvor de færøske myndigheder påtænker at ændre i den færøske udlændingelovs bestemmelser om opholdstilladelse.

~~Også bestemmelser i tilknytning til opnåelse af dansk indfødsret uden relationer til udlændingelovens område kan være berørt af forhandlingerne mellem regeringen og Landsstyret om overtagelse af yderligere sagsområder. Der pågår således bl.a. overvejelser om overtagelse af sagsområder inden for det familie- og arveretlige område. Overtages disse sagsområder af de færøske myndigheder, kan der muligvis blive behov for ændringer i indfødsretsloven, jf. f.eks. udtrykket "ægteskab" i lovens § 2 og udtrykket "dansk adoptionsbevilling" i lovens § 2 A, eller indfødsretsaftalen, jf. f.eks. udtrykket "adoption" i aftalens § 14 og udtrykket "separation" i aftalens § 15.~~

Det bemærkes i den forbindelse, at der allerede nu som følge af, at personkredsen omfattet af den for Færøerne gældende udlændingelov på visse områder afviger fra den for Danmark gældende udlændingelov, vil være visse persongrupper, der fortsat vil have mulighed for – efter ophold i en nærmere bestemt årrække i Færøerne – at blive meddelt indfødsret i Danmark, uanset disse persongrupper ikke længere kan meddeles opholdstilladelse efter de i Danmark gældende regler. Der henvises i den forbindelse særligt til indholdet af anordningens § 7, stk. 2, hvorefter der fortsat kan meddeles de facto-status i asylansøgninger, uanset bestemmelsen i Danmark alene giver mulighed for beskyttelsesstatus, muligheden for at indgive ansøgning efter anordningens § 7, stk. 4, om ambassade-ansøgninger, samt anordningens § 9, stk. 1, nr. 4, om familiesammenføring med forældre over 60 år.

Også bestemmelser i tilknytning til opnåelse af dansk indfødsret uden relationer til udlændingelovens område kan være berørt af forhandlingerne mellem regeringen og Landsstyret om overtagelse af yderligere sagsområder. Der pågår således bl.a. overvejelser om overtagelse af sagsområder inden for det familie- og arveretlige område. Overtages disse sagsområder af de færøske myndigheder, kan der muligvis blive behov for ændringer i indfødsretsloven, jf. f.eks. udtrykket "ægteskab" i lovens § 2 og udtrykket "dansk adoptionsbevilling" i lovens § 2 A, eller indfødsretsaftalen, jf. f.eks. udtrykket "adoption" i aftalens § 14 og udtrykket "separation" i aftalens § 15.

~~Integrationsministeriet afventer den igangværende proces. Indfødsretskontoret har senest oplyst, at kontoret afventer den igangværende proces i de forskellige arbejdsgrupper på området, herunder forhandlingerne vedrørende person-, familie- og arveret og politi og retsvæsen. Når resultatet af dette arbejde er kendt, vil spørgsmålet om eventuelle tilpasninger i forhold til indfødsretsområdet blive taget op til drøftelse med af disse regler skal drøftes med Folketingets Indfødsretsudvalg. Det vil i den forbindelse også skulle drøftes med udvalget, om adoptioner, som eventuelt fremover ikke vil være omfattet af indfødsretslovens § 2 A, i stedet alle kan henføres til indfødsretsaftalens § 14.~~

11. Overvejelser vedrørende administrativt samarbejde efter overdragelsen

~~Som bilag x er det færøske Justitsministeriets skitse til, hvorledes et fremtidigt administrativt samarbejde kan fungere.~~

~~Ved e-post af 15. juli 2003 til Integrationsministeriet har Færøernes Justitsministerium fremsendt en skitse til, hvorledes et fremtidigt administrativt samarbejde kan fungere.~~

Det fremgår af skitsen heraf, at ”samarbejdets vigtigste formål bør være, at udlændingeområdets praksis og regelgrundlag i DK og FO ikke unødvendigt og utilsigtet udvikler sig i divergerende retninger, således at der opstår unødvendige koordinationsproblemer. Fra færøsk side ville det desuden være ønskeligt med et vist fagligt samarbejde, der kan være med til at sikre et ajourført fagligt niveau. En samarbejdsaftale bør indledningsvis understrege, at udlændingeområdet for Danmark og for Færøerne p.t. stort er grundlæggende ensartet og er reguleret med identiske regler, og at det - de meget tætte forbindelser taget i betragtning - er nødvendigt, at der også fremover tilsikres en passende stor grad af regellighed på områderne. Der bør derfor være tætte kontakter mellem færøske og danske udlændingemyndigheder vedrørende regeludvikling.

Disse kontakter bør bl. a. omfatte

- gensidig tidlig orientering om påtænkte nye initiativer
- eventuelt samarbejde om nye initiativer, hvor dette konkret findes relevant
- rutinemæssig orientering om nye regler

Formateret: Fremhævnning

- Regelmæssige samarbejds møder (måske fastlægges 1 møde pr. år som minimum) til gensidig orientering om nyere udvikling på området. - Eller er der passende nordiske samarbejds møder, der dækker?

Samarbejde med danske repræsentationskontorer om

- udstedelse af visa
- ansøgninger om opholdstilladelse
- verificering af dokumenter og lignende

Opholdsområdet

Mulighed for arbejdsophold for medarbejdere herfra ved Udlændingestyrelsen og Integrationsministeriet [...] ”

11.1. Danske repræsentationers opgaver i relation til indgivelse af ansøgning om visum eller opholdstilladelse mv.

I tilknytning til Udlændingestyrelsens ressort varetager de danske repræsentationer i udlandet primært opgaver i relation til ansøgninger om visum og om opholdstilladelse.

Derudover fungerer repræsentationerne som ekspeditionskontor i forhold til udlændinge i udlandet, som ønsker at komme i kontakt med Udlændingestyrelsen, fx for at få en tilbagerejsetilladelse. I relation til sådanne henvendelser består repræsentationernes opgave alene i at videresende en sådan henvendelse til Udlændingestyrelsen og efterfølgende videregive styrelsens afgørelse mv. til udlændingen.

11.1.1. Repræsentationernes opgaver i relation til ansøgninger om visum

En ansøgning om visum indgives ved en dansk repræsentation (ambassade eller generalkonsulat) i udlandet (eller en Schengen-repræsentation, som efter aftale med Danmark er bemyndiget til at modtage sådanne ansøgninger). Endvidere kan ansøgning om visum indgives til danske honorære konsulater med særlig bemyndigelse til at fungere som ”postkasse” (ansøgninger indgivet til honorære konsulater sendes til videre behandling ved den ”overordnede” danske repræsentation).

Repræsentationen påser ved ansøgningens indgivelse blandt andet, at ansøgeren har lovligt ophold i landet, hvor ansøgningen indgives, at foto og oplysninger i ansøgningen er i overensstemmelse med passets/rejsedokumentets oplysninger, at ansøgningen er udfyldt korrekt og underskrevet af ansøgeren, at ansøgerens pas eller rejsedokument er gyldigt henholdsvis 3 og 6 måneder længere end det påtænkte ophold, og at ansøgeren har en tilbagerejsetilladelse.

Repræsentationen påser endvidere, at relevant dokumentation, som bekræfter besøgets formål og pas er vedlagt ansøgningen. Ansøgeren skal kunne fremvise dokumentation for tilstrækkelige økonomiske midler til sit ophold i Danmark (og evt. andre Schengen-lande) og hjemrejsen. Yderligere dokumentation kan – efter en konkret vurdering – kræves fremlagt. I visse tilfælde opkræver repræsentationen et gebyr for indgivelse af ansøgning. I tilfælde, hvor repræsentationen ikke finder, at den vedlagte dokumentation umiddelbart kan anses for troværdig, vil repræsentationen udspørge ansøgeren nærmere om baggrunden for ansøgningen. Resultatet heraf vil blive noteret på visumansøgningen. Repræsentationen tjekker endvidere, om ansøgeren er opført i Schengen Information System (SIS).

Repræsentationen vurderer herefter, om repræsentationen har bemyndigelse til at udstede et visum, eller om ansøgningen skal videresendes til behandling i Udlændingestyrelsen (eller Udenrigsministeriet). Hvis repræsentationen udsteder et visum, orienterer repræsentationen Udlændingestyrelsen herom. Repræsentationerne kan ikke egenhændigt give afslag på visum.

I de tilfælde, hvor en visumansøgning videresendes til Udlændingestyrelsen til behandling, sørger repræsentationen for udstedelse af visummet, henholdsvis forkyndelse af afslaget, når Udlændingestyrelsens afgørelse foreligger.

11.1.2. Særligt vedrørende Færøerne

Ansøgninger om visum til Færøerne indgives og udstedes efter samme retningslinjer, som gælder for indgivelse og udstedelse af visum til Schengen-området. Repræsentationen anfører på det udstedte visum, at det alene er gyldigt for indrejse i og ophold i Færøerne.

11.2.1. Repræsentationernes opgaver i relation til ansøgninger om opholdstilladelse

En ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingeloven indgives til en dansk repræsentation i udlandet.

~~(KOMMENTAR: er dette afsnit relevant?) EF/EØS statsborgere, som søger om udstedelse af opholdsbevis ved en repræsentation i udlandet, henvises til at søge herom efter indrejsen til Danmark. Repræsentationen modtager dog ansøgningen, hvis EF/EØS statsborgeren ønsker dette. Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne ikke er medlem af EU.~~

Repræsentationen påser – som ved indgivelse af en ansøgning om visum – at ansøgeren har lovligt ophold i landet, hvor ansøgningen indgives, at foto og oplysninger i ansøgningen er i overensstemmelse med passets/rejsedokumentets oplysninger, at ansøgningen er udfyldt korrekt og underskrevet af ansøgeren, at ansøgerens pas eller rejsedokument er gyldigt henholdsvis 3 og 6 måneder længere end det påtænkte ophold, og at ansøgeren har en tilbagerejsetilladelse. Repræsentationen påser endvidere, at nødvendige bilag er vedlagt ansøgningen. Som ved indgivelse af ansøgning om visum opkræver repræsentationen i visse tilfælde et gebyr i forbindelse med ansøgningens indgivelse.

Enkelte repræsentationer har begrænset bemyndigelse til egenhændigt at udstede opholdstilladelse, når visse betingelser er opfyldt. I langt de fleste tilfælde sendes ansøgningen dog til videre behandling i Udlændingestyrelsen (evt. i Udenrigsministeriet). (Ansøgninger om EF/EØS-opholdsbevis sendes til Københavns Overpræsidium.)

Hvis Udlændingestyrelsen under ansøgningens behandling har brug for at komme i kontakt med ansøgeren, fx fordi yderligere dokumentation ønskes, eller ansøgeren skal udspørges nærmere om et bestemt forhold, sker dette via repræsentationen, som herefter kontakter ansøgeren og fx udspørger den pågældende.

Når styrelsens afgørelse foreligger, sendes afgørelsen til repræsentationen, som forkynder denne for ansøgeren, herunder udsteder en opholdstilladelse, hvis styrelsens afgørelse er en tilladelse.

11.2.2. Færøerne

Repræsentationernes modtagelse og behandling af ansøgninger om opholdstilladelse i Færøerne sker efter de samme retningslinjer som beskrevet ovenfor.

11.3. Øvrige overvejelser (foreløbige)

...

12. Udkast til aftale om overdragelse

er ikke aktuelt under den generelle overdragelseslovs optik. Kan erstattes med et afsnit om udkast til aftaler i forbindelse med overdragelsen, dvs samarbejdsaftaler mm.